



Lao People's Democratic Republic  
Peace Independence Democracy Unity Prosperity

Ministry of Agriculture and Forestry  
Department of Forestry

No:  
Vientiane Capital, Date: 15 DEC 2021  
DoF

To: Mr. Johannes STAHL  
Enforcement Support Officer  
CITES Secretariat

Re: National Ivory Action Plan (NIAP) Progress Report

Good day.

I am pleased to provide to the CITES Secretariat the *National Ivory Action Plan (NIAP) Progress Report* of Lao PDR, covering the reporting period from July 2020 to October 2021. Based on the consultations and assessment done with several government agencies in Lao PDR tasked to support the implementation of NIAP, Lao PDR has made good progress with actions points having been both achieved and substantially achieved.

We are committed to continue implementing the NIAP to ensure that we are able to achieve and substantially achieve our action points.

Sincerely thank you.

Mr. Bouinpone SENGTHONG  
Director General, Department of Forestry  
CITES Management Authority in Lao PDR  
Email: bouinpone\_sth@gmail.com  
Copy to [chanthonep1965@gmail.com](mailto:chanthonep1965@gmail.com)



## CITES NATIONAL IVORY ACTION PLAN PROGRESS REPORT

Prepared for the 74th meeting of the CITES Standing Committee

Party: LAO PDR

Reporting period: JULY 2020 – OCTOBER 2021

### A: Synopsis of NIAP implementation

On 3 June 2020, the Ministry of Agriculture and Forestry issued Decision No. 0650 / MAF which approved and promulgated the National Ivory Action Plan of Lao PDR from 2020 to 2025. This was assessed by the CITES Secretariat as adequate. Based on the updated NIAP, the progress report includes progress and updates, covering the reporting period from July 2020 until October 2021.

Concerning legislation and regulations, progress was evaluated as substantially achieved with the following key updates:

- Ongoing finalization of the draft decree on CITES that is anticipated to be approved before March 2022, and the ongoing revision of the Wildlife and Aquatic Resources Law aiming to further implement CITES
- Promulgation of the updated Lao Wildlife List
- Issuance of relevant government regulations and decisions that strengthen and improve coordination and cooperation among law enforcement agencies in combating illegal ivory and wildlife trade

Concerning national level enforcement action and inter-agency collaboration, progress of action points was evaluated as achieved, substantially achieved, and on track, with:

- Numerous capacity building activities and relevant tools implemented by and made available to relevant government agencies with technical support from its development partners;
- Improvement in government actions relating to inspections and seizures and progress in case proceedings and court sentences in relation to illegal ivory trade and other prohibited wildlife trade;
- Workshops aiming to increase knowledge and understanding among prosecutors and members of the judiciary on wildlife crime having been conducted, with additional workshops and trainings to be implemented; and
- Workshops aiming to increase capacity of the CITES Scientific Authority and relevant laboratories and institutions in Lao PDR in relation to technical assistance and support to law enforcement and case proceedings;

Concerning international and regional enforcement collaboration, Lao PDR has continued to participate in relevant international and regional mechanisms and venues to share information and experiences.

Concerning outreach, public awareness and education, Lao PDR achieved implementing activities to increase awareness at key sites and among different stakeholders, which will be continued. Lao PDR will also continue to explore engagement opportunities with private sectors.

Concerning reporting, progress of action points was evaluated as substantially achieved and on track with Lao PDR continuing to implement activities and reporting on progress, based on availability of resources.

**B: Summary evaluation of actions (assigned progress ratings)**

PILLAR	PROGRESS RATING					
	Achieved	Substantial ly achieved	On track	Partial progress	Pending completio n of another action	Not commenc ed
1. Legislation and regulations		1.1 Develop and adopt regulations for the implementation of CITES Decree 1.2 Review institutional mandates to improve enforcement to address illegal ivory trade within and transiting through Law PDN, identifying barriers for prosecution and punishment and make recommendation s on required initiatives 1.3 Develop strategic action plan to improve the institutional roles of the Department of Combating Natural Resources and Environmental Crime (DCNEC), Central Police and the Supreme Prosecution in the investigation and prosecution of ivory-related crime				

2. National level enforcement action and inter-agency collaboration	<p>2.3 Strengthen implementation of the Penal Code, Wildlife and Aquatic Law, Prime Minister Order No. 85 (2018), and other relevant laws and regulations in controlling, enforcing, investigating and prosecuting against illegal ivory trade in markets, and at ports and checkpoints</p> <p>2.4 Increase awareness of the seriousness of wildlife crime among prosecutors and judiciary</p>	<p>2.1 Improve capacity of multi-agency (Lao-WEN) enforcement officers through training courses</p> <p>2.5 Improve the prosecution of ivory-related and other wildlife crime offenses in line with the enforcement of the Penal Code, Wildlife and Aquatic Law, Prime Minister Order No. 85 (2018), and other relevant laws and regulations</p>	<p>2.2 Strengthen capacity of enforcement and border officers to detect illegal wildlife specimens, including illegal ivory specimens, through the provision of necessary tools, guides, manuals and technology, to assist in clarifying CITES species, determining genuine from fake documentation, species identification guides and kits, mobile phone technology for reporting, scanner equipment, and other relevant materials</p> <p>2.6 Develop the capacity and equipment of scientific officers to provide technical support to law enforcement and prosecution efforts against ivory-related and other wildlife crime cases such as: scientific identification of species, scientific expert advice and testimony in case consideration and prosecution, forensic sampling and identification</p>	
3. International and regional enforcement collaboration	<p>3.1 Continue participating in regional, international and regional law enforcement seminars, trainings, meetings and operations that increase enforcement capacity and cooperation against ivory trafficking</p>	<p>3.2 Continue to cooperate with other Asian and African countries (e.g. China, Malaysia, Singapore, Thailand, Vietnam, South Africa) in combating ivory trafficking and other wildlife crime by facilitating information exchange and sharing of best practices</p>	<p>3.3 Increase the use of international tools to exchange information and intelligence on transnational wildlife crime (e.g. INTERPOL Ecomessage, INTERPOL Notices, WCO-RIO)</p> <p>3.4 Increase networking by the Scientific Authority laboratory unit to build capacity, exchange information and best practices in wildlife forensics with other established laboratories in other countries</p>	

<p><b>4. Outreach, public awareness and education</b></p> <p>4.1 Continue raising awareness and conducting wildlife crime prevention at key airports, border checkpoints, and transit areas</p> <p>4.2 Work with the public and education programs in secondary schools and universities on awareness raising on wildlife crime prevention, including prevention of illegal ivory trade, through production of materials for mass media, education materials, and posters.</p>		<p>4.3 Cooperate with airlines and freight forwarders in airports and key border areas to prevent trafficking of ivory and other wildlife specimens</p>		
<p><b>5. Reporting</b></p>	<p>5.1 Ensure reporting of information to NMIC and CITES following reporting requirements for CITES using the Ivory and Elephant product seizure data collection forms in Annexes 7 and 2 to Notification to the Parties 2020/005L and by providing training to stakeholders on how to use the relevant forms</p> <p>5.3 Implement CITES/MADOF Agreement with Iao Customs Department on controlling and reporting of legal and illegal trade by recording and monitoring import and export of wildlife</p> <p>5.4 Ensure monitoring of elephants, wild or domestic, poaching individuals, parts and products entering the illegal trade, and to improve reporting</p>	<p>5.2 Establish and maintain a robust system for the management of stockpiles of seized and confiscated ivory and other wildlife specimens</p>		

**C: Detailed evaluation of actions**

ACTION	EVALUATION	SUMMARY OF PROGRESS (and comments)	
<b>PILLAR 1: Legislation and regulations</b>			
1.1 Develop and adopt regulations for the implementation of CITES Decree	Adoption of regulations to implement CITES	Substantially Achieved	<p>1. The draft Decree on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) has been completed, under the review of the Ministry of Justice and the CITES Secretariat. On 2 December 2021, the CITES MA of Lao PDR organized an updating call with the CITES Secretariat and the Lao Ministry of Justice to discuss updated revisions to the draft Decree. A final version of the draft Decree is being translated for sharing to the CITES Secretariat. It is expected that the Decree will be finalized and signed before March 2022. A copy of the draft Decree (in Lao language) is attached as ANNEX 1.</p> <p>2. On 25 February 2021, the Prime Minister approved Agreement No. 06, which updated the Wildlife List I and List II of Lao PDR. The updated Wildlife Lists were officially published in the Lao Official Gazette in May 2021. This is attached as ANNEX 2.</p> <p>3. The Wildlife and Aquatic Law No. 07/NA (dated 24 December 2007) is also undergoing revision and will likewise include CITES requirements to be implemented. The appointment of the Steering Committee and the Technical Committee to improve the law has been completed, with four technical consultation meetings having been held to discuss and work on the draft revision. A consultation meeting was held from 17-19 November 2021. A final technical consultation meeting for reviewing in the middle of December 2021. The revised law is aimed to be finalized by 2023.</p> 

1.2 Review institutional mandates to improve enforcement to address illegal ivory trade within and transiting through Lao PDR, identifying barriers for prosecution and punishment and make recommendations on required revisions	Institutional mandates have been clarified and enforcement agencies implement their mandates accordingly	Substantially Achieved	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Meetings of the Lao-WEN Coordinating Committee were organized by the Department of Forest Inspection with the participation of relevant law enforcement agencies since 2020 to develop and improve the Strategic Action Plan and cooperation framework to improve institutional roles and responsibilities of Lao-WEN agencies. On 10 September 2021, the Lao-WEN Standard Operating Procedure (SOP) (ANNEX 3) was approved by the Ministry of Agriculture and Forestry under Decision No. 1223/MAF, which provides guidance on cooperation between Lao-WEN agencies in relation to wildlife and forest crimes.</li> <li>2. Under: (1) the Ministry of Finance Regulation No. 2059/MOF, dated 29 April 2021, on Organization and Activities of the Department of Customs. (2) the Law on Customs No. B1/NA, dated 29 June 2020, and adopted and promulgated on 01 January 2021, and (3) Ministry of Finance Instruction No. 3269/MOF, dated 28 July 2021 on the Implementation of the Customs Law No. B1/NA, the mandate of the Department of Customs in relation to wildlife-related enforcement has been improved. In relation to this, the Department of Customs organized a consultation meeting on the approval of the customs strategy and guidelines from 28-29 January 2021 at Vangvieng with 20 officers participating.</li> <li>3. The Department of Forest Inspection issued a Decision on the Focal Point of Lao-WEN under DOFI under Document No. 0807/DOFI. To implement the new Forestry Law (2019), the Ministry of Agriculture and Forestry issued Decision No. 0546/MAF (12 May 2021) on the Investigation Authority of Forest Officers.</li> <li>4. The recommendations from the ICCWC toolkit were approved by the Ministry of Agriculture and Forestry under Decision No. 0752/MAF on 06 November 2020. The Department of Forestry has been in communication with UNOOC as regards developing the financial mechanism to implement the toolkit recommendations by the relevant government agencies identified in the toolkit.</li> <li>5. The Department of Forest Inspection is currently consulting on the development of a decree on fines to elaborate the Forestry Law and the Wildlife and Aquatic Law. This has undergone 1 technical consultation in August 2021.</li> <li>6. Despite progress, limited resources and financial support as well as lack of law enforcement expertise in Lao PDR during the current COVID-19 pandemic, have delayed implementation of activities planned, including activities to implement in coordination with judicial agencies.</li> </ol>
---	--	------------------------	--

<p>1.3 Develop strategic action plan to improve the institutional roles of the Department of Combating Natural Resources and Environmental Crime (DCNEC), General Police and the Supreme Prosecution in the investigation and prosecution of ivory-related crime.</p>	<p>Ministry of Public Security (MoPS) Decision on Strategic Action Plan on transnational wildlife crime to support objective of Lao-WEN</p>	<p>Substantially Achieved</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Under the umbrella of the LENS2 project, DCNEC completed developing its action plans such as: the Action Plan on Illegal Wildlife Trade Prevention (WTC1-2017-2018) in 2017; Action Plan on the Disruption of Illegal Wildlife and Wildlife Products Trafficking (Operation Predator 2019-2022) in 2019; and Action Plan on the Illegal Wildlife and Products Trade Prevention (2020-2025).</li> <li>2. In 2020, the mandate of DCNEC was amended, to provide clearer role and responsibility for the environmental police in the area of crimes and offenses related to natural resources and environment, corresponding to Chapter 9 of the Lao Penal Code (Amended in 2017) on offences concerning natural resources and environment. The mandate of DCNEC is currently under consultation.</li> <li>3. On 19 March 2021, the General Police under Agreement No. 0081 (ANNEX 4) established the Lao-WEN Coordinating Committee under DCNEC to coordinate with Lao-WEN agencies.</li> <li>4. The Office of Supreme People's Prosecutors issued a Decision No. 518 (15 Oct 2021) on the Appointment of the Deputy Director General and the Deputy Head of Division to be focal points for the Lao PDR CITES Committee and Secretariat responsible for CITES implementation and NIAP (ANNEX 5).</li> </ol>
---	---	-------------------------------	--

PILLAR 2: National level enforcement action and inter-agency collaboration

b

<p><b>2.1 Improve capacity of multi-agency (Lao-WEN) enforcement officers through training courses in the following areas:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) conducting inspection and detection regarding smuggled wildlife including species identification (e.g. genuine ivory from fake);</li> <li>b) CITES requirements and examination of [CITES] documents, including detection of documentation misuse and fraud;</li> <li>c) relevant laws and regulations on wildlife crime, including Penal Code, CITES, Wildlife List, Wildlife and Aquatic Law, Criminal Procedure Law;</li> <li>d) wildlife crime investigation including crime scene management, forensic awareness, controlled deliveries, questioning use of technology information management, intelligence analysis.</li> </ul>	<p>Enforcement officers have improved capacity on ivory enforcement with training activities implemented.</p>	<p>Substantially Achieved</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. The CITES MA coordinated with relevant agencies, particularly the Department of Forest Inspection and the Department of Environmental Police, to conduct training on implementation of CITES activities and implementation of law enforcement activities to customs officials at the checkpoints and to officials of the Forest Inspection Unit and the Forestry Section of the provinces: (1) CITES Training for southern part in Champasak - on 24-26 March 2021, with 58 participants; (2) CITES Training for middle part in Khammouane - on 7-9 April 2021, with 57 participants; and (3) CITES Training for northern part in Luang Prabang - on 27-29 July 2021, with 87 participants.</li> <li>2. From 8-10 July 2020, DCNEC organized the training on "Online Research and Information Management on Wildlife Crime" in Vang Vieng, Vientiane Province with a total of 17 participants from DCNEC, Provincial Environmental Police Divisions, and the Cybercrime Unit, with the objective to improve capacity in online research and information management to assist in investigations and enforcement. From 15-16 December 2020, DCNEC conducted the training on "Online Investigation Techniques for Environmental Police Officers". The training was held in Savannakhet province, Lao PDR, with a total of 28 participants from the Provincial Environmental Police Divisions, DCNEC, LaoCERT (Lao Computer Emergency Response Team), Prosecutor and WCS. The objective of the training was to build the capacity of Environmental Police Officers in managing their work during the situation of COVID-19 pandemic, including online investigation of illegal wildlife trafficking, advanced techniques to access wildlife crime information on the internet, and to enable officer's capacities in arresting suspects who use the online platform as a tool to commit transnational wildlife crime. This was followed by the training on "Online Investigation Techniques for Environmental Police Officers" from 23-25 December 2020 in Oudomxay province, with a total of 32 participants.</li> <li>3. Training courses on Wildlife Crime Scene Search and Documenting Evidence organized with WWF in Sekong Province from 21-23 October 2020, in Vientiane Capital from 26-28 October 2020 and in Luang Prabang Province from 23-25 November 2020.</li> <li>4. From 1-2 April 2021, 22 officers from Savannakhet Forest Inspection and Environmental Police Divisions participated in a refresher training on investigation techniques, laws and procedures, proper and safe handling and rescue of confiscated live wildlife, and hotline wildlife response and coordination in Savannakhet province.</li> <li>5. From 21-24 June 2021, DCNEC in cooperation with UNODC conducted the training course on Wildlife Crime Scene Search and Documenting Evidence in Vientiane Capital, with a total of 28 participants from DCNEC, DoFI, Customs, Prosecutors, Judiciary, Cybercrime Unit, Forensic Unit, and UNODC.</li> <li>6. From 19-23 July 2021, DCNEC, in cooperation with the U.S Department of Justice and WCS, conducted the Workshop on Cross-border Illegal Wildlife Trade Prevention in Lao PDR in Luang Prabang province, with a total of 50 participants from DCNEC, PEPDs, Prosecutors, UNODC, INTERPOL, Immigration Police, People's Police Academy, WCS and the US Embassy. The workshop aimed to improve knowledge about the CITES regulations and protected species under CITES and Lao legislation, wildlife products identification techniques, enhanced law enforcement approaches and investigation techniques for DCNEC and PEPD officers, the situation of illegal wildlife trafficking during the pandemic of COVID-19, and cooperation and coordination between law enforcement officer and relevant agencies.</li> </ol>
--	---	-------------------------------	--

<p><b>2.2</b> Strengthen capacity of enforcement and border officers to detect illegal wildlife specimens, including illegal ivory specimens, through the provision of necessary tools, guides, manuals and technology, to assist in: clarifying CITES species, determining genuine from fake documentation, species identification guides and kits, mobile phone technology for reporting, scanner equipment, and other relevant materials</p>	<p>Officers have increased access to tools, guides, manuals, and technology and use them successfully</p>	<p>On Track</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. On 23 August 2019, the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) Global Programme on Cybercrime and the Lao People's Democratic Republic Police Force jointly opened Laos' first Digital Forensics Laboratory. The lab will specialize in the analysis of digital evidence seized, or resulting from, criminal investigations in Laos including transnational organized crime, cybercrime, and wildlife crime. The lab is in the General Police Department which commands DCNEC.</li> <li>2. The Lao-WEN Standard Operating Procedure, approved by the Ministry of Agriculture and Forestry under Decision No. 1223/MAF, which provides guidance on cooperation between Lao-WEN agencies in relation to wildlife and forest crimes, is being printed (Lao/Eng) for approximately 3000 copies to be distributed nationwide.</li> <li>3. A Lao WildScan application has been made available in mobile devices. The application includes Lao Wildlife and CITES listed species, with information to assist in wildlife identification and reporting to Lao authorities on illegal wildlife trade. A training course will be implemented for stakeholders.</li> </ol>
---	---	-----------------	--

<p>2.3 Strengthen implementation of the Penal Code, Wildlife and Aquatic Law, Prime Minister Order No. 05 (2018), and other relevant laws and regulations, in controlling, enforcing, investigating and prosecuting against illegal ivory trade in markets, and at ports and checkpoints</p>	<p>Increasing number of seizures, arrests and prosecutions of ivory-related and other wildlife crime offenses</p>	<p>Achieved</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. In 2020, the Department of Forest Inspection reported a total of 493.9 kg of wildlife seized from 17 provinces and 1 capital, with (1) 63 kg of wildlife carcasses and parts under the Lao Prohibited List I (e.g. King Cobra, Serow bone, Golden cat, Lao rock rat, Douc Langur, Pangolin, Greater Coucal, Flying Squirrel); (2) 336.3 kg of wildlife carcasses and parts under the Lao Management List II (e.g. Clouded Monitor, Eagle, Dove, Brush - tailed Porcupine, Grey Peacock-Pheasant, Turtle, Hog badger, Rat, Civet, Lesser Mouse Deer, Muntjac); and (3) 94.6 kg of wildlife carcasses and parts under the Lao General List III (e.g. Rat, Squirrel, Northern Treeshrew). (Reference: D661/DOFI, 26th Feb 2021)</li> <li>2. In 2021, the Department of Forest Inspection reported a total of 11 cases of wildlife, with a total of 75.1 kg seized from some provinces in Lao PDR. (Reference: 1465/DOFI, 24th June 2021)</li> <li>3. On 28 July 2020, DCNEC set up a sting operation against a Vietnamese national, and conducted a search of his house at Seysettha district, Vientiane Capital. As a result, 30 kg of tiger bones, Chinese goral bones, turtle bones and deer horns were seized. The case is still pending investigation.</li> <li>4. In 2020, DCNEC has visited 3 tiger farms in Bolikhamsai province: (1) Thabak tiger farm – identified 35 live tigers with 10 live cubs and 25 adult tigers, and 4 cubs found in the freezer; the farm has been converted to a zoo with a 20,000 kip entrance fee; (2) farm in Samakhixay village, Phabat district, which appears to have tigers inside based on accounts of villagers hearing the tigers, but entry was not permitted to the public; (3) tiger farm in Lak Sao, Phonpheng district, which appears to be operating, but public access is not permitted.</li> <li>5. On 22 March 2021, DCNEC worked closely with the Environmental Police Division of Savannakhet province on intelligence sharing of illegal ivory trade target. On 21 April 2021, the PEPD in cooperation with PoFI of Savannakhet province conducted an operation against the suspect at KM35 village, Champhone district, Savannakhet province, which resulted in the arrest of one male suspect and confiscations of 2 pieces of ivory tusks weighing 1.7 kg, half cut ivory tusk weighing 400 g, ivory products with a total of 100 g, and 1 deer horn.</li> <li>6. On 27 May 2021, the Environmental Police Division (PEPD) of Oudomxay province intercepted a suspected truck which was later identified as a truck of logistic company and arrested a man with confiscated prohibited wildlife species (Gaur) parts including 1 skeleton of gaur head, 4 legs, 1 heart and 1 gallbladder. The items were shipped from Vientiane Capital to Bokeo province, and stopped in Oudomxay province by a police officer while moving to Bokeo province as a destination. The case was handed over by PEPD to Provincial Forest Inspection (PoFI), and is currently pending investigation.</li> <li>7. On 30 July 2021, DCNEC conducted an investigation of online trading through Facebook, and set up a sting operation against the suspects in Vientiane Capital. A total of 4 kg of 2 items resembling rhino horns were confiscated, with 3 suspects arrested. The case is under investigation with the exhibits handed to the DOFI for forensic examination.</li> </ol>
--	---	-----------------	--

2.4 Increase awareness of the seriousness of wildlife crime amongst prosecutors and judiciary	Improved awareness on wildlife crime amongst prosecutors and judiciary, with at least 3 workshops conducted	Achieved
<p>1. On 14 December 2020, DCNEC in cooperation with WCS conducted "the Consultation Meeting on Prosecuting Transnational Wildlife Crime in Laos" in Savannakhet Province with a total of 28 participants from Environmental Police, Prosecutor, and judiciary both at national and provincial level. The objective of the meeting is to discuss, research and impose methods in solving problems and challenges occurred during transnational wildlife crime prosecution process, delivery of case documents to the prosecutor in particular, a court judgment, presenting evidence in court (using of evidence to prove the case), and enhance coordination between police and prosecutor. On 22 December 2020, a consultation meeting with environmental police, prosecutors and the judiciary was organized in Oudomxay province, with a total of 28 participants.</p> <p>2. From 9-11 August 2021, the Office of the Supreme People's Prosecutor General Inspection Department and Training Institute organized a cooperation and consultation training workshop on wildlife crime in Xiangkhouang Province to build awareness and understanding among prosecutors on relevant international treaties, and wildlife crime case handling and prosecutions, with 33 prosecutors; 4 DOFI officers, 2 officers from Luang Prabang Forest Inspection, 2 officers from Luang Namtha Forest Inspection, 3 officers from Nam Et Phou Louey National Park Management Unit, and 2 officers from DCNEC participated.</p> <p>3. The Office of the Supreme People's Prosecutor (OPP) will be planning to develop prosecutor capacity across the country in relation to wildlife cases</p> <p>4. Photos of activities conducted are in ANNEX 7.</p>		

2.5 Improve the prosecution of ivory-related and other wildlife crime offenses, in line with the enforcement of the Penal Code, Wildlife and Aquatic Law, Prime Minister Order No. 05 (2018), and other relevant laws and regulations	Cases of prosecution referrals, prosecution, and conviction of wildlife crime offenses are tracked and increasing in number	Substantially achieved	<p>The following case proceedings are ongoing with the prosecutors:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Case proceeding against 2 Chinese nationals, aged 56 and 30 years, occupation: traders, from Guangxi, China, present address: Pakharm Village, Luang Prabang City, Luang Prabang Province; confiscated exhibits include ornamental products made with parts of wildlife, such as: (1) Ornaments made with ivory totaling 913 pieces weighing 20.77 Kgs; (2) Ornament made with elephant tail: 1 piece weighing 0.05 Kg; (3) Ornaments made with tiger teeth and claws totaling 6 pieces weighing 0.14 Kg; (4) Ornaments made with rhino horn totaling 5 pieces weighing 0.5 Kg; (5) Ornaments made with pangolin scales totaling 10 pieces weighing 0.28 Kg; (6) Ornament made with sambar horn: 1 pair weighing 3.1 Kgs. Case was summarized and submitted to the Public Prosecutor of Luang Prabang Province in January 2019 (Reference: Case Summary Report No. 003/POFI, dated 31 January 2019). The case has been reopened by OPP and is still pending.</li> <li>2. Case proceeding against one Lao national, aged 29 years, Hmong ethnicity, occupation: trader, present address: That Bosot Village, Luang Prabang City, Luang Prabang Province; confiscated exhibits included ornamental products made with ivory parts totaling 96 pieces weighing 1.3 Kgs. Case was summarized and submitted to the Public Prosecutor of Luang Prabang Province in January 2019 (Reference: Case Summary Report No. 002/POFI, dated 31 January 2019). The case has been reopened by OPP and is still pending.</li> <li>3. Case proceeding against 2 Chinese nationals, aged 48 and 47 years, occupation: traders, present address: Pakharm Village, Luang Prabang City, Luang Prabang Province; confiscated exhibits included elephant ivory parts weighing 16.235 Kgs. Case was summarized and submitted to the Public Prosecutor of Luang Prabang Province in February 2020 (Reference: Case Summary Report No. 03/POFI, dated 27 February 2020). The case has been reopened by OPP and is still pending.</li> <li>4. Case proceeding against one Lao national, aged 32 years, present address: Mano Village, Luang Prabang City, Luang Prabang Province; confiscated exhibits included elephant ivory parts totaling 153 pieces weighing 2.7 Kgs. Case was summarized and submitted to the Public Prosecutor of Luang Prabang Province in June 2020 (Reference: Case Summary Report No. 55/POFI, dated 15 June 2020). The case has been reopened by OPP and is still pending.</li> <li>5. On 09 April 2021, the Forest Inspection Office of Luang Namtha Province submitted case file No. 26/POFI to the Luang Namtha Provincial Prosecutor regarding the illegal trade of 10 pieces of bear gall bladders by one Vietnamese national.</li> <li>6. Case proceeding against one Lao national, aged 30 years, residing in Nakhou Village, Champhe District, Savannakhet Province; confiscated exhibits included 3 elephant ivory tusks weighing 2.140 Kgs. Case was summarized and submitted to the Public Prosecutor of Savannakhet Province (Reference: Case Summary Report No. 0430/POFI, dated 18 May 2021).</li> <li>7. Khammouane Province Forest Inspection Office investigated and submitted a case proceeding against 2 Lao nationals - residents of Thamee Village, Hinboun District in Khammouane Province - to the Khammouane Prosecutor's Office, for violating Article 52 of the Wildlife and Aquatic Resources Law and Article 331 of the Penal Code, in the killing of one deer, weighing 226 kg. (Reference: Case Summary Report No. 194/POFI, dated 21 July 2021).</li> <li>8. On 27 September 2021, the Forest Inspection Office of Luang Namtha Province submitted case file No. 109/POFI to the Luang Namtha Provincial Prosecutor regarding illegal hunting involving </li> </ol>
---	---	------------------------	---

<p>2.6 Develop the capacity and equipment of scientific officers to provide technical support to law enforcement and prosecution efforts against ivory-related and other wildlife crime cases, such as on scientific identification of species, scientific/expert advice and testimony in case consideration and prosecution; forensic sampling and identification.</p>	<p>Scientific and technical officers with increased capacity to provide support to law enforcement needs, with equipment/resource developed/acquired</p>	<p>On track</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. The Ecology and Bio-Technology Institute has organized, jointly with the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), training on DNA testing to identify wildlife species on 5 November 2019 at the Ecology and Bio-Technology Institute. The contents of the training emphasized on ivory products testing with the trainer giving advice on basic technical knowledge on collection of ivory samples for use in the DNA test as well as on methods of using relevant tools and equipment.</li> <li>2. The CITES Scientific Authority participated in the Training on Wildlife Crime Scene Search and Documenting Evidence and the Workshop on Wildlife Crime Investigation Techniques, at Crowne Plaza Hotel, Vientiane Capital, 21-24 June 2021. It also participated in the meetings of the Coordinating Committee of Lao-Wildlife Enforcement Network (LAD-WEN), organized by the Department of Forest Inspection.</li> <li>3. The CITES SA provided presentations on Scientific Certification through Genetic Test to officials from various agencies (Agriculture and Forestry, Environmental Police, Public Prosecutor, Industry and Commerce, Customs and State Inspection) at training courses on Wildlife Crime Scene Search and Documenting Evidence organized by WWF in Sekong Province from 21-23 October 2020, in Vientiane Capital from 26-28 October 2020 and in Luang Prabang Province from 23-25 November 2020.</li> <li>4. CITES SA will continue to build the capacity of its officers in ivory and products testing to support officers in the enforcement of laws and CITES obligations. This will consist of the following activities: (1) Building the laboratory and providing equipment and tools for DNA testing of ivory and its products; (2) Organizing training on technique of ivory DNA testing and certification for the Scientific Authority technical team.</li> <li>5. Photos of activities conducted are in ANNEX 8.</li> </ol>
---	--	-----------------	--

PILLAR 3: International and regional enforcement collaboration

3.1 Continue participating in relevant international and regional law enforcement seminars, trainings, meetings, and operations that increase enforcement capacity and cooperation against ivory trafficking	Information and skills from relevant enforcement events on ivory trafficking and cooperation opportunities are improved, and authorities actively participate in and contribute to regional or global operations initiated to address wildlife crime	Achieved	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. The Department of Customs participated in ASEAN meetings on law enforcement every 6 months for consultation and information exchange. It also coordinated with and participated in meetings with neighboring countries under bilateral, trilateral and multilateral cooperation frameworks. It attended seminars and consultation meetings on a regular basis.</li> <li>2. DCNEC and DOFI attended the 3rd SOMTC Working Group on Illicit Wildlife and Timber Trafficking, held on 15 June 2021 via videoconference</li> <li>3. The Police NCB participated in the annual meeting on countering wildlife crime in the Asian region held in Singapore, 23-27 March 2020; the consultation meeting, by INTERPOL invitation via video-conference on wildlife crime on 13 July 2020, the annual meeting, via video-conference, on wildlife in Asia (Operation Thunder 2020), on 14 September 2020; and the meeting on investigation and analysis of wildlife market in the Golden Triangle area on 20 July 2021.</li> <li>4. The Lao WEN team attended the ASEANAPOL virtual dialogue on wildlife crime, from 8-10 June 2021, through ZOOM which was hosted by the ASEANAPOL Secretariat. The ASEANAPOL Virtual Dialogue was aimed to focus on the issues of Wildlife Crime and to understand the enforcement structure to combat the crimes in ASEAN Member States. With the current situation of the Covid19 pandemic era, the Dialogue served as a platform for the ASEAN Member States to share their experiences and best practices to overcome new trends of crime.</li> <li>5. The Lao WEN attended the 16th ASEAN Working Group on CITES and Wildlife Enforcement and the 2nd ASEAN Technical Meeting on Development of ASEAN Handbook on Legal Cooperation to Combat Illegal Wildlife Trade from 26-27 May 2021 via videoconferencing hosted by Myanmar</li> <li>6. Attended in the INTERPOL RIACM Conference on Rhino Trafficking (Operation Golden Strike) on 23 August 2021</li> </ol>
3.2 Continue to cooperate with other Asian and African countries (e.g. China, Malaysia, Singapore, Thailand, Vietnam, South Africa) in combating ivory trafficking and other wildlife crime by facilitating information exchange and sharing of best practices	Information and best practices are made available and used to improve ivory investigation, enforcement, and other measures. Engagement in support on investigation is increased.	Substantially achieved	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. The first Memorandum of Understanding (MoU) on Cooperation between the Environmental Police, Ministry of Public Security of Laos and Vietnam on Transnational Wildlife Crime Prevention was endorsed at the "Meeting on Cooperation on Transnational Wildlife Crime Prevention" which took place in July 2019, at Da Nang City, Vietnam.</li> <li>2. The Department of Forestry is coordinating with the CITES MA of Malaysia (Department of Wildlife and National Parks) as regards laboratory support and assistance in the testing and analysis of collected tiger biopsies in facilities in Lao PDR.</li> <li>3. The Lao CITES MA and DOFI are also currently following up with the Chinese government as regards the status of elephants exported by Lao PDR to China, and in investigating the discrepancy in the number of exported and imported Asian elephants reported by China and Lao PDR. Progress on this will be updated to the CITES Secretariat.</li> </ol>

3.3 Increase the use of international tools to exchange information and intelligence on transnational wildlife crime (e.g. INTERPOL Ecomessages, INTERPOL Notices, WCO-RISD)	Use of international tools is increased.	On track	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. The Department of Customs has exchanged information, on a testing basis, through the Customs Law Enforcement channels of ASEAN and the World Customs Organization.</li> <li>2. During the reporting period, the Department of Forest Inspection coordinated with the Lao Interpol NCB to communicate with the Vietnamese police to request information regarding <i>Dalbergia</i> spp and timber confiscated by the Vietnamese police. DOFI also coordinated with the Forest Protection Department of Vietnam.</li> </ul>
3.4 Increase networking by the Scientific Authority laboratory unit to build capacity, exchange information and best practices on wildlife forensics with other established laboratories in other countries.	Networking and cooperation with other countries and laboratories on testing, training, and equipment increase.	On track	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. Progress regarding capacity building coordination with other scientific laboratories has been limited due to the current COVID situation. The Department of Forestry is in discussion with the Malaysian Department of Wildlife and National Parks as regards laboratory support to Lao PDR in extracting and genotyping DNA from collected biopsy samples, with technical assistance from TRACE Forensics Network and WCS. As part of this, the Department of Forestry is also exploring opportunities for increasing cooperation between relevant government agencies under the Lao CITES SA with the Malaysian wildlife forensics laboratory.</li> </ul>
<b>PILLAR 4: Outreach, public awareness and education</b>			
4.1 Continue raising awareness and conducting wildlife crime prevention at key airports, border checkpoints, and market areas	Activities being conducted and materials available to increase awareness	Achieved	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. The Department of Forestry and the Department of Forest Inspection, through the Lao Conservation Trust for Wildlife (LCTW) under the EU Partners Against Crime project with WCS, set-up billboards to increase awareness and actions to report illegal wildlife trade through the hotline 1601, in three locations in Vientiane Capital - in Setthathirath Road in Chanhabouly District, in Phaxay Village in Sisattanak District, and in Dongdok Village in Xaythany District.</li> <li>2. Awareness billboards and outreach activities were implemented by DOFI, with WWF support, in Khammouane, Oudomxay, Phongsaly, Xiengkhouang, Houaphan and Luang Prabang.</li> <li>3. During the reporting period, under ICBF support, awareness billboards were also set-up in Bokeo, Luang Namtha, and Khammouane Provinces. Under the SAFE project, awareness billboard was set-up in Savannakhet Province.</li> <li>4. Photos of activities conducted are in ANNEX 9.</li> </ul>

4.2 Work with the public and education programs in secondary schools and universities on awareness raising on wildlife crime prevention, including prevention of illegal ivory trade, through production of materials for mass media, education materials, and posters	Materials to support awareness through public and education programs are readily available and used.	Achieved	<p>1. The Department of Forestry coordinated with relevant agencies and localities to conduct a campaign to encourage, advertise and give advice on the methods of protection of wild elephants with a view to reducing the conflict between human and wild elephant in Bolikhamsay, Khammouane, Savannakhet, Attapeu, Vientiane, Oudomxay and Xayabury provinces, totaling 10 times, from 2019-2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– On 7 July 2021, the Division of Wildlife Management conducted the awareness campaign for Attapeu Province with the participation of relevant agencies of the provincial government totalling 23 officers.</li> <li>– On 28 August 2021, the Division of Wildlife Management conducted the awareness campaign on biodiversity and protection from wild elephant for officers of Nam-Xam National Protected Area and people from 6 villages: Khou Village, Thin Village, Phansavanh Village, Phengthi Village, Phengdang Village and Phenghome Village. A total of 145 persons attended.</li> <li>– On 8 - 14 July 2021, a training was organized on how to protect communities from wild elephant conflicts and on techniques on how to chase them back to the wild for villagers of 2 villages from Xaysetha and Xansay District, Attapeu Province, with 62 participants.</li> </ul> <p>2. The Department of Customs produced a video script on Combating and Prevention of Wildlife and Timber Trafficking and has conducted its dissemination via online media by the Ministry of Finance through the Website, Facebook Page, YouTube and Television program.</p> <p>3. The Department of Forest Inspection conducted dissemination of the Forestry Law, the Wildlife and Aquatic Law and the Prime Minister's Order No. 05/PM to the public and relevant agencies at the local level, and has continued conducting dissemination at local levels.</p> <p>4. From 6-7 August 2020, the Department of Forest Inspection and WCS collaborated with the Lao Journalists' Association, engaging with the Ministry of Information, Culture and Tourism, in organizing a workshop for Lao journalists on wildlife crime prevention in Vientiane Times, Vientiane Capital, as part of celebrating Lao Wildlife Day and Mass Media Day and to facilitate better awareness among Lao journalists on their roles in supporting wildlife crime prevention efforts. This was followed by a field workshop from 18-24 January 2021 by the Lao Journalists' Association and the Department of Forest Inspection at the Nam-Et-Phou-Loeuy National Park on wildlife crime prevention efforts.</p> <p>5. In December 2020, WWF and TRAFFIC organized a Specialized Workshop for Chinese Investors and Tour Guides in Lao PDR on Green Investment and Responsible Tourism to Refuse Illegal Wildlife products in Luang Prabang.</p> <p>6. The Departments of Forestry and Forest Inspection are coordinating with organizations in Lao PDR such as the GIZ-ProFEEB, WWF, WCS, and LCTW in the development of an IWT campaign since 2020 and 2021. This includes also the finalization of Public Service videos on IWT by the Department of Forest inspection.</p> <p>7. The Faculty of Environmental Science of the National University of Laos is currently collaborating with the Department of Forestry on awareness and outreach activities in southern provinces of Lao PDR.</p>
--	--	----------	---



4.3 Cooperate with airlines and freight forwarders in airports and key border areas to prevent trafficking of ivory and other wildlife specimens	Programs and activities for engagement with airlines and freight forwarders are in place and actively implemented to increase awareness and prevent trafficking	On track	<ol style="list-style-type: none"> <li>In February and October 2019, DDFI and Lao-WEN implemented distribution of awareness flyers to travelers using airports, border checkpoints, and tourist places in Vientiane Capital, Luang Prabang, Bokeo, Luang Namtha, and Oudomxay on Lao prohibition on illegal wildlife trade.</li> <li>Photos of activities conducted are included in ANNEX 8.</li> </ol>
--	---	----------	---

**PILLAR 5: Reporting**

5.1 Ensure reporting of information to MIKE and ETIS following reporting requirements (for ETIS using the ivory and elephant product seizure data collection forms in Annexes 1 and 2 to Notification to the Parties 2020/005), and by providing training to stakeholders on how to use the relevant forms	All known elephant deaths are reported to MIKE and all ivory seizures are reported to ETIS using the prescribed template 8.	Substantially Achieved	<ol style="list-style-type: none"> <li>CITES MA has coordinated with IUCN-Laos and IUCN-Southeast Asian Region and with localities in conducting monitoring and collection of data on wild elephants, especially data on the death of wild elephants in Nam Pouï protected area and in Nakai-Nam Theun National Park from 2020-2021.</li> <li>CITES MA communicates regularly to the CITES Secretariat focal points for MIKE and ETIS as regards information and requests.</li> </ol>
--	---	------------------------	---

5.2 Establish and maintain a robust system for the management of stockpiles of seized and confiscated ivory and other wildlife specimens	Ivory and other wildlife specimens seized and confiscated are dealt with in accordance with a well-developed management system for stockpiles.	On track	<p>1. CITES MA is coordinating with the CITES Secretariat as regards a project to assist in the management of stockpiles of seized and confiscated ivory.</p>
5.3 Implement CITES MA/DOF Agreement with Lao Customs Department on controlling and reporting of legal and illegal trade by recording and monitoring import and export of wildlife	Information is made available between Customs and CITES MA on CITES legal and illegal trade for reporting	Substantially Achieved	<p>1. The Department of Customs and the Department of Forestry signed a Joint-Working Memorandum to ensure coordination and exchange of information. Regular communications between the two agencies occur concerning CITES legal and illegal trade.</p> <p>2. CITES MA is planning to organize a meeting with the Lao Customs Department to update progress on the Agreement.</p>
5.4 Ensure monitoring of elephants, wild or domestic, preventing individuals, parts and products entering the illegal trade, and to improve reporting.	Robust databases to monitor elephants in Laos	Substantially Achieved	<p>1. DOF has developed and improved the National Elephant Management Program of Lao PDR with the following progress: (1) Completed the technical drafting of the National Elephant Management Program, with a consultation meeting having been held for sectors concerned; and (2) the draft Program has been submitted to the Minister of Agriculture and Forestry for approval, which is expected to be approved in 2021. It has also coordinated with relevant agencies, particularly WWF-Laos, and localities to conduct the collection of data on the elephant population countrywide.</p> <p>2. A survey of wild elephant population in Phou Sang Hae National Protected Area in Savannakhet Province was completed on 13 June 2021. Results are in ANNEX 10.</p> 

**Part D: Annex (supporting information) (OPTIONAL)**

**PILLAR 1: Legislation and regulations**

- ANNEX 1 : Draft Decree on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) (Lao language)
- ANNEX 2 : Prime Minister Agreement No. 08 (Lao Prohibited and Management List)
- ANNEX 3 : MAF Decision No. 1223 (Lao-WEN Standard Operating Procedure)
- ANNEX 4 : General Police Agreement No. 0081 (Lao-WEN Coordinating Committee under DCNEC)
- ANNEX 5 : OSPP Decision No. 518 (Appointment of OSPP Focal Points for CITES Committee)

**PILLAR 2: National level enforcement action and inter-agency collaboration**

- ANNEX 6 : Photos of capacity building activities implemented
- ANNEX 7 : Photos of activities with prosecutors and judges
- ANNEX 8 : Photos of activities by the CITES SA

**PILLAR 4: Outreach, public awareness and education**

- ANNEX 9 : Photos of activities

**PILLAR 5: Reporting**

- ANNEX 10 : Wild elephant survey report



**Lao People's Democratic Republic  
Peace Independence, Democracy Unity Prosperity**

Government

No. ...../GOV  
Vientiane Capital, .....

**(Draft)**

**Decree**

**on Management of International Trade in  
Endangered Species of Wild Fauna and Flora**

- Pursuant to the Law on Government No. 04/NA, dated 08 November 2016;
- Pursuant to the Law on Forestry No. 64/NA, dated 13 June 2019;
- Pursuant to the Law on Wildlife and Aquatic Animals No. 07/NA, dated 24 December 2007;
- Referring to the Proposal of the Ministry of Agriculture and Forestry No. ... /MAF, dated.....

**The Government  
Issues this Decrees:**

**Section 1  
General Provisions**

**Article 1. Purpose**

This Decree defines the principles, regulations and measures relating to the management, monitoring and inspection of the international trade in endangered species of wild fauna and flora in order to make this work efficient and effective with the aim of avoiding illegal trade of endangered species of wild fauna and flora and destructive utilization, ensuring sustainable use of natural resources, allowing regional and international integration, contributing to the national socio-economic development.

**Article 2. Management of International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora**

Management of international trade in endangered species of wild fauna and flora refers to the implementation of the principles, regulations and measures relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora listed in CITES Appendices I, II and III in accordance with the laws and in an effective manner.

### **Article 3. Interpretation of the Terms**

1. **CITES** means the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora which was adopted on 3 March 1973 and Lao PDR became a Party on 1 March 2004;
2. **CITES Secretariat** means a body which performs the function of a focal point in gathering and summarizing the information and reports, providing facilities to the organization of meetings and all activities of the Parties and communicating all relevant activities of the Parties through the website (<https://cites.org/eng/disc/sec/index.php>). CITES Secretariat has the Head Office located in Geneva, Switzerland;
3. **Parties** mean countries which participate in signing and ratifying the CITES, and each State Party must comply with the regulations of such Convention;
4. **Species** mean any species, sub-species, or geographically separate population of wild fauna and flora;
5. **Commercial purpose** means the conduct of any activities related to the trade of the species of wild fauna and flora for economic benefits (in cash or in other forms);
6. **Non-commercial purpose** means the conduct of any activities relating to the species of wild fauna and flora for the purposes of scientific research, training or education, exchange between zoos and botanic gardens, investigation, return of species of wildlife and aquatic animals between CITES MAs and cultural exchange;
7. **Non-Detriment Finding (NDF)** means the study of the survival of the species based on scientific certification to ensure sustainability from CITES SA, Ministry of Education and Sports;
8. **Aquatic animals** mean all species of animals living in water, including animals living in sea water, fresh water and the amphibians;
9. **Wildlife** means all species of animals living in the natural habitats including wild animals which are taken in capture from the natural habitats for raising or breeding;
10. **Wild flora** means all species of trees and plants that grow in natural habitats including plants and trees which are taken from the natural habitats for planting or for breeding;
11. **Derivatives** mean the body parts of the wild fauna and flora, such as: meat, head, claw, horn, ivory, bone, bile, oil, shell, hair, scale, tooth, blood, skin, leaf, fruit, nut, vine and other parts;
12. **Products** mean the parts of the wild fauna and flora taken for processing into finished products and semi-finished products, such as: medicine, ornaments, household items, musical instrument, products used in the study/education and so on.
13. **Legal Acquisition Finding (LAF)** means the certification that the aquatic animal, wildlife or wild plant species was obtained in accordance with the laws.

#### **Article 4. Principles of CITES**

CITES activities shall be performed in accordance with the following principles:

1. Complying with the guideline policy, laws and National Socio-Economic Development Plan, International Treaties and Conventions to which Lao PDR is a Party;
2. Ensuring the protection of the interests of the State, organizations, legal entities and individuals who undertake the management, protection, development and utilization;
3. Ensuring the management, protection, development and utilization of the species of wild fauna and flora in an effective and sustainable manner.

#### **Article 5. Scope of Application**

This Decree shall apply for individuals, legal entities and organizations, both domestic and foreign, which conduct the international trade in endangered species of wild fauna and flora in Lao PDR.

### **Section 2 International Lists of Endangered Species of Wild Fauna and Flora**

#### **Article 6. International Lists of Endangered Species of Wild Fauna and Flora**

The international lists of endangered species of wild fauna and flora are as follows:

1. Wild fauna and flora of List I are species threatened and faced with the risk of extinction, are affected by trade and destructive utilization as specified in Appendix I of CITES.
2. Wild fauna and flora of List II are species which are not threatened with extinction at present time, but may become extinct in the future if there is no proper management, as specified Appendix II of CITES.
3. Wild fauna and flora of List III are species which can be reproduced widely in nature, but such species may be negatively affected in the future that any Party State may propose the protection of its species in order to seek the cooperation of other Parties in the control of trade of such species, as specified in Appendix III of CITES.

#### **Article 7. Amendment of the International Lists of Endangered Species Wild Fauna and Flora**

1. The CITES MA of the Parties shall prepare the documents, data, justifications, status, threats of species in relation to the species to be proposed for the adding-up, upgrade, decrease and deletion from the appendices of CITES for submitting to the National Steering Committee for approval and, thereafter, submitting to the Conference of the Parties (CoP) in accordance with CITES procedure.

2. CITES Secretariat shall open the Conference of the Parties to review the implementation of CITES and to consider, amend and adopt the amended Appendix I and Appendix II based on the majority of votes of the Parties attending the meeting.
3. The amendment of Appendix III is different from Appendix I and Appendix II as each State Party has the right to make the proposal unilaterally.
4. These appendices will be formally disseminated in CITES website (<https://cites.org/eng/app/appendices>).

### **Section 3 Registration and Declaration of List**

#### **Article 8. Registration and Declaration of List**

Any individuals, legal entities and organizations which possess the endangered species of wild fauna and flora according to CITES appendices for international trading purpose must register and declare the list with CITES MA.

The documents required for applying for registration and declaration of list are as follows:

1. An application for registration in the form provided by CITES MA;
2. List of wild fauna and flora under the possession of the applicant.

#### **Article 9. Consideration of Registration and Declaration of List**

After receiving the application for registration and declaration of list, CITES MA shall examine and consider the registration and declaration of list and shall issue the Registration Certificate to the applicant within a period of thirty days. In case the registration and declaration of list cannot be approved, a written reply shall be given to the applicant together with the reason.

### **Section 4 Trade, Import, Export, Re-export and Transit**

#### **Article 10. International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora**

Individuals, legal entities and organizations are absolutely prohibited to undertake trade in wild fauna and flora specified in List I, except in necessary cases for non-commercial purposes, for which it is required to make the non-detriment finding (NDF) by CITES SA, Ministry of Education and Sports and obtain the permit from CITES MA, Ministry of Agriculture and Forestry.

The trade in wild fauna and flora in List II for commercial and non-commercial purposes is required to make the non-detriment finding (NDF) by CITES SA, Ministry of

Education and Sports in accordance with CITES regulations and obtain the permit from CITES MA, Ministry of Agriculture and Forestry.

The trade in wild fauna and flora in List III for commercial and non-commercial purposes is required to obtain the permit from CITES MA, Ministry of Agriculture and Forestry.

The import, export, re-export and transit of the international endangered species of wild fauna and flora including the parts and products of these species shall be subject to the payment of fees and service charges as provided in the Presidential Decree on Fees and Services Charges which is promulgated in each period.

## **Article 11. Import**

Import refers to the import of any species of wild fauna and flora or the parts of these species for the purposes of raising, breeding and consumption in Lao PDR.

For the import of species in List I for non-commercial purposes, the importer is required to have the export permit or re-export permit from the competent authority of the original country, certificate of origin, certificate of animal health or certificate of plant phytosanitary, contract between importer and exporter, list of categories and number to be imported, import permit, certificates of NDF and LAF; and to make the arrangement for safe and suitable transportation and housing for the living species and ensure that such species will not be used for commercial purpose. An import permit shall only be granted when CITES SA has certified that the import is for purposes which are not detrimental to the survival of the species in the nature of Lao PDR.

For the import of species in List II and List III for commercial and non-commercial purposes, the importer is required to have the export permit or re-export permit from the competent authority of the original country, certificate of origin, certificate of animal health or certificate of plant phytosanitary, contract between importer and exporter, list of categories and number to be imported and the import permit; and to make the arrangement for safe and suitable transportation and housing for the living species.

## **Article 12. Export**

Export refers to the export of the species of wild fauna and flora or the parts of these species from Lao PDR to foreign countries in accordance with the regulations. The exporter is required to have the certificate of breeding or raising, certificate of origin, certificate of animal health or certificate of plant phytosanitary, contract between importer and exporter, list of categories and number to be exported and the export permit from CITES MA which shall only be granted after CITES MA has made a LAF and to ensure that the preparation is made for safe and suitable transportation and housing of the living species.

In addition, the export of the species in List I is also required to have the import permit from the competent authority of the destination country and CITES SA shall make a NDF before the export permit is issued.

For the export of species in List II, CITES SA shall make a NDF in accordance with CITES regulations.

For the export of species in List III, in case they are the managed species of Lao PDR, it is required to have the export permit from CITES MA. In case they are the species which are not managed by Lao PDR, it is required to have only the certificate of origin from CITES MA.

### **Article 13. Re-export**

Re-export refers to taking the species of wild fauna and flora or parts of these species which were previously imported to send back from Lao PDR to the country of origin or to a third country in accordance with the regulations. The re-exporter is required, in addition to the documents specified in Article 11 of this Decree, to have the certificate of declaration for animal registration, certificate of breeding or raising of wild fauna and flora or parts of the fauna and flora to be exported, and have the re-export permit from CITES MA.

### **Article 14. Transit**

Transit refers to taking all species of wild fauna and flora or parts of these species to transit Lao PDR and remain in Customs control in accordance with the Customs Law of Lao PDR. The transit exporter is required to declare the export permit and import permit of the concerned authorities of the country of origin and the country of destination respectively, the certificate of origin, the Free-disease certification, the list of categories and number to be transited through the inspection from the Agriculture and Forestry sector.

### **Article 15. Application for Permit or Certificate**

Any individuals, legal entities and organizations which intend to apply for the permits for import and export, and the certificate of re-export of the international endangered species of wild fauna and flora including the parts and products of these species shall submit the application together with required documents in full to CITES MA.

The application form for the permit for each category is available in specific form and is determined by CITES MA.

### **Article 16. Consideration**

After receiving the application form for permit, CITES MA must examine and consider the issuance of permit within thirty days from the date of receiving the application form. In case the permit cannot be issued, it is required to notify the applicant in writing together with the reason.

The export permit and re-export permit shall have a validity duration of six months. The import permit shall have the validity duration of twelve months from the date of the issuance of the permit. A permit can be used for one time only.

## **Section 5**

### **CITES MA and CITES SA**

#### **Article 17 CITES MA**

CITES MA (CITES Management Authority) means the body in charge of the management of the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora which is appointed by the Ministry of Agriculture and Forestry.

CITES MA has the rights and duties according to the scope of its responsibility as follows:

1. Implement the policy, strategic plan, laws including the plans, programs, projects relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
2. Conduct the dissemination and education on the guideline, policy, strategic plan, laws, International Treaties and Conventions to which Lao PDR is a party relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
3. Manage and keep the endangered species of wild fauna and flora including the parts and products of these species which are obtained from the seizure or by the court decision for using in the study and research activities;
4. Issue the LAF to certify the acquisition of species in accordance with the laws before issuing the permit or certificate;
5. Issue the permits of import and export and the certificate of re-export of the species of wild fauna and flora including the parts and products of these species;
6. Manage the registration and declaration of list of the endangered species of fauna and flora in accordance with CITES Appendices;
7. Create and develop the information system, mechanism for cooperation, exchange of information with concerned agencies in the management of the implementation of CITES activities both inside the country and with foreign countries;
8. Participate in the meetings, seminars, trainings and sharing of lessons on CITES works in the country and abroad according to the assignment;
9. Liaise and cooperate with organizations, both domestic and foreign, in order to exchange the information and to control the illegal trade in species of wild fauna and flora including the parts and products of these species;
10. Summarize and report on the outcomes of implementation of the international trade in endangered species of wild fauna and flora activities to the Ministry of Agriculture and Forestry on a regular basis;
11. Identify the wildlife rescue centers to accommodate living species obtained from confiscation or seizure;
12. Exercise other rights and perform other duties as provided in the laws.

## **Article 18 CITES SA**

CITES SA (CITES Scientific Authority) means the body in charge of scientific certification relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora which is appointed by the Ministry of Education and Sports.

CITES SA has the rights and duties according to the scope of its responsibility as follows:

1. Implement the regulations relating to CITES SA;
2. Disseminate the regulations relating to CITES SA;
3. Prepare the Species Survival Management Plan to ensure the sustainability of endangered species of wild fauna and flora for certification and for submitting to the Ministry of Agriculture and Forestry for approving the annual export quota of the species, as deemed appropriate;
4. Conduct the study and research, experiment, test, analysis and proof of the DNA and issue the DNA certification of the wild fauna and flora including their parts and products;
5. Collect and analyze the data and information relating to the biological condition of the species affected by trade in order to prepare reasonable proposal for the amendment of CITES appendices;
6. Participate in the meetings, seminars, trainings and sharing of lessons on CITES work in the country and abroad according to the assignment;
7. Coordinate with the parties concerned to perform the review of the lists of endangered species of wild fauna and flora for submitting to the Conference of the Parties (CoP);
8. Summarize, report on the outcomes of the implementation of the activities to the Ministry of Education and Sports and CITES MA on a regular basis;
9. Advise the CITES MA on whether or not a proposed export of a specimen of species listed in List I or II will be detrimental to the survival of the species involved by making the NDF;
10. In the case of a proposed import of a specimen of a species in List I, advise CITES MA on whether or not the purposes of the import are detrimental to the survival of the species involved by making the NDF;
11. In the case of a proposed import of a live specimen of species listed in List I, notify CITES MA on whether or not it is satisfied that the proposed recipient of the live specimen of species is suitably equipped to house and care for it;
12. Monitor the export permits granted for specimens of species listed in List II and the actual export of such specimens, and advise CITES MA of suitable measures to be taken to limit the issuance of export permits when the population status of a species so requires;
13. Advise CITES MA on the disposal of confiscated or forfeited specimens, in particular live animals;
14. Perform any tasks which are specified in the Resolutions of the Conference of the Parties of CITES;

15. Exercise other rights and perform other duties as provided in the laws.

## **Section 6** **Prohibitions**

### **Article 19. Prohibitions for Officials and Officers in Charge of CITES Activities**

Officials in charge of CITES activities are prohibited to perform any of the following acts:

1. Abusing the right, power, functions, position; using violence, coercion, threat for seeking personal benefits and for the benefits of family, relatives and friends;
2. Demanding, requesting, accepting the bribes from individuals, legal entities and organizations;
3. Performing the duty carelessly, negligently, indifferently; behaving irresponsibly in the performance of duty;
4. Causing delay, falsifying the documents; issuing documents improperly or destroying the documents;
5. Demanding payment of fees and service charges in inconsistence with the laws;
6. Disclosing state or official secret and confidential information of the individuals, legal entities and organizations;
7. Falsifying the information; concealing, hiding, protecting or cooperating with wrongdoers;
8. Performing any other acts that are in violation of the laws.

### **Article 20. Prohibitions for Individuals, Legal Entities or other Organizations**

Individuals, legal entities or other organizations are prohibited to perform any of the following acts:

1. Giving bribe to officials and officers, falsifying the documents and stamps;
2. Threatening, delaying and obstructing the performance of work relating to the international trade in endangered species of fauna and flora;
3. Taking live wild fauna and flora in List I including the carcases, parts and organs of animals from their habitats and having them in the possession;
4. Torturing the animals in all forms;
5. Illegally catching, hunting, trading and having in possession of wildlife and aquatic animals without receiving the authorization;
6. Raising wildlife and aquatic animals for business purpose in urban area and community area that leads to environmental degradation;
7. Undertaking the import, export, re-export, transit or trade of endangered species of fauna and flora in inconsistence with the permit and the laws;
8. Performing any other acts that are in violation of the laws.

## 2134Section 7

### Management and Inspection

#### **Article 21. Management and Inspection Organizations**

The Ministry of Agriculture and Forestry is directly charged with the management and inspection of CITES activities and is the focal point in coordinating with the Ministry of Education and Sports, other relevant Ministries, Organizations, Local Administrations, individuals and legal entities.

#### **Article 22. Rights and Duties of the Ministry of Agriculture and Forestry**

The Ministry of Agriculture and Forestry has the rights and duties according to the scope of its responsibility as follows:

1. Study, formulate the policy, strategic plan, laws relating to the trade in endangered species of wild fauna and flora for submitting the Government for consideration;
2. Translate the policy, strategic plan, laws into plan, programs, projects and ensure their implementation;
3. Disseminate the policy, strategic plan, laws, international treaties and conventions to which Lao PDR is a party relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
4. Issue and nullify the Decisions, Orders, Instructions, Notifications relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
5. Lead the management, monitoring and inspection of the implementation of the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
6. Participate in and report on the outcomes of the meetings relating to the international convention activities, both in the country and abroad;
7. Prepare the plan for the development, training and upgrade of personnel in charge of the management of the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
8. Coordinate with other relevant agencies for implementing the tasks related to the international trade in endangered species of wild fauna and flora;
9. Ensure the relation and cooperation with foreign countries, regional and international organizations in international trade in endangered species of wild fauna and flora;
10. Summarize and regularly report on the implementation of the activities relating to the international trade in endangered species of wild fauna and flora to the Government;
11. Exercise other rights and perform other duties as provided in the laws.

### **Article 23. Rights and Duties of the Ministry of Education and Sports**

The Ministry of Education and Sports has the rights and duties according to the scope of its responsibility as follows:

1. Study and develop the regulations on CITES SA and ensure their implementation;
2. Disseminate the regulations relating to CITES SA;
3. Issue and nullify the Decisions, Orders, Instructions, Notifications relating to CITES SA;
4. Lead the management, monitoring and inspection of the implementation of the CITES SA activities;
5. Participate in and report on the outcomes of the meetings relating to the international convention activities, both in the country and abroad;
6. Prepare the plan for the development, training and upgrade of the personnel in charge of CITES SA works;
7. Coordinate with other relevant agencies for implementing CITES SA works;
8. Ensure the relation and cooperation with foreign countries, regional and international organizations concerning CITES SA activities;
9. Summarize and regularly report on the implementation of CITES SA activities to the Government;
10. Exercise other rights and perform other duties as provided in the laws.

### **Article 24 Rights and Duties of other Sectors, Local Administrations and Relevant Parties**

Other relevant sectors, local administrations and parties shall have the rights and duties to coordinate with CITES management and inspection organizations in accordance with their mandates and responsibilities as provided in the laws.

### **Article 25. Content of Inspection**

The inspection of the management and inspection of CITES activities shall have the following content:

1. Implementation of the laws and regulations relating to the management and inspection of CITES activities;
2. Performance of duties of the officials and civil servants who are in-charge of the management and inspection of CITES activities;
3. Formulation and implementation of the CITES Management and Inspection Plan.

### **Article 26. Forms of Inspection**

The inspection consists of three forms as follows:

1. Inspection according to a regular system which is an inspection conducted on a regular basis and has a definite time and shall be performed at least once in a year;

2. Inspection with prior notice which is an inspection conducted when deemed necessary by giving prior notice to the inspection target at least twenty-four hours;
3. Immediate inspection which is an inspection conducted when deemed necessary and the inspection is conducted urgently without giving prior notice to the inspection target.

The inspection shall be conducted in strict compliance with the Law.

## **Section 8** **Policy toward Persons Having Good Performance** **and Measures against Violators**

### **Article 27. Policy toward Persons with Good Performance**

Any individuals, entities or organizations having good performance in the implementation of this Decree, particularly the management of CITES activities with good quality and in compliance with the laws and regulations, shall receive the awards or other benefits in accordance with relevant regulations.

### **Article 28. Measures against Violators**

Any individuals, entities or organizations having violated this Decree, particularly the prohibitions, will be subject to education, warning, disciplinary measures, fines, civil damages compensation or criminal sentences depending on the severity of the case in accordance with the laws and regulations in force.

## **Section 9** **Final Provisions**

### **Article 29. Uniform, Sign and Stamp**

The officials and officers in charge of CITES management activities shall have the uniform, sign and stamp for using in the performance of their official work. The uniform, sign and stamp shall be defined by the Ministry of Agriculture and Forestry.

### **Article 30. Implementation**

The Ministry of Agriculture and Forestry shall take the lead in the implementation of this Decree.

All other Ministries, Agencies, Local Administrations and relevant parties shall acknowledge and strictly implement this Decree.

**Article 31. Effectiveness**

This Decree shall be effective after it is signed and published in the Official Gazette for fifteen days.

**For the Government of Lao PDR  
Prime Minister**

**Decree**  
**on Management of International Trade in**  
**Endangered Species of Wild Fauna and Flora**  
**(Draft – MOJ - reviewed by WCS)**

**Section 1**  
**General Provisions**

- |           |   |
|-----------|---|
| Article 1 | Purpose   |
| Article 2 | Management of International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora |
| Article 3 | Interpretation of the Terms   |
| Article 4 | Principles of CITES   |
| Article 5 | Scope of Application  |

**Section 2**  
**International Lists of Endangered Species of Wild Fauna and Flora**

- |           |  |
|-----------|--|
| Article 6 | International Lists of Endangered Species of Wild Fauna and Flora                  |
| Article 7 | Amendment of the International Lists of Endangered Species of Wild Fauna and Flora |

**Section 3**  
**Registration and Declaration of Lists**

- |           |  |
|-----------|--|
| Article 8 | Registration and Declaration of Lists                  |
| Article 9 | Consideration of Registration and Declaration of Lists |

**Section 4**  
**Trade, Import, Export, Re-export and Transit**

- |             |   |
|-------------|---|
| Article 10  | International Trade in International Endangered Species of Wild Fauna and Flora |
| Article 11  | Import  |
| Article 12  | Export  |
| Article 13  | Re-export   |
| Article 14. | Transit   |
| Article 15  | Application for Permit or Certificate   |
| Article 16  | Consideration   |

**Section 5**  
**CITES MA and CITES SA**

Article 17 CITES MA

Article 18 CITES SA

**Section 6**  
**Prohibitions**

Article 19 Prohibitions for Officials and Officers in Charge of CITES Activities

Article 20 Prohibitions for Individuals, Legal Entities or other Organizations

**Section 7**  
**Management and Inspection**

Article 21 Management and Inspection Organizations

Article 22 Rights and Duties of the Ministry of Agriculture and Forestry

Article 23 Rights and Duties of the Ministry of Education and Sports

Article 24 Rights and Duties of Other Sectors, Local Administrations and Relevant Parties

Article 25 Contents of Inspection

Article 26 Forms of Inspection

**Section 8**  
**Policy toward Persons Having Good Performance  
and Measures Against Violators**

Article 27 Policy toward Persons Having Good Performance

Article 28 Measures Against Violators

**Section 8**  
**Final Provisions**

Article 29 Uniform, Sign and Stamp

Article 30 Implementation

Article 31 Effectiveness



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ  
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ  
ນາງິກລັດຖະມົນຕີ

ເລກທີ 08 /ນະ  
ຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 25, 02, 2021.

ຂໍ້ຕິກລົງ

ວ່າດ້ວຍ ການຮັບຮອງເອົາບັນຊີ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ  
ປະເມດຫາວົງຫ້າມ ຫຼື ບັນຊີ | ແລະ ປະເມດຄົ້ມຄອງ ຫຼື ບັນຊີ ||

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ເລກທີ 04/ສປຊ, ລົງວັນທີ 08 ພະຈິກ 2016;
  - ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ເລກທີ 07/ສປຊ, ລົງວັນທີ 24 ຕັນວາ 2007;
  - ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະເມີງ ເລກທີ 03/ສປຊ, ລົງວັນທີ 09 ກໍລະກົດ 2009;
  - ອີງຕາມ ທັນສືສະໜີຂອງ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 0805/ກປ, ລົງວັນທີ 27 ພະຈິກ 2020;
  - ອີງຕາມ ການປະກອບຄວາມເຫັນ ຂອງບັນດາ ຫ່ານ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຕາມຈົດໝາຍວຽນ ສະບັບເລກທີ 142/ທຮນຍ, ລົງວັນທີ 25 ຕັນວາ 2020.

## นายกนัดดา ปันโน ติกิจวิชา

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາບັນຊີ ສັດນຳ ແລະ ສັດປ່າ ປະນັກທາງຫົວໜ້າ ຫຼື ບັນຊີ | ແລະ ປະນັກຄູ່ມຄອງ ຫຼື ບັນຊີ ||  
ດັ່ງນີ້:

1. ສັດນໍາ ແລະ ສັດປ່າ ປະເທດຫວຽງທ້າມ ຫຼື ບັນຊີ | ປະກອບໄວຍ 165 ຊະນິກ, ໃນນີ້ ສັດລົງຈູກ ດ້ວຍນິ້ນມ 79 ຊະນິກ, ສັດເຄືອຄານ 22 ຊະນິກ, ສັດປຶກ 52 ຊະນິກ, ສັດນໍາ 10 ຊະນິກ ແລະ ສັດເຖິງປຶກ-ເຖິງນໍາ 02 ຊະນິກ ສັງເກີດ ຊື່ເປັນພາສາລາວ, ຊື່ພາສາກ່າງປະທາດ, ຊື່ວິທະຍາສາກ ແລະ ຮູບ ນາງ ດຳນີ້:

ລ/ດ	ຊື່ພາສາລາວ	ຊື່ພາສາຕ່າງປະເທດ	ຊື່ວິທະຍາສາດ	ຮັບນາບສັດ
ສັດລ້ຽງຈຸກດ້ວຍນໍານົມ ມີ 79 ຂູນມົດ:				
1	ແຄດນິດງວ	Lesser One-horned Rhinoceros	<i>Rhinoceros sondaicus</i>	

2	ងុំបា	Kouprey	<i>Bos sauveli</i>	
3	ផ្លូវ	Asian Elephant	<i>Elephas maximus</i>	
4	គោយបា	Wild Water Buffalo	<i>Bubalus arnee</i>	
5	ពិស្វាបា	Banteng	<i>Bos javanicus</i>	
6	កសាង (តឹមី)	Gaur	<i>Bos gaurus</i>	
7	សៀមឃួល	Malayan Sun Bear	<i>Helarctos malayanus</i>	
8	ស្អើគោយ (សិតា)	Asian Black Bear	<i>Ursus thibetanus</i>	
9	តឹមីតែង	Tiger	<i>Panthera tigris</i>	

10	ເລື້ອດາວ	Leopard	<i>Panthera pardus</i>	
11	ເລື້ອລາຍເມກ (ເລື້ອຕະຫຼາດ)	Mainland Clouded Leopard	<i>Neofelis nebulosa</i>	
12	ເລື້ອໄຟ	Asian Golden Cat	<i>Catopuma temminckii</i>	
13	ເລື້ອລາຍຫົນ ຄອນ	Marbled cat	<i>Pardofelis marmorata</i>	
14	ເລື້ອແມວ	Leopard Cat	<i>Prionailurus bengalensis</i>	
15	ແມວໄຟງ (ແມວບໍາ, ເລື້ອ ດົງ)	Jungle Cat	<i>Felis chaus</i>	
16	ຂາແດງ	Red-shanked Douc Langur	<i>Pygathrix nemaeus</i>	
17	ຂາມືນ	Grey-shanked Douc Langur	<i>Pygathrix cinerea</i>	

18	មេបិរកំពៅ (មេបិពៅ)	Western Black-crested Gibbon	<i>Nomascus concolor</i>	
19	មេបិរកំមខាង ក្បែងថ្មី	Northern White-cheeked Gibbon	<i>Nomascus leucogenys</i>	
20	មេបិរកំមខាង ក្បែងពៅ	Southern White-cheeked Gibbon	<i>Nomascus siki</i>	
21	មេបិមិខាង	Lar Gibbon	<i>Hylobates lar</i>	
22	មេបិរកំមត្រួច ក្បែងថ្មី	Northern buffed-cheeked crested Gibbon	<i>Nomascus annamensis</i>	
23	មេបិមីរកុណ	Pileated Gibbon	<i>Hylobates pileatus</i>	
24	មេបិរកំមណោ	Red-cheeked Gibbon	<i>Nomascus gabriellae</i>	

25	ໄສ່ງລາວ	Laotian Langur	<i>Trachypithecus laotum</i>	
26	ໄສ່ງແຂບແຕ່ມຂາວ	Hatinh Langur	<i>Trachypithecus hatinhensis</i>	
27	ໄສ່ງດໍາ	Indochinese Black Langur	<i>Trachypithecus ebenus</i>	
28	ພະຫຼາງ	Indochinese Silvered Langur	<i>Trachypithecus germaini</i>	
29	ຄ່າງແວນ	Indochinese Grey Langur	<i>Trachypithecus Crepusculus</i>	
30	ລົງລົມໃຫຍ	Bengal Slow Loris.	<i>Nycticebus bengalensis</i>	
31	ລົງລົມນ້ອຍ	Pygmy slow loris.	<i>Nycticebus pygmaeus</i>	

32	ລົງກັງ	Northern Pig-tailed Macaque	<i>Macaca leonina</i>	
33	ລົງໄຫນ (ລົງແຄນ)	Stump tailed Macaque	<i>Macaca arctoides</i>	
34	ລົງຜິມແບງ (ລົງອາຊາມ)	Assamese Macaque	<i>Macaca assamensis</i>	
35	ລົງວອກ (ລົງແງງ)	Rhesus Macaque	<i>Macaca mulatta</i>	
36	ລົງຫາງຍາວ	Long tailed Macaque	<i>Macaca fascicularis</i>	
37	ກວາງປ້າ	Sambar	<i>Rusa unicolor</i>	
38	ໄອງ-ນຶັງ	Eld's Deer	<i>Rucervus eldii</i>	
39	ກວາງຊາຍ	Indochinese Hog Deer	<i>Axis porcinus annamiticus</i>	

40	ເສົາງ່າ	Saola	<i>Pseudoryx nghetinhensis</i>	
41	ຝານເຂົ້າໃຫຍ່	Large-antlered Muntjac	<i>Muntiacus vuquangensis</i>	
42	ຝານຕໍ່າ	Roosevelts' Muntjac.	<i>Muntiacus rooseveltorum</i> .	
43	ຝານສາຍນຸ້ວງ	Annamite Muntjac.	<i>Muntiacus truongsonensis</i> .	
44	(ບີອງ)	Chinese Goral	<i>Naemorhedus griseus</i>	
45	ເບື້ອງພາ	Indochinese Serow	<i>Capricornis milneedwardsii maritimus</i>	
46	ປ່າງລົວ	Red Giant Flying Squirrel	<i>Petaurista petaurista</i>	
47	ປ່າງລົວລາວ	Laotian Giant Flying Squirrel	<i>Biswamoyopterus laoensis</i>	

48	បាអ៉ីវិវីនូយ ឡាយសីអុ	Lesser Giant Flying Squirrel	<i>Petaurista elegans</i>	
49	បាអ៉ីវិវិទី	Indian Giant Flying Squirrel	<i>Petaurista philippensis</i>	
50	បាអ៉ីវិវិកំរែម ខាង	Indochinese Flying Squirrel	<i>Hylopetes phayrei</i>	
51	បាអ៉ីវុងិច្ច	Sunda Flying Lemur	<i>Galeopterus variegatus</i>	
52	ភោគកញ្ច័ះ	Black Giant Squirrel	<i>Ratufa bicolor</i>	
53	បាកិទី ខិនលុប	Smooth-coated Otter	<i>Lutrogale perspicillata</i>	
54	បាកិទី	Eurasian Otter	<i>Lutra lutra</i>	
55	បាកិនូយ តុលប៊ូន	Asian Small-clawed Otter	<i>Aonyx cinereus</i>	

56	ຂ້າຍ	Kha-ynou / Laotian Rock Rat	<i>Laonastes aenigmamus</i>	
57	ສິນງົວ	Sunda Pangolin	<i>Manis javanicus</i>	
58	ລື່ມຄວາຍ	Chinese Pangolin	<i>Manis pentadactyla</i>	
59	ໜາຈອກ	Golden Jackal	<i>Canis aureus</i>	
60	ໜາໄນ	Dhole	<i>Cuon alpinus</i>	
61	ໜມາໄມ້ (ຈອນຝອນຄໍ ເຫຼືອງ)	Yellow-throated Marten	<i>Martes flavigula</i>	
62	ເຫັນຫາງ ກ່ານ (ເຫັນແຜງສີບ ຫາງດໍາ)	Large Spotted Civet	<i>Viverra megaspila</i>	
63	ເຫັນລາຍພາດ ກອນ	Owston's Palm Civet	<i>Hemigalus owstoni</i>	

64	ម៉ោង ពាយប៉ោង	Spotted Linsang	<i>Prionodon pardicolor</i>	
65	ម៉ោងតិែតិែ	Masked Palm Civet	<i>Paguma larvata</i>	
66	ម៉ោងចិន (ម៉ោង ពាយខ្លួន)	Binturong	<i>Arctictis binturong</i>	
67	ម៉ោងខំ (ម៉ោងខោះលាយ)	Common palm civet	<i>Paradoxurus hermaphroditus</i>	
68	ម៉ោងខំមុន្តា ខាង (ម៉ោងខ្សោយ ពោរ)	Small-toothed Palm Civet	<i>Arctogalidia trivirgata</i>	
69	ម៉ោងដៃរៀងពាយ រាមិថាប	Large Indian Civet	<i>Viverra zibetha</i>	
70	ម៉ោងពាយរាម ស៊ូយ	Small Indian Civet	<i>Viverricula indica</i>	
71	ជុនដែនក្រៀម គ	Back-striped Weasel	<i>Mustela strigidorsa</i>	

72	ໜູ່ວົງ	Hog Badger	<i>Arctonyx collaris</i>	
73	ໝາວົງ	Ferret Badger sp.	- <i>Melogale personata</i> & - <i>Melogale moschata</i>	
74	ເຈລ້ວນ້ຳຍັກ ຝູເຂົາຄວາຍ	Phou Khao Khouay leaf-nosed bat	<i>Hipposideros khaokhouayensis</i>	
75	ເຈລ້ວນ້ຳຍັກ ຮະບັງຫຼົມ	Shield-nosed Leaf-nosed Bat	<i>Hipposideros scutinaires</i>	
76	ເຈລ້ວນ້ຳຍັກຕັ້ງ ມືນ	Laotian Leaf-nosed Bat	<i>Hipposideros rotalis</i>	
77	ເຈລ້ວຫຼຸ້ມເຕີນ ໃຫຍ່	Rickett's Big-footed Myotis	<i>Myotis pilosus</i>	
78	ກະຕ່າຍລາຍ ເສືອ	Annamite striped rabbit	<i>Nesolagus timminsi</i>	
79	ປ່າຍ້າ	Irrawaddy Dolphin	<i>Orcaella brevirostris</i>	

ស៊តគិលីតាលា នូ 22 ខ្មែរ:

1	ឆ្នើ	Siamese Crocodile	<i>Crocodylus siamensis</i>	
2	ក្រុងខ្សោយ	King cobra	<i>Ophiophagus hannah</i>	
3	ក្រុម	Burmese Python	<i>Python bivittatus</i>	
4	ក្រុក្រុម	Reticulated Python	<i>Python reticulatus</i>	
5	ក្រុម្ភារ ក្រុក្រុម្ភារ	Monocled cobra Indochinese spitting cobra	<i>Naja kaouthia</i> <i>Naja siamensis</i>	
6	ឆេន	Clouded Monitor	<i>Varanus nebulosus</i>	
7	ផោគោគ	Vietnamese three striped Box Turtle	<i>Cuora cyclornata</i>	
8	ផោក្បុល, ផោក ជីវិទិយ (បុរ)	Big headed Turtle	<i>Platysternon megacephalum</i>	
9	ផោក្បុលដើរី ក្រុក្រុម្ភារ ខ្មែរ	Indochinese Box Turtle. Bourrets box turtle	<i>Cuora galbinifrons</i> <i>Cuora bourreti</i>	

10	เต่าฝัง (เต่า เมือง)	Impressed Tortoise	<i>Manouria impressa</i>	
11	เต่าชواวย (เต่า ธิบูก)	Giant Asian pond Turtle	<i>Heosemys grandis</i>	
12	เต่ากล่อง	Asian Box Turtle	<i>Cuora amboinensis</i>	
13	เต่ากิน	Yellow headed Temple Turtle	<i>Heosemys annandalii</i>	
14	เต่าสามลุ่ม กีว	Keeled Box Turtle	<i>Cuora mouhotii</i>	
15	เต่าหัวสี่ตา	Four-eyed Turtle	<i>Sacalia quadriocellata</i>	
16	เต่าแผง	Elongated Tortoise	<i>Indotestudo elongata</i>	
17	เต่านา ทุก ฉะนิด	Oldham's leaf turtle.  Black ridged leaf turtle.	<i>Cyclemys oldhamii.</i>  <i>Cyclemys pulchristriata.</i>	
18	บ้านชีวศิริ	Asian giant softshell turtle	<i>Pelochelys cantorii</i>	

19	ປ່າມຈຳເຂີມ	Wattle-necked Softshell Turtle	<i>Palea steindachneri</i>	
20	ປ່າມອອງ	Southeast Asian softshell turtle	<i>Amyda ornata</i>	
21	ເຕົກເນີນດຳ	Black Marsh Turtle	<i>Siebenrockella crassicollis</i>	
22	ເຕົກສາມ ລ່ຽມອອງໜູງ	Black-breasted leaf turtle	<i>Geoemyda spengleri</i>	

ສັດຍິກ ມີ 52 ຊະບັບ:

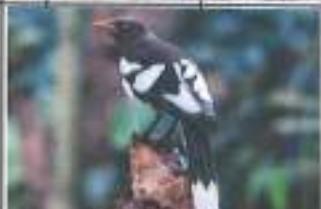
1	ນິກຫຼຸງ	Green Peafowl	<i>Pavo muticus</i>	
2	ນິກກົກຄໍຄໍາ	Great Hornbill	<i>Buceros bicornis</i>	
3	ນິກກົກຄໍແຕງ	Rufous-necked Hornbill	<i>Aceros nipalensis</i>	
4	ນິກກົກຄໍເຂີມ	Wreathed Hornbill	<i>Rhyticeros undulatus</i>	

5	ນິກແງງ	Oriental Pied Hornbill	<i>Anthracoceros albirostris</i>	
6	ນິກໝາມເນອຍ (ນິກກີກແງງ)	Brown Hornbill	<i>Anorrhinus austeni</i>	
7	ແຮງຫຼາກຂະນິດ	All species of Vulture	<i>Gyps, Aegyptius, Sarcogyps sp.</i>	
8	ນິກວຸ່ວາວ (ນິກໝູງທອງ)	Crested Argus	<i>Rheinardia ocellata</i>	
9	ນິກປັດກ່າຍືວ ຊາວ	White-winged Duck	<i>Asarcornis scutulata</i>	
10	ປັດກ່າຍືວສູງວ	Falcated Duck	<i>Mareca falcata</i>	
11	ປັດກ່າຍືວດົກ	Baer's Pochard	<i>Aythya baeri</i>	
12	ນິກປັດໜ້າຕຳ	Masked Finfoot	<i>Ephippiorhynchus asiaticus</i>	

13	ນິກເປັດປ່ອງ	Cotton pygmy-Goose	<i>Nettapus coromandellianus</i>	
14	ນິກເປັດລາຍ	Garganey	<i>Anas querquedula</i>	
15	ນິກຂຽນ	Sarus Crane	<i>Grus Antigone</i>	
16	ນິກການບົວ	Painted Stork	<i>Mycteria leucocephala</i>	
17	ນິກຄຸມລົວ	Giant Ibis	<i>Thaumatinibis gigantea</i>	
18	ໄຕຂວາຫຼວງ (ໄຕຂວາຫຼັງຂວາ)	Silver Pheasant	<i>Lophura nycthemera</i>	
19	ໄຕຂວານິນ	Siamese Fireback	<i>Lophura diardi</i>	
20	ນິກທາງກອດ	Grey Peacock-Pheasant	<i>Polyplectron bicalcaratum</i>	

21	ນິກຄໍ່ກ່າວ	Woolly-necked Stork	<i>Ciconia episcopus</i>	
22	ນິກຂະຫຼຸມ ທຸກຊະນິດ	"All Adjutants, Lesser Adjudant, Great Adjudant"	<i>Leptoptilos sp.</i>	
23	ນິກສືອນຫຍຍ ບີວດ້າ	Black headed ibis	<i>Threskiornis melanocephalus</i>	
24	ນິກສືອນຫຍຍ ຫົງອນຂາວ	White shouldered ibis	<i>Pseudibis davisoni</i>	
25	ນິກເຫັບ	Purple Swamphen	<i>Porphyrio porphyrio</i>	
26	ນິກສີດາ ທຸກຊະນິດ	All Terns	<i>Sterna sp.</i>	
27	ນິກຂະສົ່ງຕຳ	Black-necked Stork	<i>Ephippiorhynchus asiaticus</i>	
28	ນິກຂະຫຼັດ	Great Thick-knee	<i>Heliopais personatus</i>	

29	ឃ្លោវិនិត្ត បាទិវជនីន ម៉ោយ	Lesser Fish Eagle	<i>Ichthyophaga humilis.</i>	
30	ឃ្លោវិនិត្ត បាទិវជនីនិងឪមិ	Grey-headed Fish Eagle	<i>Ichthyophaga ichthyaetus</i>	
31	ឃ្លោវុមុម	All hawk species	<i>Accipitridae</i>	
32	ឃ្លោវិនិត្ត បានម៉ោយ	Imperial Eagle	<i>Aquila heliacal</i>	
33	ឯកភោជនកូរ ទឹកពួកឱ្យ	Baya Weaver	<i>Ploceus philippinus</i>	
34	ឯកភោជនបំពា	Asian Golden Weaver	<i>Ploceus hypoxanthus</i>	
35	ឯកភោជនកូរ ពិគពួកឱ្យ	Streaked Weaver	<i>Ploceus manyar</i>	
36	ឯកវុក សាយុកុគា	Black-chinned yuhina	<i>Yuhina nigrimenta</i>	

37	ນິກເຕືອນໄນ ຫາງສິນ	Short-tailed Scimitar-babbler	<i>Jabouilleia danfoui</i>	
38	ນິກກະໂອກ ນິກຕ່າງ	White-winged Magpie	<i>Urocissa xanthomelana</i>	
39	ນິກລໍງ	Oriental Darter	<i>Anhinga melanogaster</i>	
40	ນິກແຂກ ຫຼື ນິກ ແກ້ວ ທຸກຊະນິດ	All Parakeet species.	<i>4 sp</i>	
41	ນິກກົດປິດ	Greater Coucal	<i>Centropus sinensis</i>	
42	ນິກກົດທອງ	Lesser Coucal	<i>Centropus bengalensis</i>	
43	ນິກກົດຄົງ	Coral billed ground cuckoo	<i>Carpococcyx renauldi</i>	
44	ນິກຫອນຂວານ (ນິກຫົວຂວານ)	Eurasian Hoopoe	<i>Upupa epops</i>	

45	បិកខ្លែង	Great slaty woodpecker	<i>Mulleripicus pulverulentus</i>	
46	បិកខ្លែងពេជ្រ	Red-collared Woodpecker	<i>Picus rabieri</i>	
47	បិកសាក់	Hill Myna	<i>Gracula religiosa</i>	
48	បិកកម្មតាមោង	Purple Heron	<i>Ardea purpurea</i>	
49	បិកគ្រឿង យុកខ្មែនិត	All Owls	<i>Asio, Otus, Glaucidium, Athene, Ninox, Ketupa, Strix sp.</i>	
50	បិកកម្មថែរ៉ា	Asian Koel	<i>Eudynamys scolopacea</i>	
51	បិកកម្មព៉ោនធូវ ីចាយ	Blyth's Kingfisher	<i>Alcedo Hercules</i>	
52	បិកប៉ូមោង	Pale-capped Pigeon	<i>Columba punicea</i>	

ສັດນໍາ ມີ 10 ຂະນິດ:

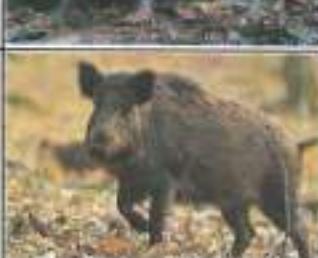
1	ປາບົກ	Giant Catfish	<i>Pangasianodon gigas</i>	
2	ປາໄຫວ້ໄນຜົາ	Marbled eel	<i>Anguilla marmorata</i>	
3	ປາຟາໂລ	Mekong Freshwater Stingray	<i>Hemitrygon laosensis</i>	
4	ປາກວາງ	Small scale Croaker	<i>Boesemania microlepis</i>	
5	ປາລືມ	Giant Pangasius	<i>Pangasius sanitwongsei</i>	
6	ປາສີອ	Siamese Tiger Perche	<i>Datnioides pulcher</i>	
7	ປາຕະໄຕ	Giant barb	<i>Catlocarpio siamensis</i>	
8	ປາຄຸນ		<i>Wallagonia micropogon</i>	
9	ປາວັງ ຫຼື ປາສັກ	Pa Sak	<i>Luciocyprinus striolatus</i>	
10	ປາກວັນ	Black snakehead	<i>Channa melasoma</i>	

**ສັດເຕິ່ງປົກ-ເຄິ່ງນໍາ ມີ 02 ຊະນິດ:**

1	ປາຕິບ	Lao warty newt	<i>Laotriton laoensis</i>	
2	ປາຕິບສົ່ມ	Knobby newt	<i>Tylototriton sp.</i>	

2. ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ປະນັດຖຸມຄອງ ຫຼື ບັນຊີ II ປະກອບດ້ວຍ 66 ຊະນິດ, ໃນນີ້ ສັດລົງຈຸກດ້ວຍນໍານີມ 15 ຊະນິດ, ສັດເດືອການ 06 ຊະນິດ, ສັດບົກ 27 ຊະນິດ, ສັດນໍາ 08 ຊະນິດ, ສັດເຕິ່ງປົກ-ເຄິ່ງນໍາ 01 ຊະນິດ ແລະ ໝາງໄມ້ 09 ຊະນິດ ຕັ້ງປີ ຕີ່ເປັນພາສາລາວ, ຕີ່ນາຄາຕ່າງປະເທດ, ຕີ່ວິທະຍາສາດ ແລະ ຮູບພາບ ດັ່ງນີ້:

ລ/ດ	ຊື່ພາສາລາວ	ຊື່ພາສາຕ່າງປະເທດ	ຊື່ວິທະຍາສາດ	ຮູບພາບສັດ
<b>ສັດລົງຈຸກດ້ວຍນໍານີມ ມີ 15 ຊະນິດ:</b>				
1	ພໍານເຈົ້າ (ນໍານແງງ)	Red Muntjac	<i>Muntiacus muntjac</i>	
2	ໄກ້	Lesser Mouse Deer	<i>Tragulus javanicus</i>	
3	ເຈຍຫຼກຊະນິດ (ນອກຈາກ ບັນຊີ I)	All Bat species	<i>Chiroptera spp</i>	
4	ຫາອນ	Brush-tailed Porcupine	<i>Atherurus macrourus</i>	
5	ເຫັນ	East Asian Porcupine	<i>Hystrix brachyura</i>	

6	កោរីយប់ា	Siamese Hare	<i>Lepus paquensis</i>	
7	តើនិមួល	Indomalayan Bamboo Rat	<i>Rhizomys sumatrensis</i>	
8	ជានអែន ប៉ែយ	Small Asian Mongoose.	<i>Herpestes javanicus</i>	
9	ជានអែន ខ្សែយ	Crab eating Mongoose	<i>Herpestes urva</i>	
10	ឃុបា	Wild Boar	<i>Sus scrofa</i>	
11	នសេសា, កោតិោន និង កោតិោន ឬក ខ្មែបិណ្ឌ	All Squirrel species	<i>Sciuridae ssp.</i>	
12	បាកែងចុ	Temminck's Flying Squirrel	<i>Petinomys setosus</i>	
13	បាកែងកំមាត្រូង	Red-Cheeked Flying Squirrel	<i>Hylopetes spadiceus</i>	
14	តុលុរុ	Mole-shrew	<i>Anourosorex squamipes</i>	

15	ຫຼູ້ຫວາຍ	Noisy Rat	<i>Leopoldamys sabanus</i>	
1	ເຮືອຍ	Water monitor	<i>Varanus salvator</i>	
2	ກະທ້າງ	Water Dragon	<i>Physignathus cocincinus</i>	
3	ເຕົ່າສາມສັນ	Malayan Snail-eating Turtle & Isan Snail-eating turtle	<i>Malayemys subtrijuga</i> & <i>Malayemys khoratensis.</i>	
4	ງົບິງ ບຸນາ ຂະນິດ	All Ratsnake	<i>All Ptyas sp.</i> - <i>Ptyas mucosa</i> - <i>Ptyas korros</i> - <i>Ptyas carinata</i> - <i>Ptyas multicinctus</i> - <i>Ptyas major</i>	
5	ກັບແກ້ ບຸກຂະນິດ	All Gecko Species	<i>Geckonidae sp.</i>	
6	ແມ້	Common Butterfly Lizard	<i>Leiolepis belliana</i>	

ສັດປຶກ ພີ 27 ຂະນິດ:

1	ນິກໄຊ	Wood-pecker	<i>Picus sp.</i>	
2	ນິກເຂົ້າ ທູກ ຂະນິດ	All Dove species	<i>Streptopelia tranquebarica</i>	

3	ນິກແຕ້ດແຕ້	Red-wattled Lapwing	<i>Vanellus indicus</i>	
4	ນິກອ່ຽງໄມ່ງ	Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>	
5	ນິກເຕັນຊີວ ທຸກຊະນິດ (ນິກເວັນຊະນິດ ທີ່ມີໃນບັນຊີ)	All King fisher species	<i>Alcedo atthis</i>	
6	ນິກຕັງລົ່າ	Great Barbet	<i>Psilopogon virens</i>	
7	ນິກກະຕູງ (ນິກຕູ່ມລົວ) ທຸກຊະນິດ	All Crakes, Rails and coots species	<i>Gallincrex cinerea</i>	
8	ນິກເປົ້າ ທຸກຊະນິດ	All Green Pigeons species	<i>Treron spp.</i>	
9	ນິກຍາງ ທຸກຊະນິດ	All Egrets	<i>Egretta sp.</i>	
10	ນິກແຫວແລວ ທຸກຊະນິດ	All Pittas	<i>Pitta sp.</i>	
11	ນິກມູມຫົງ	Green Imperial Pigeon	<i>Ducula aenea</i>	

12	ထဗျာခိုခား၊ နေတော်	Brahminy Kite	<i>Haliastur indus</i>	
13	ပါကကုန်၊ သူရအူမိုင်	-Little Cormorant	<i>Microcarbo niger</i>	
		-Indian Cormorant	<i>Phalacrocorax niger</i>	
14	ပါကအဲတော် ထောင်	River Lapwing	<i>Vanellus duvaucelii</i>	
15	ပါးကြံးကုန်	White Breasted Waterhen	<i>Amauromis phoenicurus</i>	
16	ဇားပါး	Red Junglefowl	<i>Gallus gallus</i>	
17	ပါးခိုး၊ သူရအူမိုင်	All Thrush, Cochlea and Blackbird	<i>Zoothera, Cochlea, Geokichla, Turdus spp.</i>	
18	ပါးဆောင် သူရအူမိုင်	All swiftlet, and swallow species	<i>Families Hemiprocnida, Apodidae, Hirundinidae, and Artamidae</i>	

19	ពិកពេមបុន ឬកខ្មែងណិត	White-rumped Shama  Oriental Magpie- robin	<i>Kittacincla malabarica</i>  <i>Copsychus saularis</i>	
20	ពិកស្រីខោះ (ពិកខៀងមិន) ឬកខ្មែងណិត	All Oriole	<i>Oriolus</i> spp.	
21	ពិកខេះដែល ធៀះឬកខ្មែងណិត	All in family Motacillidae	Motacilla.  <i>Anthus.</i>  <i>Dendronanthus.</i>	
22	ពិកខេះកែវិន ឬកខ្មែងណិត	Some species in family Scolopacidae and Rostratulidae	<i>Gallinago stenura</i> . <i>Gallinago nemoricola</i> . <i>Gallinago gallinago</i> . <i>Rostratula benghalensis</i> .	
23	ភាគចាំ	Large-billed Crow	<i>Corvus macrorhynchos</i>	
24	ពិកខេះហា ឬកខ្មែងណិត	All species in families Podargidae and Caprimulgidae	<i>Batrachostomus</i> spp., <i>Lyncornis</i> sp., and <i>Caprimulgus</i> spp.	
25	ពិកទិន ឬកខ្មែងណិត	All Laughingthrush spp.	<i>Garrulax</i> spp.	
26	ពិកតាអ៉ែក ឬកខ្មែងណិត	Some species in family Corvidae	<i>Urocissa erythroryncha</i> .  <i>Cissa hypoleuca</i> .	

27	ນິກຂວາກ ທຸກຂະນິດ	All Pycnonotidae	<i>Spizixos canifrons</i> <i>Pycnonotus jocosus</i>	
----	---------------------	------------------	--	--

ສັດຕິພິບ ມີ 08 ຊະນິດ:

1	ປາເຕິງ	Asian Red Tailed Catfish	<i>Hemibagrus wycklloides</i>	
2	ປາຊວາຍ ໝາກໄມ້	Striped catfish	<i>Pangasianodon hypophthalmus</i>	
3	ປາອິນ ທຸກຂະນິດ	All species	<i>Probarbus labeamajor</i>	
4	ປາແດງ (ປາໄພງ)	Masheer fish	<i>Tor ater</i> , <i>Tor laterivittatus</i> , <i>Tor tandra</i> & <i>Tor tambriodes</i>	
5	ປານາງແດງ		<i>Hemisilurus mekongensis</i>	
6	ປາເພອນ	Small scale mud carp	<i>Cirrhinus microlepis</i>	
7	ປາໝາກຫວາ ຍ (ປາຊື້ວ່ອ້າວ)	Shark Minnow	<i>Luciosoma bleekeri</i>	
8	ປາແດງ	Mud carp	<i>Cirrhinus molitorella</i>	

ສັດຕິປົກ-ຕິງນໍາ ມີ 01 ຊະນິດ:

1	ຮູງເຕົ້າ	Blunt-headed Burrowing Frog	<i>Glyptoglossus molossus</i>	
---	----------	-----------------------------	-------------------------------	--

ແມງໄມ້ ມີ 09 ຊະນິດ:

1	ຜົົງ ຫຼຸກຂະນິດ	Bees	<i>Anthophila</i>	
2	ແມງຮາຍເບືອ ຫຼຸກຂະນິດ	All Butterflies Species	<i>Lepidoptera order</i>	
3	ແມງຄາມ ຫຼຸກຂະນິດ	Beetle order	<i>Coleoptera</i>	
4	ແມງຄັບເຄື່ອງ ຫຼຸກຂະນິດ	Beetle Family		
5	ຕໍ່ຊູມ	Ground wasp		
6	ຕໍ່ເຫືວເສືອ	Paper wasp	<i>Vespa sp.</i>	
7	ບຶງ		<i>Araneae order</i>	
8	ດ້ວງແມ້ (ດ້ວງ ນີ້ປ້ອງ)	Bamboo worm		

## ມາດຕາ 2 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- 1) ໃຫ້ກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ່ອງຖິ່ນ ທຸກຂຶ້ນ ແລະ ທຸກຜາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈຶ່ງຮັບຮູ້  
ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
- 2) ມອບໃຫ້ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການໃນການເຜີຍແຜ ແລະ ສຶກສາອົບເມີນລະເມືອງ  
ລາວທຸກຄົນ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ແລະ ເປັນເຈົ້າການຮ່ວມມືຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ບັນດາສັດນໍາ ແລະ  
ສັດປາ ໄດ້ກ່າວ ໃຫ້ຢືນຢັງເຫຼືອດ້ວຍ.

## ມາດຕາ 3 ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ເວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ໃຊ້ປຽບແຕ່ງໆ ຂໍ້ຕົກລົງ  
ສະບັບເລກທີ 81/ນຍ, ລົງວັນທີ 13 ສິງຫາ 2008. 

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ



ທອງຄູນ ສີສຸລິດ



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ  
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງການສຶກສາ ແລະ ປ້າໄມ

ຄູ່ມື

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ເຄືອຂ່າຍການບັງຄັບໃຊ້  
ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປ່າ ແລະ  
ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ້າໄມ໌ (LAO-WEN)

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, 2021



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ  
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ້າໄມ

ເລກທີ...../ກປ

10 SEP 2021

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....

### ຂໍ້ຕົກລົງ

ວ່າດ່ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້

“ຖືມ ການຈັດຕັ້ງປະເມີນດວງກາງານ ເລືອຂ່າຍການບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ  
ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ (LAO-WEN)”

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ເລກທີ 07/ສພຊ, ວິງວັນທີ 24 ທັນວາ 2007;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ ເລກທີ 64/ສພຊ, ວິງວັນທີ 13 ມິຖຸນາ 2019;
- ອີງຕາມ ດໍາລັດວ່າດ່ວຍ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ້າໄມ ສະບັບເວກ  
ທີ 99/ນຍ, ວິງວັນທີ 09 ມິນາ 2017;
- ອີງຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ້າໄມ ສະບັບເລກທີ 2239/ກປ ວິງວັນທີ 30  
ແຈ້ງ 2020 ວ່າດ່ວຍ ການແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະຊື່ນໍາ ແລະ ຄະນະປະສານງານ ເລືອຂ່າຍບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າ  
ດ່ວຍ ສັດນໍາ-ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ;
- ອີງຕາມ ບົດລາຍງານຂອງກົມກວດກາປ້າໄມ ສະບັບເລກທີ 1829/ກກປມ ວິງວັນທີ 17 ສິງຫາ 2021.

ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ້າໄມ ອອກຫຼາຍ:

- ມາດຕາ 1** ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ “ຖືມ ການປະເມີນດວງກາງານ ເລືອຂ່າຍບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ  
ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ (LAO-WEN)”.
- ມາດຕາ 2** ມອບໃຫ້ຄະນະປະສານງານເລືອຂ່າຍບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍ  
ວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ (LAO-WEN) ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທິບ ກັບຜາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫັງຊຸມກາງ  
ແລະ ທ່ອງຖິ່ນ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖຸມີດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ປະກິດຜົນເປັນຈິງ.
- ມາດຕາ 3** ເລືອຂ່າຍບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ ທຸກຂັ້ນ  
ແລະ ນາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈຶ່ງຮັບຮູ້, ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.
- ມາດຕາ 4** ຂໍ້ຕົກລົງລະບົບນີ້ ມີເປີນສັກລິກ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະມົນຕີ



ພ. ພັນຍາ

ປ.ອ.ເຫັດ ພິມພິພັກ

## ສາລະບານ

I.	ພາກສະເໜີ.....	1
1.	ຈຸດປະສົງ .....	1
1.1	ການອ່ານຍິບຍາຍຄໍາສັບ.....	1
1.2	ວິທີການລາຍງານເຫດການ ກ່ຽວກັບ ອາຊະຍາກຳທີ່ຮ້າຍແຮງ .....	3
1.3	ຂອບເຂດການນຳໃຊ້.....	3
1.4	ການທຶນຫວນ.....	3
II.	ຫົກໆງ, ພາລະບົດຍາດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງລືອຂ່າຍ LAO-WEN .....	3
2.1	ວິທີການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະກິບຄວງກາງນຂອງ LAO-WEN .....	12
2.1.1	ການຈັດກອງປະຊຸມ ແລະ ການກຳນົດ ວາລະກອງປະຊຸມ .....	12
2.1.2	ປົດລາຍງານກອງປະຊຸມ .....	12
2.2	ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານ .....	12
2.3	ທຶນງານລືບສວນ - ສອບສວນ ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN .....	14
2.3.1	ຄວາມອາດສາມາດຂອງທຶນງານ ສືບສວນ - ສອບສວນ ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN .....	14
2.3.2	ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ສືບສວນ-ສອບສວນ .....	14
2.4	ສູບແບບ ຂອງ ຄະນະປະສານງານ ແລະ ຄະນະລະເມາະກິດສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງ LAO-WEN ..	15
III.	ການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຄະນະລະເມາະກິດ ຂອງ LAO-WEN .....	16
3.1	ຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ .....	16
3.1.1	ເປົ້າໝາຍ.....	16
3.1.2	ປັດໄຈນໍາເຂົ້າຕົ້ນຊັບພະຍາກອນ .....	16
3.1.3	ກົດຈະກຳ .....	16
3.1.4	ຜົນໄດ້ຮັບ .....	16
3.1.5	ໝາກຜົນ .....	17
3.1.6	ຜົນກະທຶບ .....	17
3.2	ການກຳນົດເນື້ອໃນຂອງແຜນ .....	17
3.2.1	ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ .....	17
3.2.2	ການກຳນົດປັດໄຈນໍາເຂົ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ .....	18
3.2.3	ການສ້າງບັນຊີກົດຈະກຳກຳໄຄງການ .....	19
3.2.4	ການກຳນົດໝາກຜົນ .....	19

3.2.5 ການກໍາປິດ ແລະ ການສ້າງມາດຕະການເກີນໄດ້ຕື່ນ	20
3.2.6 ການປຶກທາວນກຽວກັບເຈີນກາຍໃບ	20
<b>IV. ຮູບແບບການຖືນໍາ ແລະ ການປະຫານງານ</b>	<b>21</b>
4.1 ຄະນະຖືນໍາ	21
4.2 ຄະນະປະຫານງານ	21
4.3 ເຈົ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຄະນະສະເໝາະກິດ	21
4.4 ເຈົ້າທີ່ສືບສວນ-ຂອບຂວນ	21
4.5 ເຈົ້າທີ່ເຮັດວຽກບໍລິຫານ	22
4.6 ເຈົ້າທີ່ສືບຂ່າວ	22
4.7 ເຈົ້າທີ່ສືບຂ່າວ	22
4.8 ເຈົ້າທີ່ກິດຕໍ່ພົວພັນກັບນັກຂ່າວ	22

## I. ພາກສະເໜີ

ໃນໄລຍະແ່ນມາ ການຈັດຕຶງປະເທິບັດທ່າທີ່ຂອງບາງອີງການຈັດຕຶງ ຢັງເຮັດຫົ່ວໜ້າ ແລະ ພາລະບົດບາກຊື່  
ຊ່ອນກັນ, ຂາດການປະສານສືບທີ່, ບໍ່ຄວນຊຸມ, ມີບາງກ່ວະປີ ຄະດີອາຊະຍາກ່າວ້າມຊາດມີຄວາມຫຍຸງຍາກ  
ຢ້ອນຂາດລະປົບປະສານງານ. ຈາກບັນຫາທີ່ກ່າວໂຮງ ຈຶ່ງຮຽກຮ່ອງໃຫ້ມີການຈັດຕຶງຄະນະປະສານງານເຄືອຂ່າຍບັງຄັບ  
ໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້ (LAO-WEN) ໃຫ້ມີແຜນແຜນວິທີ  
ການປະສານສືບທີ່ບັນຍືນ ເພື່ອເປັນປອນອີງໃນການດີ່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງຄະນະປະສານງານ LAO-WEN  
ແລະ ໄດ້ສ້າງຄູມສະບັບນີ້ ຂຶ້ນ ເພື່ອແນໃສເຮັດໃຫ້ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ໄດ້ປະຕິບັດການພະບົດບາກ  
ຂອງກິນ ທີ່ໃດໆກ່າວປົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ມາດທາ 46 ແລະ ອ່ານວຍຄວາມສະກວກໃນ  
ການສະຫອງຂໍ້ມູນ, ການສັງເສົາວຸນເມືນຂອງການກວດກາ ສູງກັນ ແລະ ກັນ ຜ້ອມທັງເປັນການແລກປັບປຸງບົດ  
ຮຽນ ແລະ ປະສິບການຮ່ວມກັນ.

ຄະນະປະສານງານເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແມ່ນເດືອນໄຫວວາມ ຄຸມສະບັບນີ້ ສູງຈະຮັບປະກັນໃຫ້ແຜ  
ລະພາກສ່ວນ ເດືອນໄຫວວາມແລວະບົດບາດຂອງດິນ, ເມືນປະສິດທິພາບ ໃນການປະສານສືບທີ່ປ່າງກິມກຽວ,  
ສ້າມາດສ້າງລວມໄດ້ຂໍ້ມູນເມືນຂອງການກວດກາ, ການວະມີກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກົດ  
ໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້, ຈະຊ່ວຍໃນການກວດກາ ແລະ ການດຳເນີນຄະດີ ຕ່າອາຊະຍາກ່າວ້າມຊາດ ໃຫ້ມີເປັນສ້າລັດ.

ການກະທຳເຜິດກ່ຽວກັບ ສັດນໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນບ້າໄມ້ ໃນກ່າວະນີ້ຂໍ້ຮ້າຍແຮງ ແມ່ນອີງການ  
ສືບສ່ວນ-ສອບສ່ວນຂອງເຈົ້າຫ້າທີ່ປ້າໄມ້ ອັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນຄະດີ; ໃນບາງກ່າວະນີ້ບັນດາອາຊະຍາກ່າວ ຮິກ  
ຜິຈະນາວ່າເປັນກ່າວະນີ້ຮ້າຍແຮງ ຫຼື ມີການເຂົ້າຮ່ວມໃນອາຊະຍາກ່າວທີ່ຮ້າຍແຮງນີ້ ຈະຮຽກຮ່ອງໃຫ້ມີການສືບ  
ສ່ວນ-ສອບສ່ວນ ໃຊ້ເວລາແກ່ຍ່າວ ແລະ ຮຽກຮ່ອງມີການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກມາຍນອກ ຫຼື ມີການຮ່ວມມືກັບອີງການ  
ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍອື່ນ ແລະ ຕ້ອງມີການຊື້ນ້າຈາກຫົວໜ້າຄະນະຊື້ນ້າ LAO-WEN.

### 1. ຈຸດປະສົງ

ເນື້ອໃນຂອງ ຄຸມສະບັບນີ້ ໄດ້ກ່າວມີກ ທີ່ຕັ້ງ, ພາລະບົດບາກ, ສິດ, ຫົ່ວໜ້າ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂັ້ນຕອນ  
ດຳເນີນງານ, ກໍາມີດ້ານ້າວຽກລະອຽດ ຂອງຄະນະປະສານງານເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດ  
ປໍາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້ (LAO-WEN) ລວມທັງວິທີການ ແລະ ຫຼັກການ, ການປະສານງານ ກັບ  
ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄະນະປະສານງານເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ  
ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້ (LAO-WEN) ສ້າມາດຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ແນໃສ່ອົກສູງປະສິດທິພາບ ໃນການສະກັດ  
ກັນ ແລະ ດ້ານ ອາຊະຍາກ່າວ ສັດນໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນບ້າໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ.

#### 1.1 ການອະທິບາຍດໍາລັບ

ຄໍາສັບຫົ່ວໜ້າໃຊ້ໃນຄຸມສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍເຖິງນີ້:

1) ອາຊະຍາກ່າວທີ່ຮ້າຍແຮງ ຫາຍເຖິງ: ການລະເມີດ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກົດໝາຍ  
ວ່າດ້ວຍບ້າໄມ້ (LAO-WEN), ປະມວນກົດໝາຍອາຍາ ທີ່ກ່ຽວກັບ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບັກປັກຮັກສ້າບ້າໄມ້  
ທີ່ດີດັ່ງກັນກັບຜູ້ມີອິດທີ່ມີນ, ມີອຸປະກອນເຕືອງມີຮັບໃຊ້, ມີພາຫະນະທີ່ທັນສະໄໝ, ມີການຈັດຕຶງເປັນກຸມກອນ, ມີ  
ເຕືອຂ່າຍທີ່ດີດັ່ງກັບ ຖູາຍຸກສ່ວນ, ຖູາຍແຂວງ, ຂົງເຍດ, ພາກເັນ ແລະ ລາກົນ;

2) ແຜນປະກິບດຽວທີ່ສໍາຄັນຫາຍເຖິງ: ການວາງແຜນ ຕັບກ່າວຂໍ້ມູນ, ຫັດກັຖານ, ລະພາບແວດລ໌ອມຂອງ  
ການກະທຳເຜິດ, ການເລຸດທັລິກຸຖານ, ການສືບສ່ວນ, ປະກອບສ່ານວນຄະດີ ສິງໃຫ້ໄຂ້ໄອຍະການ ຜິຈະນາເສົ້າໃຫ້  
ຫານຕັດສິນ. ການກໍານົມ ແລະ ສະກັດກັນ ກັບການສ້າງສະຖານະການ ຫຼື ຂໍ້ມູນທັດ ໂດຍມີການປະສານສືບທີ່  
ທ່ານບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເຕືອງມີ ຂອງອີງການຈັດຕຶງໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ປອບຢູ່ໃນ ຄະນະປະສານງານ LAO-  
WEN;

3) ລະດັບຂອງການຊື້ນ້າ ແລະ ການວາງແຜນ ຫາຍເຖິງ: ລະດັບການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍຂອງ LAO-  
WEN ສູງປະກອບມີ 03 ລະດັບ: ຄີ

ຮະດັບ	ໄຄງ່ເຖິງ	ຊັບແນບຂອງການສ້າງປັນເທດກອນ
ບຸດທະສາດ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ຈຸດປະເມີງຂອງລັດຖະບານ</li> <li>ແຜນດຳເປັນງານລະເຕັກະຊວງ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ບົດກຳ</li> <li>ສັນຍາສາກົນ</li> <li>ແຜນດຳເປັນງານ ເຝືອສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ່ານອາຊະຍາກຳລັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້</li> </ul>
ການປະເມີນດຽງນ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ການປະເມີນດຽງນ</li> <li>ໄຄງ່ການ</li> <li>ເຫດການສໍາຄັນ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ແຜນດຳເປັນງານ ເຝືອສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ່ານອາຊະຍາກຳລັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້</li> <li>ຫຼັກການດຳເປັນງານປະຈຸບັນຂອງ LAO-WEN</li> </ul>
ບຸດທະວີທີ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ການສືບສວນຫຼດການ</li> <li>ການສືບສວນທີ່ຢືດເຢືອ</li> <li>ການປະເມີນດຳການສືບຂ່າວ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ຄ່າສິ່ງການປະເມີນດຽງນ</li> </ul>

4) ແຜນດຳເປັນງານ ຫາຍເຖິງ: ແຜນງານ ເຝືອສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ່ານອາຊະຍາກຳ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ໃຫ້ກົດທອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ໄດ້ ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສິ່ງໄດ້ສັງລວມ ຈາກແຜນດຳເປັນງານຂອງ ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງປະເມີນດຳກົດເຄືອຂ່າຍບັງໃຊ້ກົດໝາຍ.

5) ການຍະເມີນດຽງນ ຫາຍເຖິງ: ການຊື້ນໍາ ແລະ ລະດັບວາງແຜນໃດທີ່ ຂອງການສືບສວນ ອາຊະຍາກອນ ໃນນີ້ ລວມມີການສ້າງກົດຈະກຳໄຄງ່ການ, ການໄຄສະນາເຜີຍແຜ ແລະ ແຜນປະເມີນດຽງນທີ່ສໍາຄັນ ເຝືອບັນລຸປົ້າ ຫາຍຂອງການບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນດຳເປັນງານ, ດັບການກະກຽມດ້ານວິທີການ ແລະ ເຫດການຕ່າງໆ ເຝືອກ່າວໄປສູ່ ການຈັດຕັ້ງປະເມີນແຜນສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ່ານ ອາຊະຍາກຳ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຜ້ອມທັງເຕືອນໃຫວ່ວຽກຮ່ວມກັນ ຂອງຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ໃນການຕອບໄດ້ ອາຊະຍາກຳລັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໃຫ້ຫັນກັບສະພາບການ;

ການວາງແຜນ, ການກະກຽມ, ການຈັດຕັ້ງປະເມີນ ສະກັດກົ່ນ, ການກວດກາ, ການສືບສວນ-ສອບສວນ ຕໍ່ຜົນມີກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບໍາໄມ້ ແລະ ປະມວນກົດໝາຍອາຍາ ທີ່ ພິວຜົນເຖິງການລະເມີນ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໄດ້ການຈັດຕັ້ງປະເມີນດຳກົດໝາຍ LAO-WEN.

6) ບຸດທະວີທີ ຫາຍເຖິງ: ລະດັບການຊື້ນໍາ, ບັນຊາ ແລະ ການວາງແຜນ ໃນການນໍາເອົາຜູ້ຕ່ອງສິ່ງໄສດໍການ ລະເມີນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບໍາໄມ້ ແລະ ປະມວນກົດໝາຍອາຍາ ມາດ້າເປັນ ການສືບສວນ-ສອບສວນ.

7) ທີມປະເມີນດຽງນ ສືບສວນ ຫາຍເຖິງ: ທີມງານຂອງເຈົ້າຫົ້າທີ່ ມາຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຫດການທີ່ໄດ້ກຳເຫັນ ແລະ ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຈາກຫົ້າຫົ້າ ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຫົວ ອີງການກ່ຽວຂ້ອງ ເຝືອສະໜອງຂົ້ມູນໃຫ້ແກ່ການສອບສວນ ທີ່ ພິວຜົນກັບລະນິການລະເມີນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບໍາໄມ້ ແລະ ປະມວນກົດໝາຍອາຍາ.

8) ຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງ LAO-WEN ຫາຍເຖິງ: ທີມງານສະເໜະກົດສືບສວນ-ສອບສວນ ກ່ຽວຂ້ອງດຳກົດໝາຍ ທີ່ ມີການລະເມີນຫຼາຍກົດໝາຍ ແມ່ນຖືກແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນ ໄດ້ຄະນະຊື້ນໍາ LAO-WEN ສິ່ງປະກອບດ້ວຍ ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າຫົ້າທີ່ໃຫ້ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ບໍາໄມ້, ພາສີ, ຕ່າງວັດ, ນະຫານ ແລະ ພາຫະສ່ວນເຊັ່ນ ເຝືອແກ້ໄຂເປົ້າໝາຍ ອາຊະຍາກຳ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ພາຍໃນ ແລະ ອາຊະຍາກຳ ຂ້າມຊາດ ຮ່ວມກັນ ສືບສວນ

## 1.2 ວິທີການລາຍງານເຕັການ ກ່ຽວກັບ ອາຄະຍາກຳທີ່ອ້າຍແຮງ

ໃນເວລາ ໝຶນຜົດໃຫ້ການລະເມີນ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ, ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້ ແລະ ປະມວນກົດໝາຍອ່າຍາ, ເຈົ້າບໍ່ທີ່ປ້າໄມ້ ບັນທຶກເຕັການລາຍງານ ມີງານສືບສວນ-ຂອບສວນ ເຊື່ອຕ່າງປິດ ການສືບສວນ-ຂອບສວນ ດໍາເນີນຄະດີ. ພາຍຫຼວງສໍາເລັດການໄທ່ເປັນຄະດີແລ້ວ ຂໍຄວາມເຫັນຈາກການຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ເທິງຂອງກົນ ເຊື່ອຝຶຈາລະນາ ນໍາສິ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ມອກຫ່າວ ໃຫ້ສັງຄົມເຫັນ.

## 1.3 ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້

ຄູ່ມື ປ້າໃຊ້ສໍາລັບ ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນ ເຊື່ອຕ່າຍຂອງ LAO-WEN ເຊື່ອເປັນປອນອີງ ໃນການນັ່ງຕົ້ນ ໄຊກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ, ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້ ແລະ ປະມວນກົດໝາຍອ່າຍາ ທີ່ກ່ຽວຜົນກັບ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຄົກສ່າປ້າໄມ້.

## 1.4 ການທຶນທວນ

ຄະນະປະສານງານ ເຊື່ອຂ່າຍ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້ (LAO-WEN) ຕ້ອງໄດ້ ທຶນທວນຄືນ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄູ່ມື ສະບັບນີ້ ເຊື່ອໃຫ້ເຫັນດີນຕີ, ຕົ້ງໜ້າ ເຊື່ອສືບສະຫຍາຍ, ດ້ານອ່ອນຂໍ້ຄົງຕົງ ເຊື່ອປັບປຸງແກ້ໄຂ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ ການປະຕິບັດທີ່ຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດ ຄອງ ກ່ຽວ ກົດໝາຍ ແລະ ພະນັກຄວາມເປັນຈີງ ເຊື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ການປະຕິບັດວຽກງານລວມສູນ, ຕ່ອງດີວ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

## II. ທີ່ຕົ້ງ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງເຊື່ອຂ່າຍ LAO-WEN

ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ປະກອບດ່ວຍ ບັນດາເອີງການສືບສວນ-ຂອບສວນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ກົກສ້າງຕົ້ງຂຶ້ນຢູ່ກະຊວງກະເສີກຳ ແລະ ປ້າໄມ້, ໄກຍແມ່ນ ກົມກວດກາປ້າໄມ້ ເປັນໃຈກາງ ປະສານງານ ແລະ ການຜົວຜົນ ຮ່ວມມື ຫັ້ງໝາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃນການສະກັດກິນ ແລະ ດ້ານ ອາຊະຍາກຳ ຂ້າມຊາດ ກ່ຽວ ກັບ ຊັບພະຍາກອນປ້າໄມ້.

ໄຄງປະກອບ ບຸກຄະລາກອນ ພາລະບົດບາດ ຂອງ ເຊື່ອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ມີດັ່ງນີ້:

- ຄະນະເຊີ້ນປ້າ LAO-WEN ປະກອບມີ ບຸກຄະລາກອນ ຈາກພາກສ່ວນທ່າງງານ ຕາມຮັບໂຄງລົງຂອງກະຊວງ ກະເສີກຳ ແລະ ປ້າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 2239/ກປ, ລົງວັນທີ 30 ມະຈິກ 2020.

ຄະນະຕົ້ງກ່າວມີສິດ ແລະ ທີ່ຕົ້ງນີ້:

- ກ່ານົກຍືດທາງ, ເປົ້າໝາຍ ໃນການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຄະນະປະສານ ເຊື່ອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້;
- ຊຸ່ນປ້າ ໃນການສ້າງແຜນດໍາເປັນງານ, ການສົງ ແລະ ປັບປຸງນິກິກຳ, ຊຸ່ນປ້າການປະຕິບັດແຜນດໍາເປັນງານ ສະກັດກິນ ແລະ ດ້ານ ອາຊະຍາກຳ ກ່ຽວກັບ ການລັກລອບ ສັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ຊັບນະຍາກອນປ້າໄມ້ ຂ້າມຊາດ;
- ຜິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ ທຶນທວນການເຄື່ອນໄຫວ ກ່ຽວກັບ ບຸກຄະລາກອນ ທີ່ປະກອບເຂົ້າໃນເຊື່ອຂ່າຍ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ຜິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ ພາລະບົດບາດຂອງ ຄະນະປະສານງານ, ຈຸງນັບບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້;
- ຊຸ່ນຢູ່ອີງການປົກໂຄງທ່ອງຖິ່ນ ເຊື່ອສ້າງຕົ້ງ ເຊື່ອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້ ຂຶ້ນແວງ (P-WEN), ຊຸ່ນຢູ່ໃຫ້ຄະນະຕົ້ງກ່າວ ກ່ານນິດພາລະບົດບາດ, ສົງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເປັນງານ, ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແປງ ການປະຕິບັດທີ່ຂອງຕົ້ງກ່າວທີ່ ທີ່ນອນໃນ ເຊື່ອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ່ວຍ ປ້າໄມ້ ຜ້ອມຫຼຸງລະຫຼຸບ ລາຍງານເປັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເປັນງານ;
- ຮຽກໃຣມ ຄະນະເຊື່ອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ປະຊຸມປົກລາຍກົມ ຜິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ ແຜນການເຄື່ອນໄຫວ, ດ້ວຍກົບ ການປະຕິບັດທີ່ຈົງກ່ຽວງານ, ຂໍຂັດແປງ ທີ່ຂຶ້ນຄຸມ ບໍ່ສາມາດແກ່ໄດ້; ໃຫ້

- ການຮ່ວມມືກັບນາກຝຶນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອແລກປຽບນີ້ມູນຄ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ວຸກງານການເກົ່ານັ້ນ, ສະກັດກັນ, ການຫຼັບມິ້າງ ແລະ ດໍາເປັນທະໄໝ ອາຊະຍາກໍາລັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ອໍານວຍຕາ;
- 2. ຄະນະປະສານງານຂຶ້ນສຸນກາງ LAO-WEN ປະກອບມີ ບຸກຄະລາກອນ ຈາກການຈັດຖິງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມເຄີຍວິນຍົກທະວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງການ ແລະ ປ້າໄມ້ ຂອບເປົດຕະກິ 2239/ກປ, ມີວັນທີ 30 ນາທີກັບ 2020.**
- ຄະນະຫຼັງກ່າວ ມີສີກ ແລະ ທີ່ນີ້ທີ່ເຖິງນີ້:**
- ສ້າງແຜນດໍາເປັນງານສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານອາຊະຍາກໍາສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ;
  - ສ້າງ, ຫີບຫວຸນ, ປັບປຸງ, ບັນດານິກິກຳ ກ່ຽວກັບ ເຄືອຂ່າຍການບັງຄັບໃຊ້ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນຳ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປໍາໄມ້ ຂຶ້ນສຸນກາງ ແລະ ຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ;
  - ເຜີຍແຜຣີອມຊົມແຜນດໍາເປັນງານ, ເຄີຍວິນຍົກ, ບົດແນະນຳການຮ່ວມມື ແລະ ປິກິກໍາເລີນງົງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຄະນະປະສານງານ ຂຶ້ນແຂວງ ແລະ ຂຶ້ນເມືອງ;
  - ສິນທຶນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຜີຍແຜຣີ ແລະ ປຸກຈິດສ້ານິກໃຫ້ສັງຄົມ ກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກສັດ ນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ໃຫ້ຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນ ປໍາໄມ້ ໃຫ້ຍືນຍົງ;
  - ຮັບຜິດຊອບ ໃນການສ້າງແຜນ ແລະ ໃຫ້ຄໍາແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການດໍາເນີນງານການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍ ສັດນຳ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປໍາໄມ້ ໃນກໍລະນີທີ່ຮ້າຍແຮງ, ນ້ອມຫັງຮັບຜິດຊອບ ການປະຕິບັດງານ ຂອງຄະນະສືບສ່ວນ-ສອບສ່ວນ ສະແນະກົດຂອງ LAO-WEN ;
  - ຊ່ວຍວຸກຄະນະຊື່ນຳ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເປັນງານສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານອາຊະຍາກໍາສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ ເປັນຕົ້ນ: ການທະກຽມ ດ້ານເປົ້ອໃນ, ຜິທິການ, ບຸກ ຄະລາກອນ ຜ້ອດດໍາເປັນກອງປະຊຸມສາມັນ, ວິສາມັນ;
  - ຊຸກຍຸ່ງ ເຄືອຂ່າຍບັງໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນຳ ແລະ ສັດປາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປໍາໄມ້ ຂຶ້ນແຂວງ (P-WEN), ຂຶ້ນເມືອງ ( D-WEN ) ໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວຕາມກົດໝາຍ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງໃຜລາວ.
  - ຮ່ວມມື, ປະສານງານ ແລະ ພັກປຽບນີ້ມູນຄ່າວສານໃນຄະນະປະສານງານຂຶ້ນຂອງຕົນ ແລະ ຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຢູ່ນາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຜີຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຸກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັນອາຊະຍາກໍາສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ນະລະບົດບາດຂອງແຕ່ວະຂະໜງການ;
  - ເຂົ້າຮ່ວມການກວດກາ ແລະ ສືບສ່ວນ-ສອບສ່ວນ ໃນກໍລະນີມີເຫດການອາຊະຍາກໍາ ສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ທີ່ຮ້າຍແຮງ;
  - ປິກສ່າຫາລື ແກ້ໄຂບັນຫາ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຸກງານ ຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນຳ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປໍາໄມ້ ຂຶ້ນສຸນກາງ ແລະ ຂຶ້ນ ທ້ອງຖິ່ນ; ໃນກໍລະນີມີຄວາມ ຕ່າງໆຍາກ ບໍ່ສາມາດແກ່ໄຂໄດ້ ແມ່ນ ດະເຫີນໃຫ້ຄະນະຊື່ນຳ ພິຈາລະນາ ກໍານົດທິດໝາງໃນການແກ່ໄຂ;
  - ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ສໍາມະນາ, ປິກອົບຄົມ, ຫັດສະນະສຶກສາ ກ່ຽວກັບ ວຸກງານ ສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານ ອາຊະຍາກໍາສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ ແລະ ກອງປະຊຸມເຂັ້ນງົງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
  - ລາຍງານເຊີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຸກງານຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍສັດນຳ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປໍາໄມ້ ໃຫ້ຄະນະຊື່ນຳໃນແຕ່ວະໄລຍະ; ທີ່

- កំណត់ថ្លែងពេលវេលាដោយប្រើប្រាស់ការសម្រេចការណ៍ដែលបានរាយការណ៍ឡើងនៅក្នុងការបង្កើតរបស់ខ្លួន។

3. ឧតបនម្ខានុញ្ញន ខំរិកអាជីវកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម និង សាធារណកម្ម និង បានបង្កើតឡើង នៅថ្ងៃទី 2239/កប, នឹងវីរិយាយ 30 មេសា ឆ្នាំ 2020

គ្រប់ដាក់រាយការណ៍ និង ពិនិត្យ និង ចម្លាត់ ជាប្រជាជាន់



- เป็นส่วนที่ก้าว ใช้คุณะประสาณງານ ผັນຂະຫຍາຍແຜນຂອງ LAO-WEN มาเป็นຜົນ ປະສານງານ ປະຈໍາເດືອນ, 3 ເດືອນ, 6 ເດືອນ, ປະຈໍາປີ ຂອງທີ່ມີລວັງນໍາສະເໜີ ຄະນະປະສານງານ ພິຈາລະນາ ເຊື້ອ ເປັນບ່ອນອີ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
  - ສະຫອງ, ແລກປັງຄືມຸນ ລະຫວ່າງ ຈຸດປະສານງານ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຮ່ວມມື ທັບ ອີງການຈັດຕັ້ງ ພັກນິ້ນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ວຽກງານ ການຕ່າມ ແລະ ສະກັດກົ່ນ ອາຊະຍາກ່າລັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ຊັ້ນພະຍາກອນປ່າໄມ໌ ຂ້າມຊາດ; ລວມທີ່ງວ່າງງານ ຄື່ມຸນການກະກຽມສ້າງໄຄງການ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໄຄງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ LAO-WEN ສັ່ງໃຫ້ຈຸດປະສານງານກົມກວດກາປ່າໄມ໌ ຮັບຊານ ເຊື້ອ ຕິດຕາມ ການເຄືອນໄຫວວຽກງານ ໃຫ້ເປັນປົກກະຕິ;
  - ກໍລະນີ ມີການກັນຍືດຂອງກາງທີ່ຜົນເກີດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ໌ ໃຫ້ມອບຂອງກາງ, ຜູ້ຖືກຫາ ແລະ ສ້ານວນຄະດີສິ່ງໃຫ້ເຈົ້າຫຳທີ່ປ່າໄມ໌ ເປັນ ຈຸດໃຈກາງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ ປະສານກັນແນກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການດໍາເປັນຄະຕິ;
  - ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ສ້ານນາ ແລະ ດິກອິບຮົມ ຫັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບໝາຍ;
  - ຈັດກອງປະຊຸມ ພາຍໃນ ຈຸດປະສານງານ ເຊື້ອຮ່ວມກອງປະຊຸມ LAO-WEN; 

- ກະກຽມ ຈັດກອງປະຊຸມ ຫຸນວຽນ ກ່ຽວກັບ LAO-WEN ຕາມການມອບຂາຍ;
- ສະຫຼຸບລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ວົງກາງານຕ່ານ ແລະ ສະກັດກັນອາຊະຍາກຳສັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ຂູນພະຍາກອນ ບ້າໄມ້ ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ປະຈຳໄຕມາດ (ຫຼັກງານ ວັນທີ 10 ທາ ວັນທີ 15 ຂອງຕົວອົນ ທ້າຍ ໄຕມາດ), ປະຈຳປີ (ໄວຍະວັນທີ 5 ທາ ວັນທີ 10 ຂອງຕົວອົນ 12 ຫຼັກງານປີ) ແລ້ວສື່ງໃຫ້ ກົມກວດກາ ບ້າໄມ້.

## 5. ຄວາມຮັບຜິດຊອບສະເນະຕາມຂອບແດນີດຄໍານາໂຂອງຕົນ ກີດຕັ້ງນີ້:

### (1). ກົມກວດກາປ້າໄມ້ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບ້າໄມ້:

- ກົມກວດກາປ້າໄມ້ ແມ່ນອີງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າບ້າທີ່ປ້າໄມ້ ມີ ສຶດ ແລະ ທ້ານທີ່ ຈັດຕັ້ງ ປະເທິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີອາຍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ, ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍປ້າໄມ້, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ່ານ ສະກັດກັນ ການໂພກເງິນ ແລະ ການສະຫອງທຶນໃຫ້ແກ່ການ ກ່າວການຮ້າຍ, ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ບັນດານີ້ໃກ່ກ່າວໃຫ້ກົດໝາຍ ແລະ ສິນທີ່ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນນາຄີ, ເປັນປະຫານຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຫ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້ ມີສຶດ ແລະ ທ້ານທີ່ ຮຽກສະມາຊີກາໃນເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຫ້ກົດໝາຍ ປະຊຸມ ສາມັນ, ວິສາມັນ, ສິ້ນລ່ວມ ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ ຢູ່ໃນເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຫ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້;
- ເປັນຜູ້ຖາງໜ້າຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຫ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້ ໃນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ, ແຜນໄດ້ເນີນງານຂອງ LAO-WEN. ການເປັບປຸງ ນາລະປິດຍາດ, ສຶດ, ທ້ານທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງທີ່ປະສານງານ LAO-WEN ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນ ລະດັບໝາເຜີ່ນ ແລະ ສາກົນ;
- ເປັນເຈົ້າການ ໃນການກວດກາ ແລະ ດໍາເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີທີ່ຮ້າຍແຮງ ຮ່ວມກັບອີງການ ສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງເຈົ້າບ້າທີ່ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນງົງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຊຸກຍຸ, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງຂອງ LAO-WEN ບ້າໃຫ້ເຕັກໃນໄລຊີ ທັນສະໄໝ ແລະ ວິທີ ການທີ່ຮັດກຸມ ເຂົ້າໃນການກວດກາ ແລະ ໃນການສືບສວນ-ສອບສວນ ດໍາເນີນຄະດີ ຜ້ອມທັງ ເຜີຍແຜ ຜົນສໍາເລັດດັ່ງກ່າວ ແປໄສຢົກລະດົບ ແລະ ປະສິບທີ່ພາບ ຂອງການປະຕິບັດງານຂອງ ເຈົ້າບ້າທີ່ໃຫ້ໄດ້ ຕາມມາດຕະຖານສາກົນ;
- ເປັນເຈົ້າການ ໃນຕ່ານ ແລະ ສະກັດກັນໄຟປາ ຮ່ວມກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ບ້າໃຫ້ເຕັກນິກວິທີການສືບສວນ-ສອບສວນ ທີ່ກີດຜົນກັບເຈລະປິດຍາດຂອງຕົນ ໃນການສືບສວນ-ສອບສວນ ການກະທຳຜິດຕິ່ນ ຂອງການໂພກເງິນ ຄວບຄຸງກັບ ການສືບສວນ-ສອບສວນຫຼາງຕ່ານການເງິນໄປ ຜ້ອມກັນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດນໍາໄປສຸການດໍາເນີນຄະດີ ໃນສະຖານການໂພກເງິນ ແລະ ການສະຫອງທຶນ ໃຫ້ແກ່ການກ່າວການຮ້າຍ;
- ໄຄສະນາ ເຜີຍແຜ ປິດແນະນໍາ ແລະ ວິທີກ່າວ ອື່ນງົງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ເຄືອຂ່າຍຄະນະປະສານງານການບັງຄັບ ໃຫ້ກົດໝາຍ ຂອງ LAO-WEN ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັບຮູ້ເຂົ້າໃຈ ແນໃສໃຫ້ເຄືອຂ່າຍ ບະດີບັດ ທ້ານທີ່ຂອງຕົນ ໃຫ້ໄປການພາລະປິດຍາດ ຂອງໃພລວ;
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໂດຍການຜິກອົບຄົມໃຫ້ແກ່ເຈົ້າບ້າທີ່ ໃນເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຫ້ກົດໝາຍ ໃຫ້ມີຄວາມ ຮູ່ຫາງຕ່ານການກວດກາ, ການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ການດໍາເນີນຄະດີ;
- ຮ່ວມມື ກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ບົນເນັ້ນຖານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນແຜນດໍາເນີນງານ ຂອງການບັງຄັບໃຫ້ ກົດໝາຍ ແລະ ແກ່ບ່ຽນບົດງານ ເພື່ອເປັບປຸງບັນດາກິດຈະກ່າ, ແບບແຜນວິທີການຮັດວຽກ, ເຕັກນິກ ໃນການກວດກາ, ສືບສວນ-ສອບສວນ, ການດໍາເນີນຄະດີ ແລະ ຄວາມສໍາ່ານານງານໃນການປ່າໃຫ້ເຕັກໃນ ໄລຊີ, ເຕັ້ງມີອຸປະກອນ ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດງານບັງຄັບໃຫ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ບ້າໄມ້ ທີ່

(2). ກົມປາໄນ້ ກະຊວງຕາມເສີກຳ ແລະ ປາໄນ້:

- ລາຍງານເຫດການ ແລະ ແຫ່ງຂ່າວ ກ່ຽວກັບການບຸກຄຸກທ່າລາຍປ້າໄມ້, ທີ່ໃນບ້ານີ່, ໝູ້ທີ່ຢູ່ອາໄສສັດນຳ, ສັດປາ ໃນ ແລະ ນອກ ຜົນທີ່ສາມປະເພດບໍ່ ຫຼັດຕ່າງການນັກກະຊວງ ແລະ ສິ່ງສໍ່ເວົາ ທີ່ກົມກວດກາປ້າໄມ້ຮັບຊາບ ໃນກ່ະບົບທີ່ຜົບເຫັນການກະທ່າຜິດ (ຜູ້ກະທ່າຜິດ);
  - ລາຍງານການອອກໃບຂະບຸຍາດ ແລະ ໃບຢັ້ງຢືນ (CITES) ແລະ ເອກະສານອື່ນງົງ ໃຫ້ການນໍາກະຊວງຖື ຄະນະຊື່ນໍາ ວຽກງານການຄຸມຄອງສິນທີ່ສັນຍາສາກົນ ວ່າດ່ວຍການຄ້າຂາຍຊະນິດຜົນສັດປາ ແລະ ຜິດປໍາທີ່ໃກ່ຈະສູນຜົນລະຫວ່າງຊາດ CITES ຮັບຊາບ ທຸກໆ 3 ເດືອນ, 6 ເດືອນ ແລະ ປະຈຳປີ, ຖ້າຕົກໃນກ່ວະນິທີ່ມີການປອມແປງ ບີ້ ແອບອ້າງ ໃບຂະບຸຍາດເສິ່ງອອກ ແລະ ໃບຢັ້ງຢືນ (CITES) ດ້ວຍໄດ້ສໍ່ນິ້ນໍາໃນຂະບຸຍາດດັ່ງກ່າວ ຕາມການສະເໜີຂອງກົມກວດກາປ້າໄມ້ ບີ້ ຄະນະຊື່ນໍາ LAO-WEN ກ່ຽວກັບການຄ້າຂາຍ ສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊຸນແຍກອນປ້າໄມ້ ເຝືອຕິດຕາມ;
  - ຊຸກຍຸດຕິດຕາມ ຜ່ອມຫັ້ງເຂົ້າຮ່ວມໃນການສະກັດກົນ ແລະ ຕັກ ອາຊະຍາກໍາ ຕໍ່ກັບການລັກຄອບລ້າ, ຊື່ຂາຍ ເຄືອນປ້າຍ ສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊຸນແຍກອນປ້າໄມ້ ຕາມການສະແນນີ ຂອງ LAO-WEN;
  - ຊື່ນໍາ ຂະແໜງການຂອງຕົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸມຄອງປ້າໄມ້ ໃນ ແລະ ນອກເຂດ ລາມປະເພດປໍາ, ໃນກ່ະລົງນິມີການລັກຄອບ, ບຸກຄຸກທ່າລາຍປ້າໄມ້ ແລະ ດິນປ້າໄມ້, ສັດນຳ, ສັດປາ ຜ່ອມຫັ້ງໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ກັບ ເຈົ້າທີ່ປ້າໄມ້ ເຝືອຕິດຕາມ, ກວດກາການລັກຄອບບຸກຄຸກ, ທ່າລາຍຊັບພະຍາກອນປ້າໄມ້, ການລັກຄອບເຄືອນຫ້າຍໄມ້ ສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ເຄືອນປ້າຂອງຕົງ;
  - ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ ແລະ ນິກິກໍາເນື່ອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຂອງ LAO-WEN ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຝືອຮັບຮູ້ ແລະ ເຫຼົ້າໃຈ ແນໃສໃຫ້ວຽກງານຂອງເຄືອຂ່າຍປະຕິບັດທີ່ໄປໄຕ່າມພາລະບົດບາດຂອງ ໃພລາວ;
  - ເຮັດທີ່ໃນການຮັກສາຂອງກາງທີ່ອິດມາເປັນຂອງລັດ ຖ້າເປັນສັດປາຍັງມີຊີວິດ ບີ້ ຊຸນສ່ວນສັດປາ ທີ່ສາມາດເກັບຮັກສາໄວ້ ພາຍຕູ້ງການດໍາເປັນຄະດີສໍາເລັດ ຕ່ອງມອບໃຫ້ຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ປ້າໄມ້ (ຫ່ວຍງານຄຸມຄອງສິນທີ່ສັນຍາສາກົນ CITES) ເປັນຜູ້ກັບກຳຮັກສາ (ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ແລະ ມາດຕາ 13 ຂອງສິນທີ່ສັນຍາສາກົນ CITES) ຖ້າບັນຊື່ສ່ວນທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ ບີ້ ຊຸນສ່ວນສັດປາທີ່ບໍ່ອາດເຕັບຮັກສາໄວ້ໄດ້ (ອາດຈະບຸດເນົາເລືຍຫາຍ) ດ້ວຍໄດ້ສິນທີບັນ ເຈົ້າທີ່ປ້າໄມ້ ຈັດຜິທີ່ ຫ້າວ່າຍື່ນ. (ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ ໃນຂໍ້ທີ 6.3 ຂອງຄໍາສິ່ງລາກທີ 15/ນຍ, ລົງວັນທີ 08 ພຶດສະພາ 2018);
  - ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖື່ນ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸມຄອງ CITES ໄດ້ການຜິກອົບຄົມໃຫ້ມີຄວາມຊ່ານານງານ.

(3). រូមចិត្តការណ៍មានគោលភាពខ្លួន ដើម្បីការងារនៃយុទ្ធសាស្ត្របានប្រជុំ

- ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ, ກ່າງນີ້ເກົ່າຕ່າງໆ ໃຫ້ທີ່ວໜ້າອີງການໄຂອະນາການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຊື່ນຳບັນດາກົມ, ອີງການໄຂອະນາການປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບການນັງຄົບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນຳ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ້າໄມ້;
  - ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ການປະເກີບດັບ ກົດໝາຍການອອກນິຕິກໍາ, ການດຳເປັນຄະດີ, ການປະກອບສ້ານວນຄະດີ ແລະ ສັງເນື້ອງຂຶ້ນສານ ກ່ຽວກັບຄະດີ ສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊົມແຫຍກອນປ້າໄມ້ ຂອງຄະນະປະສານງານ LAO-WEN;
  - ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ, ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະເກີບດັບຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບຄະດີ ສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊົບພະຍາກອນປ້າໄມ້;
  - ໄຄສະນາ ເຜີຍແຜ ແລະ ທ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການນັງຄົບໃຊ້ກົດໝາຍກ່ຽວກັບສັດນຳ, ສັດປາ ແລະ ຊົບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ໃຫ້ອີງການສືບສວນ-ສຮອບສວນ ຫຼິ້ນສຸນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ; ດີ

(4). និងត្រូវរាយក្រឹងដែលមានអនុវត្តន៍យោងរបស់ពាណិជ្ជកម្ម:



(5). កុមទៅចូលរាល់កិន ភេទុយបូរីកនុញ្ញវាមនុស្សរឹប់

- ຮ່ວມມື ແລະ ປະສານງານກັບບັນດາຄະນະປະສານງານເຈືອຕ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດປໍາ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ້າໄມ້ (LAO-WEN), ຕ່າງວຸດອາຊຽນ, ອີງການຕ່າງວຸດສາກົນ ແລະ ຄູ ຮ່ວມງານອື່ນງົງ ໃນການແລກປັນຂໍມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກໍາລັດນຳ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້;
  - ຮ່ວມມື ແລະ ປະສານງານ ໃນການສະຫັບສະຫຼຸນທາງຕ່ານຂໍມູນຂ່າວສານ ທີ່ເປັນປະໄທຍດໃຫ້ແກ່ການຕ່າງປັນຄະດີ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກໍາ ສັດນຳ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້, ລວມທັງການປະສານງານໄອນໂຄນັກໄທດ, ສິ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແນນຕາມການຕົກລົງ ແລະ ມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເຖິງ;
  - ພຶວພັນຮ່ວມມື ແລະ ປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຊື່ອສືບຄົນຫາ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ສັນລະສຸດເປົ້າໝາຍອາຊະຍາກໍາຂ້າມຊາດ;
  - ສະຫັບສະຫຼຸນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທີສັນຍາ, ພຶວພັນທີກ່າວມເຂົ້າໃຈ, ຖະແຫຼງການຮ່ວມມືກ່ຽວກັບການຕ່ານ ແລະ ສະກັດກົ່ນ ອາຊະຍາກໍາຂ້າມຊາດ ໄດຍສະເພາະມັນການຮ່ວມມືກັບ ຕ່າງວຸດອາຊຽນ ແລະ ສາກົນ ຢີ່ ສັບປະລຸວ ໄດ້ລົງນາມເປັນພາດ.

(6). រឿងយោនីភាពក្នុងការងារ:

- ປະເປີຕາງໆຕາມຂຶ້ນຄອນມາດຕະຖານໃນການດໍາເນີນງານຂອງກົມພາສີ ແລະ ຄຸ່ວ່ມງານ ຂອງ LAO-WEN ແລະ ຂັ້ນຕອນການແລກປ່ຽນຂໍມູນຄ່າວສານຢ້າງເປັນທາງການ;
  - ຮິກສາຄວາມສືມດຸນ ລະຫວ່າງ ການສິ່ງສືມການໝູນວຽນຂອງສິນຄ້າທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະໃນເວລາດຽວກັນ ກ່າວມາດຸດຸກຕິການໄຫຼຍເຂົ້າຂອງສິນຄ້າປະເພດ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປ່າ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ;
  - ກ່າວະນີ ເຈົ້າບ້າຍທີ່ພາສີ ໄດ້ມີການກົດຕາມ, ກວດກາຕາມແຫຼງຂ່າວ ແລະ ພົບເຫັນ ການລັກລອບ ນໍ້າເຂົ້າສື່ອກອກ, ເຕືອນຍ້າຍ, ປີໄວ້ໃນຄອບຄອງ ແລະ ຊື້-ຊາຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ, ສັບຜະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ລວມທີ່ງອາຫຸດ, ເຕື່ອງມີສ່ວັດວິດ ແລະ ເຕື່ອງຈັກຊຸດດັ່ງນີ້ໄມ້ ທີ່ຜິດກົດໝາຍພາສີ ມີສິດດໍາເນີນການສືບສວນ-ສອບຖື

- ສວນ ແລະ ປະຕິບັດມາດຕະການປັບໄຕຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ນາຟີ. ຜ້ອມກັນນີ້, ກໍ່ມີການປະສານ ສົມທຶນກັບເຈົ້ານີ້ປ່າໄມ້ ຖ້າທຸກກະບົນຄວາມມີທາງອາຍາ ແມ່ນ ມອບ-ຮັບ ຜູ້ຖືກຫາ ແລະ ຂອງກາງ ໃຫ້ຝາກສວນກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ;
- ແລກປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການກວດກາ, ການສືບສວນ-ສອບສວນ ກ່ຽວກັບ ຕື່ອຂ່າຍອາຊະຍາກໍາ, ຄະດີ ອາຍາ ທີ່ຖືກສິງໄສ ແລະ ຮຸຈັກ, ການນຳໃຊ້ເຕັກໃນໄລຊີ ເຊົ້າໃນການສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານ ກັບບຸກຄົນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດຈະກໍາການລ່ວງລະເມີດ, ສົງເສີມການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ບັນດາອີງການພາສີສາກົນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຂອງ LAO-WEN;
  - ຊຸກຍຸ່ງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ເຊັ່ນ ເຈົ້ານີ້ທີ່ມາສີ ປະຈຳຕ່ານຊາຍແດນ ເຜືຍສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານ ການ ຄົກຂ່າຍ ສັດນີ້ ແລະ ສັດປ່າ;
  - ເຈົ້ານີ້ທີ່ພາສີ ຖ້າກວດກາ ແລະ ດິບເຫັນສິນຄ້າ ທີ່ຜິດ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນີ້ ແລະ ສັດປ່າ ແລະ ກົດ ໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ປະສານສົມທຶນກັບເຈົ້ານີ້ປ່າໄມ້ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຮ່ວມກັນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

**(7). ສະຖາບັນມີເວດວິທະຍາ ແລະ ເຕັກໃນໄລຊີ ຊົວພາບ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້:**

- ເຕັບກໍາ ແລະ ວິເຄະຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ສະຖານະພາບທາງດໍານີວິທະຍາຂອງຊະນະມີຜົນເນີດ ແລະ ສັດ ທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທຶນຈີບຈາກການຄໍາ-ຊາຍ;
- ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ດໍາເນີນການສຶກສາປະເມີນຄວາມສົງທີ່ໃກ້ຈະຄຸນຜົນ ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນ ຄວາມເຢີນຍິງ;
- ພົງເຢີນທາງດໍານີວິທະຍາສາດຈາກການກວດສອບ ຄຸນລັກສະນະທາງດໍານີນ້ອງທຸກໆ (DNA) ເພື່ອໃຫ້ເປັນ ຫຼັກຖານໃນການດໍາເປັນຄະດີ ໃຫ້ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ;
- ສະຫນອງຂໍ້ມູນຜົນຂອງການວິໄຈ ທາງດໍານີວິທະຍາສາດ ໃຫ້ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ;
- ດິວຜົນຮ່ວມມືກັບໜ້າໄວຍງານຄຸ້ມຄອງວຽກງານ CITES ແລະ ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ຢູ່ໃນເຄືອຂ່າຍ LAO-WEN ເພື່ອສື່ມສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັນອາຊະຍະກໍາ ສັດນີ້, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້.

**(8). ກົມກວດກາ ກະຊວງປີອຸງກັນປະເທດ:**

- ເຊົ້າຮ່ວມ, ຄືນຄວ້າ, ຊ່ວຍເຫຼືອ, ລາຍງານ ແລະ ສະຫັບຜະນຸມ LAO-WEN ໃນການສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານ ອາຊະຍາກໍາ ສັດນີ້, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໃນຂອບເຂດທີ່ວົກອງຫັນ;
- ປະສານສົມທຶນ ເພື່ອໂຄສະນາເຜີຍແຜ ກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນີ້ ແລະ ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍປ່າໄມ້ ແລະ ປີເຕີກ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນເຂົ້າເຂົ້າກອງຫັນ;
- ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ດໍາເນີນການປ່ອງກັນ ແລະ ສືບສວນ-ສອບສວນ ກ່ຽວກັບ ອາຊະຍາກໍາສັດນີ້, ສັດປ່າ ແລະ ອຸບນະຍາກອນປ່າໄມ້ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
- ກໍລະນີ ດິບເຫັນເຫດການ ການລະເມີດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນີ້, ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ໃນ ເຂດຄຸ້ມຄອງຂອງກອງຫັນ ໃຫ້ປະສານສົມທຶນກັບ ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ແລະ ນາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ປະສານສົມທຶນ ແລະ ແລກປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທ່າງງານ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກໍາ ສັດນີ້, ສັດປ່າ ແລະ ສັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຮ່ວມກັບຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ແລະ ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

**(9). ກົມທະຫານຊາຍແພນ ກົມໃຫຍ່ເສັນຫິການ ກະຊວງປີອຸງກັນປະເທດ:**

- ໄຄສະນາເຜີຍແຜ ກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນີ້ ແລະ ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ້ ແລະ ນິຕີ ກໍ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ເຊີ້ມ

- กວດກາລາດຕະວົນ (ແລະ ສະກັດກົ່ນ ອາຊະຍາກຳ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ໃນຂອບເຂດຊາຍແດນແຫ່ງຊາດ ກັບປະເທດທີ່ໃກ່ຄົງ);
- ດໍາເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ ຂຶ້ນຕື່ນ ກ່າວະນີ ພິບເຕັ້ນ ການລັກລອບລໍາ, ຊຶ່-ຂາຍ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ຕາມຊາຍແດນແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງລາຍງານ ແລະ ມອບສໍານວນຄະດີຜ່ອມດ້ວຍຂອງກາງໃຫ້ແກ່ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງຈົ້າຫົວທີ່ປ້າໄມ້ ແລະ ຮ່ວມກັນດໍາເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ ຕາມການຮະເຫີນຂອງອີງການດັ່ງກ່າວ;
- ປະລານສົມທົບກັບພາກສວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມໝາລະບົດບາດຂອງຕົນ ໃນການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກົ່ນ ອາຊະຍາກຳ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້;
- ແນກປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ກວດກາລາດຕະວົນຕາມຊາຍແດນ ເຝືອຕ້ານ ແລະ ສະກັດກົ່ນ ການລັກລອບລໍາ, ຄ້າ-ຂາຍ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ, ຊຸດຄົ້ນທ່າລາຍຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ແລະ ໄຟໄໝ້ລາມປ້າ ບໍລິເວນຊາຍແດນແຫ່ງຊາດ.

**(10). ກິມຕ້ານ ແລະ ສອບສວນການສື່ລາດບັງຫຼວງ ອີງການກວດກາແຫ່ງລັດ:**

- ປ້ອງກັນ, ສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ້ານ ການສື່ລາດບັງຫຼວງ ທີ່ຕິດຜົນກັບວຽກງານ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ໄດຍການແຕ່ງຕົ້ງຈົ້າຫົວທີ່ກວດກາລັດ ຖຸ້ນສຸນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ເຝືອບະກິບກວຽກງານນີ້;
- ດໍາເນີນການສຶກລາຄົ່ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບ ການປ້ອງກັນ, ສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ້ານການສື່ລາດບັງຫຼວງ ເຝືອຮະຫີລັດຖະບານມີຈາລະນາ ຜ້ອມທັງຊື່ນໍາ-ນໍາມາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງໃນຫົວປະເທດ;
- ດໍາເນີນກິດຈະກຳ ເຝືອປ້ອງກັນ, ສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ້ານ ການສື່ລາດບັງຫຼວງໃນຄຸນແຫຼວພະນັກງານ, ເຈົ້າຫົວທີ່ຂອງລັດ ໄດຍສະແພາຜະນັກງານ, ເຈົ້າຫົວທີ່ທີ່ຢູ່ໄຟ້ການຄວບຄຸມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລະດັບສູນກາງ;
- ດໍາເນີນການ ສອບສວນ ເຈົ້າຫົວທີ່ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດ ທີ່ເປັນການສື່ລາດບັງຫຼວງ ຕິດຜົນກັບວຽກງານ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ໄດຍໃຊ້ມາດຕະການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການດໍາເນີນຄະດີອ່າຍ ແລະ ນິກິກໍາເຫັນກ່ຽວຂ້ອງ;
- ພິວຜົນ, ປະລານງານ ແລະ ຮ່ວມປີກັບພາກສວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂັ້ນສຸນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ ເຝືອປະກິບດີມີກ ແລະ ຜົນທີ່ຂອງເກີນ;
- ພິຈາລະນາເຕັດສິນ ແລະ ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ກວດກາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

**(11). ກິມການນໍາເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງອອກ ກະຊວງຊຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຕ້າ:**

- ດໍາເນີນງານ ພາຍໃຕ້ສຶກອ່ານາຂາຂອງກົນ ໄດຍຮະເບາການຮະຫັບຮະຫຼຸນອີງການລັດຕິ່ງທີ່ຢູ່ໃນເຄືອຂ່າຍບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍປ້າໄມ້ (LAO-WEN) ທີ່ຕິດຜົນກັບກິດຈະກຳ ການນໍາເຂົ້າ ຫຼື ສິ່ງອອກ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້;
- ແນກປັບປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສະບິບການອະນຸຍາດ ນໍາເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງອອກໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະຜົນໄມ້, ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ໃຫ້ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN;
- ປະລານສົມທົບກັບເຈົ້າຫົວທີ່ກວດກາການຕ້າ ໃນກ່າວະປິມີບເຕັ້ນການລັກລອບລໍາ ຄ້າ-ຂາຍ ສັດນໍາ, ສັດປ້າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້, ຄ້າອາວຸດ, ເຄື່ອງມີລ້າສັດ ແລະ ເຄື່ອງຈັກຊຸດຄົ້ນໄມ້ ທີ່ຜິດກິດໝາຍ ແມ່ນມອບຂອງກາງ ແລະ ຜູ້ຖືກຫາ ໃຫ້ແກ່ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງເຈົ້າຫົວທີ່ປ້າໄມ້ ແລະ ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮ່ວມກັນດໍາເນີນການສືບສວນຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ. ຄື

(12). กิมเปิดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษให้เด็กๆ อย่างไร



(13). ສໍານັກງານຂໍ້ມູນກົບການພອງເຖິງ (ຂະຟງ) ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ:

- เป็นจุดประสงค์งาน วຽກງານงานด้านການພອກເງິນ ແລະ ການສະຫອງທຶນໃຫ້ແຕ່ການກໍາການຮ້າຍ;
  - ສະຫອງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຈໍາເປັນ, ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ດ້ວຍການພອກເງິນ ແລະ ການສະຫອງທຶນໃຫ້ແຕ່ການກໍາການຮ້າຍ ມີປະສິດທິພາບ;
  - ສະຫອງວິດວາຍງານຄ່າວກອງທາງການເງິນ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ສິ່ງໄສວ່າເປັນການພອກເງິນ ຫີ້ ການສະຫອງອາຫັນໃຫ້ແຕ່ການກໍາການຮ້າຍ ທີ່ຕິດຜົນກັບອາຄະຊາຍກໍາທາງດ້ານສຳແວດວອມ.

(14). **רְאֵבָנֶת בְּרִיאָה כְּתֹבָת:**

## 2.1 ວິທີການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງ LAO-WEN

### 2.1.1 ການຈັດກອງປະຊຸມ ແລະ ການກຳນົດ ວາລະກອງປະຊຸມ

ການຈັດກອງປະຊຸມ ແລະ ຂັ້ນຂອງຄນະປະສານງານຂັ້ນສູນກາງ LAO-WEN ແລະ ຄະນະປະສານງານຂັ້ນແຂວງ P-WEN ແມ່ນໄດ້ກຳນົດລົງດີເກັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຄນະສູນກາ	<ul style="list-style-type: none"><li>- ຈັດຂຶ້ນປີລະອົ້ງ ເພື່ອສະຫຼຸບຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ວາງທິດທາງແຜນການຕໍ່ຫຼຬກ, ບົບຫວັນຕົນບັນດາຄຸ້ມື ແລະ ຊື່ແນະນຳກຳນົດການຕໍາເປັນການຕ່າງໆ ຂອງ LAO-WEN, ຜິຈະລະນາຫຼັ່ງ, ການປັບປຸງລະບົບຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຜົນຂອງການສືບຂ່າວອາຊະຍາກອນ.</li><li>- ໃນກໍລະນີມີວຽກຈໍາເປັນ ແລະ ອິບຕ່ວນ ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ລາ ມາດເປີດກອງປະຊຸມວິສາມັນໄດ້.</li></ul>
ຄນະປະສານງານ LAO-WEN	<ul style="list-style-type: none"><li>- ຈັດຂຶ້ນ 03 ເດືອນຕໍ່ຕົ້ງ ເພື່ອສະຫຼຸບຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ວາງທິດທາງແຜນການຕໍ່ຫຼຬກ.</li><li>- ຈັດກອງປະຊຸມປະຈໍາປີ</li><li>- ໃນກໍລະນີມີວຽກຈໍາເປັນ ແລະ ອິບຕ່ວນ ຄະນະປະສານງານຂັ້ນແຂວງ P-WEN ຂາມາດເປີດກອງປະຊຸມວິສາມັນໄດ້.</li></ul>
ຄນະປະສານງານຂັ້ນ ແຂວງ P-WEN	<ul style="list-style-type: none"><li>- ຈັດຂຶ້ນ 03 ເດືອນຕໍ່ຕົ້ງ ເພື່ອສະຫຼຸບຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ວາງທິດທາງແຜນການຕໍ່ຫຼຬກ.</li><li>- ຈັດກອງປະຊຸມປະຈໍາປີ</li><li>- ໃນກໍລະນີມີວຽກຈໍາເປັນ ແລະ ອິບຕ່ວນ ຄະນະປະສານງານຂັ້ນແຂວງ P-WEN ຂາມາດເປີດກອງປະຊຸມວິສາມັນໄດ້.</li></ul>

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຕໍາເປັນງານຂອງ LAO-WEN ແລະ P-WEN ມີປະລິດທີ່ຜົນສູງ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ຈັດກອງປະຊຸມອື່ນງໍຂັ້ນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ຫັນສະພາບການເປັນແຕ່ລະໄວຍະ, ຈຸດປະສານງານ LAO-WEN ແລະ P-WEN ຈະມີຫຼັ່ງທີ່ກະກຽມຄວາມຝ່ອມໃນການຈັດກອງປະຊຸມ.

ຄະນະປະສານງານຂັ້ນສູນກາງ LAO-WEN ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດການ ວາລະກອງປະຊຸມທີ່ກຳນົດ ດ້ວຍ ເພື່ອໃຫ້ລາມາດຮັບປະກັນໄດ້ວ່າກອງປະຊຸມແຕ່ລະຕົ້ງທີ່ຈັດຂຶ້ນນັ້ນຖືກຕໍ່ຕ່າງການວິທີການ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຕາມທີ່ຕ່າງໆ ທີ່ເປັນຄວາມສືບໃຈສ່ວນໃຫຍ່ຂອງວຽກງານ. ນອກຈາກນີ້, ຄະນະຊື່ນໍາ ຈະຕ້ອງໃຫ້ທີ່ດີເຊີ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນຂອງກອງປະຊຸມໃນຕົ້ງນີ້ນໍ້າຢ່າງມີຜົນສ່າວັດ.

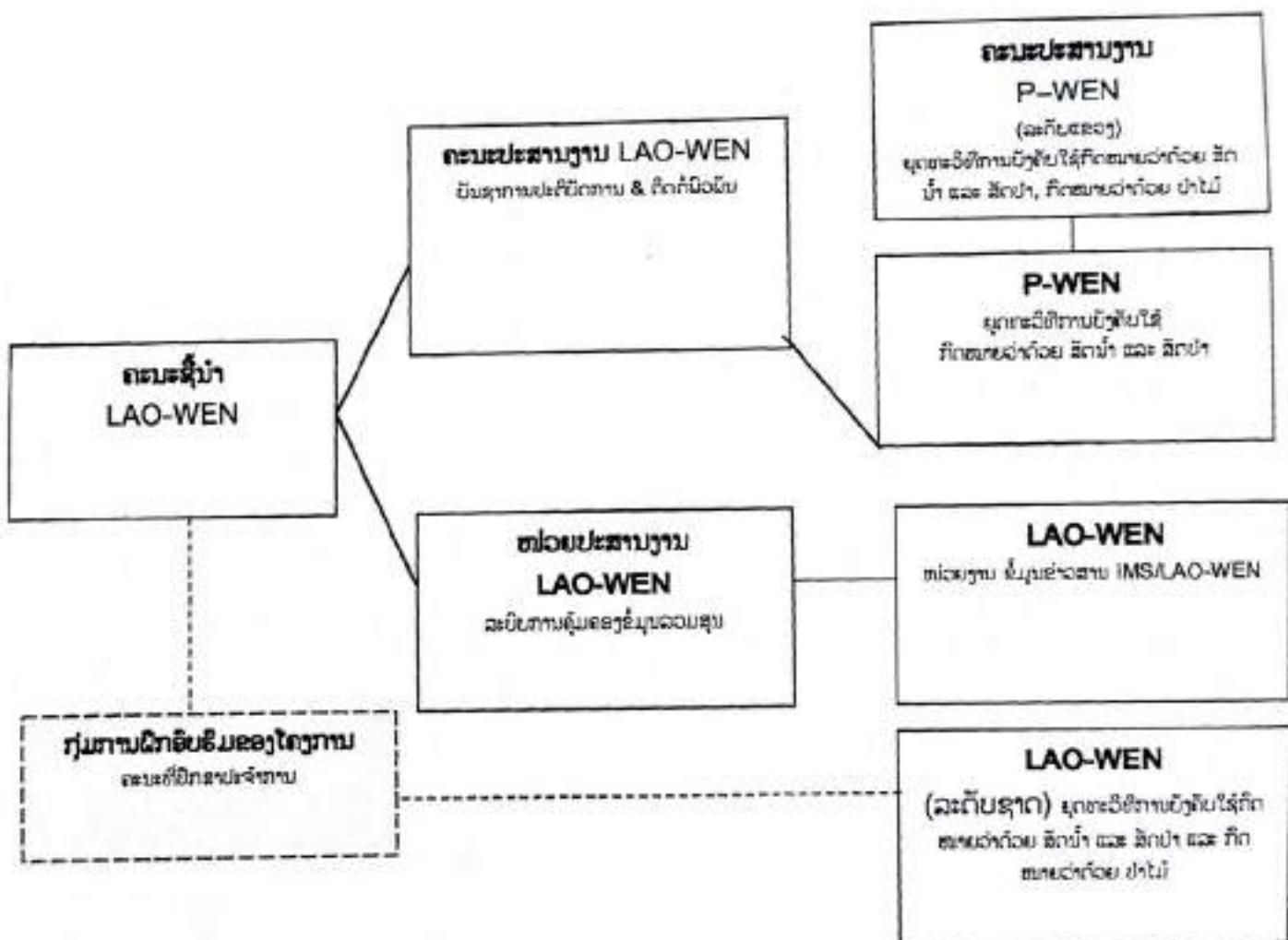
### 2.1.2 ປິດລາຍງານກອງປະຊຸມ

ປິດລາຍງານທີ່ຈະສ້າງຂຶ້ນນີ້ ຕ້ອງມີຄວາມຮອດກ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງການເນື້ອໃນ ທີ່ໄດ້ຫັນດີເປັນຂອງນາບກັນໃນກອງປະຊຸມ ແລ້ວສື່ງໃຫ້ຄະນະຊື່ນໍາຫັນດີເຮັບຮອງເພື່ອລາຍງານຂັ້ນເທິງ.

### 2.2 ຂັ້ນທອນການຕໍາເປັນງານ

ການຕໍາເປັນງານຂອງ LAO-WEN ແມ່ນອີງການການແປ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນແຕ່ລະຂັ້ນທີ່ໄດ້

แผนกว่าด้วยการดำเนินงานของ LAO-WEN



## 2.3 ທຶນາງານສືບສວນ - ສອບສວນ ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN

### 2.3.1 ຄວາມອາດສາມາດຂອງທຶນາງານ ສືບສວນ-ສອບສວນ ຄະນະປະສານງານ

#### LAO-WEN

ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຮອບຮອດຊາຍແຕ່, ຈິນວັນນຸ້ມີການ, ຕ່າງໆຈີ່ຈະຍື່ງໃໝ່ເປົ້າ, ການຂາດຮັບຮັບມານ ແລະ ການເປັນເຖິງຂອງການທີ່ຄ້າຊະນາກ່າຍກູ່ປະເມັດ ມີວາງແວ່ວະຕີເປັນເຖິງທໍາກາຍ ຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງທຶນາງານເປົ້າກັບໃຊ້ກົດໜາຍ ປີ່ເຮັດຕ້ອນທີ່ໄດ້ຊຸ່ກັບຄ້າຊະນາກ່າຍແຮງ. ການທີ່ເປັນງານເປັນຄວາມປະຕິບັນງານນີ້ ຂໍາມາດທີ່ງ່ອນໄດ້ວ່າເປັນວິທີການສ່ວນມີທີ່ປະຕິບັນຫຼຸງ.

ວິທີການນີ້, ບັນດາອີງການເປົ້າກັບໃຊ້ກົດໜາຍແລ້ວຊາດ, ລະດັບແຂວງ ແລະ ລະດັບເມືອງ ຂໍາມາດ ແຕ່ງໆກົງບຸກຄະລາກອນຂອງດິນ ເພື່ອປະກອບເຫົ້າໃນການປະຕິບັດການທີ່ຈົກວ່າ ເພື່ອສືບສວນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຂາຍຮະຍາກ່າ ໃນຂອບຂອດສິດ່ານາດໄດ້. ການປະຕິບັດງານໃນຊຸບແຍ່ທີ່ໄດ້ມີສຸດໃຫ້ເຫັນເຖິງປະສິດທິພາບ ຂອງຄວາມທີ່ມີປະຕິບັດງານຈາກຫຼາຍແກ່ສວນ ໄດ້ມີການແກ່ປ່ຽນມີກຽງນີ້ເປັນເືັ້ນຖານຄວາມເຊົ້າໃຈຊື່ງກັນ ແລະ ກັນ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ.

#### 2.3.2 ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ສືບສວນ-ສອບສວນ

##### 1) ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງຂະແໜງການໃດໆນີ້

ຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນ ສະເພາະກິດ «ມັນຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃນອີງການໃດໆນີ້ ເພື່ອສຸມໃສ່ສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີລະເພາະໃດໆນີ້», ອີ່ງສາມາດປຳໄສ້ບຸກຄະລາກອນຈາກພະແນກການ ຫຼື ຂະແໜງການຕ່າງໆ ຢູ່ພາຍໃນອີງການຕົນ ເພື່ອຮ່ວມກັນຕັບຂໍ້ມູນທີ່ກຳຕົວ, ແກ້ການ, ປິສຸດຫວັກຖານ, ດໍາເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ, ປະກອບສ່ານວນເຊິ່ງໃຫ້ໄອຍະການ.

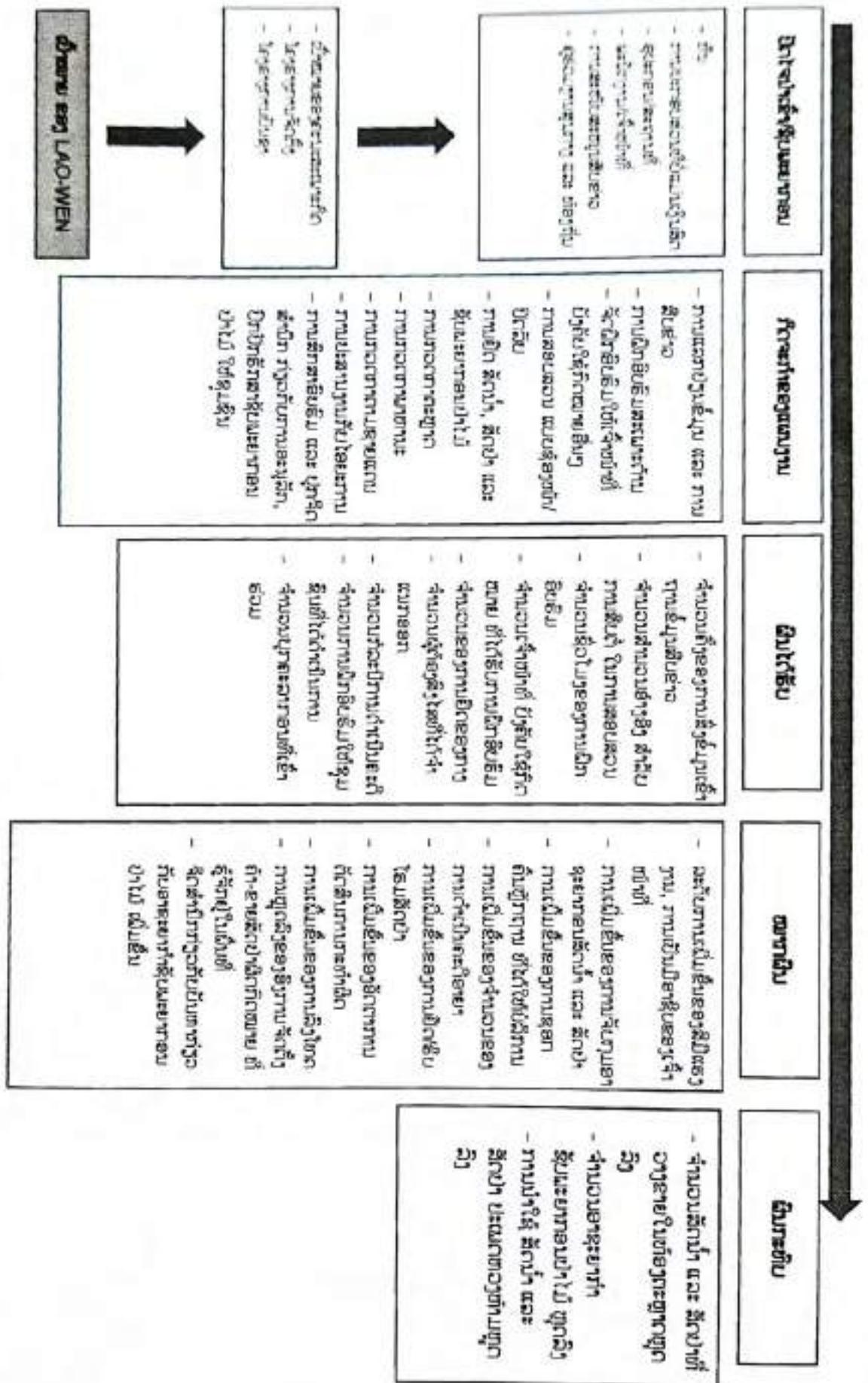
##### 2) ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ສືບສວນ-ສອບສວນ ໃນເຕືອນໄໝ LAO-WEN

ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ສືບສວນ-ສອບສວນ ສະເພາະກິດ LAO-WEN ແມ່ນປາໃຊ້ຈົ້າຫຼຬກທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນມາຈາກຫຼາຍອີງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບັງຄັບໃຊ້ກົດໜາຍ ອາຄາະລວມເຊົາຫັ້ງຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງນີ້ໃຈໆກ່າ, ຊ່ວງຊານລະເພາະດ້ານ ແລະ ພາກເອກະຊຸນເຂົ້າຮ່ວມນໍາດ້ວຍ ໄດຍໄດ້ຮັບການດິກລົງເຫັນດີຈາກຫົວໜ້າຄະນະຊື້ນ້າ LAO-WEN.

ບົດບາດ ຂອງຄວາມປະສານງານ LAO-WEN ເປັນຜູ້ນໍາພາ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນ ສະເພາະກິດ ຂອງ LAO-WEN.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານຕົວຈີງ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກ່າເສັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ຊືບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ທີ່ມີລັກສະນະເຂົ້າຍແຮງ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອີງການສືບສວນ-ສອບສວນເຈົ້າຫຼຬກທີ່ປ້າໄມ້ ເປັນໃຈກາງປະສານສິນທຶນກີບກັບ LAO-WEN. ແພະວ່າ ອາຊະຍາກ່າທີ່ມີລັກສະນະຮ່າຍແຮງນີ້ ແມ່ນບໍ່ສາມາດວາງແຜນຄາດຄະເນດ້ານ ແລະ ສະກັດກິນ ໄວດ້ວງໜ້າໄດ້ ດັ່ງນີ້ຈະຕ້ອງໄດ້ປະສານງານຮັດວຽກຮ່ວມກັນ.

## 2.4 ລຸບລາຍ ຂອງ ຄະນະປະສານງານ ແລະ ດະນະສະເພາະກິດສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງ LAO-WEN



### III. ການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຄະນະສະເພາະກິດ ຂອງ LAO-WEN

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ມີເປົ້າຫາຍ ແລະ ອຸດປະເຈີງ ເມື່ອຂະກຳກິດ ແລະ ຕ້ານອາຊະຍາກຳ ສັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປາໄນ, ໃນທີ LAO-WEN ກ່າວເປັນເທິງການທີ່ມີຂອງວັດ ເມື່ອຊ່ວຍໃນການບັນລຸດເກີດຕ່າງໆ ດັ່ງນັ້ນກຳຈຳ, ຄະນະສະເພາະກິດຂອງ LAO-WEN ຕ້ອງນໍາໃຊ້ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ວົບປະມານທີ່ມີເນື່ອນໍາໄປລະຫວ່າບັນລຸດບຸກຄະລາກອນກຳຈະກຳ ໃຫ້ສາມາດບັນລຸດໃດໆຮັບການເປົ້າຫາຍທີ່ວາງໄວ່. ບຸກແບບການປະຕິບັດງານຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກິດຫາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປາ ແລະ ກິດຫາຍວ່າດ້ວຍ ປ້າໄມ້ ແລະ ຄະນະສືບສວນສະເພາະກິດຮ່ວມ ລະຫວ່າງ ອົງການ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການເຊື່ອມໄໝ ອົງປະກອບຕ່າງໆຢ່າງເປັນລະບົບ ໄດ້ ເນັ້ນຈາກເປົ້າຫາຍ, ຊຸບພະຍາກອນ, ກິດຈະກຳ, ຜົນໄດ້ຮັບ (ເປັນຄົວແທນໄດຍໆກິງໃຫ້ແກ່ເບັນຕາກິດຈະກຳ), ໄປຍັງ ທາງຜົນ (ຢູ່ບອກເຖິງການປັງປັງທີ່ເບັນຕາກິດຈະກຳນີ້ນກໍາລັງສຸມໃສປະດີບັດໃຫ້ສໍາເລັດຜົນ) ແລະ ຫ້າຍທີ່ສຸດກໍ່ຈະນໍາໄປລຸດືບກະທົບ (ຢູ່ບອກໃຫ້ຫັນໄດ້ວ່າ ເປົ້າຫາຍລວມໄດ້ບັນລຸດືບເປັນຈິງແລ້ວ).

#### 3.1 ຂັ້ນກອນການວາງແຜນ

ການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຄະນະສະເພາະກິດຂອງ LAO-WEN ປະກອບດ້ວຍ 06 ຂັ້ນກອນທຶນກິດຈຳ: ເປົ້າຫາຍ, ປັດໄຈນໍາເຂົ້າດ້ານຊັບພະຍາກອນ, ບັນຊີກິດຈະການ, ຜົນໄດ້ຮັບ, ພາກຜົນ ແລະ ຜົນກະທົບ.

##### 3.1.1 ເປົ້າຫາຍ

ເປົ້າຫາຍ ລະຫວ່ານໃຫ້ເຫັນວ່າ ແມ່ນຫຍັງທີ່ຄະນະສະເພາະກິດຢ່າກຈະຮັດໃຫ້ສໍາເລັດ, ແຕ່ຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນຂອງ LAO-WEN ຈະມີເປົ້າຫາຍເປັນຂອງຕົນເອງ ສູງບາງຄົງອາດຈະຖືກກໍານົກຂອງກິດແບບລວມງານໄດ້ຢ່າງ: “ເນື້ອຫຼຸດຜ່ອນການມີວິວໃນຄອບຄອງ ສັດນໍາ, ສັດປາ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ້າໄມ້ ທີ່ເປີດກິດຫາຍ” ຫຼື ອາດຈະຖືກກໍານົກຂອງກິດແບບມີ ເປົ້າຫາຍວ່າປີ ຕົວຢ່າງ: “ເນື້ອຫຼຸດຜ່ອນການມີງາຊ້າງໄວ່ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ”. ຖ້າບໍ່ມີການກໍານົດເປົ້າຫາຍຊັດເຈນ ກໍ່ຈະບໍ່ສໍາເລັດກໍານົດໄດ້ວ່າການກໍານົດໄຄງ້ສ້າງຂອງຄະນະສະເພາະກິດນັ້ນ ຈະ ສາມາດບັນລຸເປົ້າຫາຍທີ່ລະບຸໄວ້ ຫຼືບໍ່? ຕົວຢ່າງ: ຄະນະສະເພາະກິດນັ້ນ ໄດ້ມີຊັບພະຍາກອນທີ່ຕ້ອງການຖືກກ່ອງ ລອກຄ່ອງກັບແຜນການນັ້ນແວ່ວ ຫຼືບໍ່? ແລະ ຄະນະສະເພາະກິດ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳເຊື່ອນ ຫຼືບໍ່?

##### 3.1.2 ປັດໄຈນໍາເຂົ້າດ້ານຊັບພະຍາກອນ

ຄໍາວ່າ ຊຸບພະຍາກອນ ຈະປະກອບດ້ວຍການສະໜອງທຶນ, ລະຖານທີ່, ອຸປະກອນ, ບຸກຄະລາກອນ, ການປະກອບສ່ວນຫາງຮ້ອມຄື່ນທີ່ເປັນສິ່ງສະຫັບສະຫຼຸມ ກິດຈະກຳໄຄງ້ການ. ສໍາລັບຄະນະສະເພາະກິດ ຂອງ LAO-WEN ແລ້ວ ອາດລວມຫັ້ງການສະໜອງທຶນຈາກງົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ແຫຼງຂົ້ນງົງ, ຄຸ່ວ່ອມງານລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ໄຄງການສ້າງຄວນສາມາດຕ່າງໆຂອງອົງການທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (NGOs), ການເຂົ້າເຖິງລະບົບ ການສະຫັບສະຫຼຸມດ້ານການຂ່າວຂານ, ການປະກອບສ່ວນຫາງຮ້ອມທີ່ເປັນອຸປະກອນ ແລະ ລະຖານທີ່ ລວມຫັ້ງຄະນະສະເພາະກິດ ແລະ ພະນັກງານທີ່ມີເງິນເດືອນຈາກອົງການທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້ນງົງ.

##### 3.1.3 ກິດຈະກຳ

ກິດຈະກຳ ແປ່ນເສື່ອທີ່ຄະນະສະເພາະກິດ ຂອງ LAO-WEN ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ເນື້ອບັນລຸດືບການຈຸດປະສົງຂອງໄຄງ້ການ ສູງໃຫ້ເປັນສ່ວນທີ່ຂອງແຜນການ. ສໍາລັບຄະນະສະເພາະກິດ ຂອງ LAO-WEN, ກິດຈະກຳເຫັນວ່າ ອາດຈະວວມເອົາຫັ້ງກິດຈະກຳ ການສືບສວນ-ສອບສວນ ສະເພາະໄດ້ຫຼືງ, ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເຈົ້າຫຼາຍທີ່ບັງຄັບໃຊ້ກິດຫາຍ, ການກໍາເນີນການປ່ອງກັນຂອງຊຸມຜົນ, ການສຶກສາ, ພາຫາລະນະ, ການຕັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ການເຄີຍຄະຂໍ້ມູນຂ່າວຂອງ ແລະ ການປະສາງງານກິດຈະກຳ ການສືບສວນ-ສອບສວນ ກັບພາກສ່ວນອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ.

##### 3.1.4 ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜົນໄດ້ຮັບ ປະກອບດ້ວຍບັນດາຜົນໄດ້ຮັບໄໂຍດໆກິງ ຫຼື ຜົນໄດ້ຮັບຫັນທີ່ຂອງການປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງຄະນະສະເພາະກິດ ຂອງ LAO-WEN ຕົວຢ່າງ: ຈຳນວນຜູ້ທີ່ຖືກສໍາພາດ, ຈຳນວນຂອງການກວດກາທີ່ໄດ້ປະຕິບັດ ແລ້ວ

### 3.1.5 ໂພນທີ່

ໝາກຜົນ ແມ່ນສຶ່ງທີ່ຄາດວ່າຈະເຮັດຂຶ້ນ ໃນເວລະທີ່ກິດຈະກໍາໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຕົວຢ່າງ: ແກ່ານທີ່ຈະເປັນການນັບຈຳນວນຂອງການຍົດຂອງກາງໃນແຕ່ລະຫັ້ງ, ໝາກຜົນຂອງການຍົດກາຍເປັນການສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການເປີ່ມຂຶ້ນຂອງການກໍາໄປເປັນຄະດີກັບຜູ້ກະທຳຜົນທີ່ໄດ້ປະຕິບັດ, ໃນທັນອງດຽວກັນ ໝາກຜົນ ຂອງການນໍາໃຊ້ທີ່ມາງານກວດກາ ອາດຈະມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນຂອງກໍລະນີ ການສືບສອນ-ສອບສອນ ຫຼື ຈຳນວນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງບົດລາຍງານການສືບຂ່າວທີ່ໄດ້ສຶ່ງໃຫ້ອີງການນັງລັບໃຊ້ກິດໝາຍສາກົນ. ຜົນທີ່ໄດ້ຂອງກິດຈະກໍາການ ດ້ວຍນິ້ງການ ສະຫຼຸບຜົນໃຫ້ເຫັນໝາກຜົນຂອງການຈັດວາງິດຈະກໍາ.

### 3.1.6 ពិនិត្យរិប

ຜົນກະທົບ ສະຫ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງເປົ້າໝາຍ ແລະ ສິ່ງທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຈາກການຈັດຕັ້ງປະເມີນດັບ ຍຸດທະສາດ ແລະ ຍຸດທະເວີທີ່ໃຫຍ່ນີ້ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດ. ຜົນກະທົບຂອງຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນ ສະແນະກົດ ຂອງ LAO-WEN ສາມາດຫຼຸດຜອນການເຂັ້ມສີ່ງ, ການນໍາໄຟຟ ແລະ ອາຊະຍາກໍາ ລັດນໍາ, ລັດປ່າ ແລະ ຊຸ້ມະຍາກອນປ້າໄມ້. ຜົນກະທົບໄດ້ຍຳກຳມະຊາດຈະເປັນຜົນຍາວນານຂອງກົດຈະກໍາໄລ້ການທີ່ມີການເຄື່ອນໄຫວຜ່ານການເຊື່ອມຕໍ່ແບບ ສືບຫອດ ວະກອນຢ່າງ ກົດຈະກໍາ->ຜົນໄດ້ຮັບ->ໝາກາມີນ>ຜົນກະທົບ. ການດີເກີນງານທີ່ປະລິບຜົນສໍາເລັດຂອງຄະນະສືບສວນ - ສອບສວນ ສະແນະກົດ ເປັນເນັງແຕ່ທີ່ໃນຫຼາຍປັດໄຈ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການບັນດຸບົ້າໝາຍຂອງການລະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ້ານອາຊະຍາກໍາ ລັດນໍາ ແລະ ລັດປ່າ ພ້ານີ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຖ້າມີການຄາດຫວັງເກີນຄວາມເປັນຈີ່ວ່າຈະໃຫ້ຄອນສະແພາກົດນີ້ ສາມາດສ້າງຜົນກະທົບທີ່ດີໃດທີ່ງໆຕໍ່ຕະຫຼາດ ລັດນໍາ ແລະ ລັດປ່າທ່ອງຖິ່ນນີ້ ຈະຮັດໃຫ້ເຫດຜົນໃນການໃຊ້ຈ່າຍເງິນເຂົ້າໃນກົດຈະກໍາຂອະນະສະແພາກົດ ບໍ່ມີເຫດຜົນທີ່ຫັກແຫ້ນ.

### 3.2 การคำนวณในด้านบน

### 3.2.1 ການກໍາປຶກເວົ້າຫຍາຍ

ຕ່ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເນລະບົດບາດຂອງ LAO-WEN ແລະ ຕ່ອງເຊົາໃຈໃສໃນການກໍາປົກກິດຈະກໍາຈັດຕື່ງປະຕິບັດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍທີ່ກໍາປົດໄວ້ ລຸ່ມໃສ່ການກໍານົດແຈ້ງ ກ່ຽວກັບໂຄງການໄວຍະສັນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ໃຫ້ມີເດືອນໄຈຮັບ ແລະ ຂໍາການເຄີຍ ທີ່ເປັນມາຖານສໍາເລັກໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍ. ການກໍານົດເປັນລຸ່ມເປົ້າໝາຍມີການຢ່າງ ດັ່ງນີ້:

- ຄະນະສະເພາະກິດ ໄດ້ແຍ່ຍາມເຝືອບັນລຸຜົນສໍາເລັດຫຍຸງແດ່? ຫຼຸດຝອນອາຊະຍາກໍ ລ່ຽງວັດບໍລິສັດນໍາ, ພັດປາ ແລະ ສັບແຍ່ຍາກອນປາໄນ້ ຢູ່ໃນຕະຫຼາດ, ອົ້ານອາຫານ, ໄຮງແຮມ, ດ້ານຊາຍແດນ ແລະ ສະຖານທີ່ຈຸດຫຼູ່ ແກ້ວມອື່ນງົງ, ເຄືອນຍ້າຍ, ນໍາເຂົ້າ, ສິ່ງອອກສິນ ແລະ ສິ່ງສ່ານ;
  - ຄະນະສະເພາະກິດ ໄດ້ແຍ່ຍາຍາມເຝືອບັນລຸຜົນສໍາເລັດຫຍຸງເຕີມ? ເປັນເກີນມີເວົ້າຫນາຍອັນໃດທີ່ຖືກລວມເຂົ້າຢູ່ໃນການກໍານົດເປັນກົດຈະກໍາ ຂອງຄະນະສະເພາະກິດ ແລະ ການຈັດຕິ່ງຕ່າງງາງ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກໍານົດຈຸດປະສົງຂອງຄະນະສະເພາະກິດ. [\(ii\)](#)

ການປະເປີນໄວ້ເຂັ້ມຕຸ້ງ ຈະມີປະໂຫຍດຕູ້າພື້ນທີ່ກຳຈະກຳມີຄວາມເປົ້າຫານ ຕົວຢ່າງ: ຖ້າໄດ້ຮັດການປະເປີນໄວ້ເຂັ້ມຕຸ້ງລ່ວງຫຼາຍ, ການກໍານົດເປົ້າຫາຍທີ່ກ່າວວ່າອາຈະຂ່າມາດເລື່ອເປົ້າຫາຍໃສ່ຂະນະບິດນັ້ນ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ສະເພາະ ຫຼື ປະເນດຜະແນະຂອງອາຊະຍາກໍ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ປ້າໄມ້, ການກະຈາຍເຕືອ ຂ່າຍ ຫຼື ອາຊະຍາກໍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາໄດ້. ໃນຂະນະທີ່ຄວນຈະມີການກົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບເປົ້າຫາຍການດໍາເປັນງານຂອງແດ່ລະຄະບະສະເພາະກິດຕູ້ນິ້ນ, ຄະບະສະເພາະກິດ ກໍ່ກ່າຈະສ່າມາດກໍານົດບັນດາເຖົາຫາຍຢ່ອບຂອງດິນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັນເປັນການປະເປີນໄວ້ເຂັ້ມຕຸ້ງຂອງດິນໄດ້, ໃນຕອນທີ່ກ່າຍຂອງຂະບວນການນີ້ ຄວນຈະມີການກົກລົງກັນ ວະຫວ່າງ ອີງການ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກໍານົດເປົ້າຫາຍຂອງຄະນະສະເພາະກິດນິ້ນ, ເຖິງວ່າເປົ້າຫາຍທີ່ກໍານົດອອກມານິ້ນ ອາດຈະມີຄວາມແຕກກ່າງກັນ ວະຫວ່າງ ອີງການຕ່າງໆກ່າວຕາມ.

ຝຶ່ງທີ່ສາມາດຊ່ວຍອະຫິບາຍ ກ່ຽວກັບການກໍານົດຕູ້າປະລົງ ແລະ ເປົ້າຫາຍການວ່າງແຜນປະກອບດ້ວຍ:

- ເື່ອດໍາເປັນການສືບສວນ - ສອບສວນ ມີເສດ ກ່ຽວກັບ ...;
- ເື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງລົງເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບ...;
- ເື່ອດໍາເປັນການເກັບກໍາຂ່າວ ກ່ຽວກັບ ...;
- ເື່ອກໍານົດໄອກາດທີ່ເປັນທ່າແຮງສໍາລັບການແຮງແຮງຕໍ່...;
- ເື່ອລ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃນລະດັບຊາດ ກ່ຽວກັບ ລັກສະນະ ແລະ ຂະໜາດຂອງ....
- ເື່ອຜັດທະນາ ແລະ ອັກສາໄວ່ພາບຜິດຜົນກະທົບຂອງ..... ປຸໃນລະດັບຊາດ ແລະ ວະຫວ່າງຊາດ;
- ເື່ອສະຫອງລະປິບການສືບຂ່າວດໍານັກເວີທີ່ການ, ການປະຕິບັດ ແລະ ແຜນດໍາເປັນງານທີ່ມີຄຸນນະນາບ ສູງ ຕໍ່ ...;
- ເື່ອຂັບເສື່ອການຄົ້ນເປີບທີ່ຄາດການລ່ວງຫຼົາ ແລະ ການຝຶກທະນາການສືບຂ່າວແບບໃຫ້ກ່ຽວກັບ...;
- ເື່ອກໍານົດໄອກາດໃນການເລື່ອເປົ້າຫາຍໃໝ່ເື່ອຄູກຍຸ້ງຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງອີງການສືບສວນ - ສອບສວນ ທີ່ມີຢູ່;
- ເື່ອຄົ້ນຫາກິດຈະກໍາ, ເື່ອຂ່າຍອາຊະຍາກໍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ ທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກໃນໄວຍະຜ່ານມາ;
- ເື່ອກໍານົດ, ປະສານງານ ແລະ ຈັດບຸລິມະສິດ ເປົ້າຫາຍອາຊະຍາກໍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ ທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະ ມີການຈັດຕິງ ໄດຍການປັບປຸງ ວະປົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສ່ານແຫ່ງຊາດ;
- ເື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ກ່ຽວກັບ ໄນຂົ້ມຂູ້ທີ່ຕິດຂຶ້ນໃຫ້ນ ແລະ ໄອກາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການບັງຄັບໃຊ້ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ້າໄມ້;
- ເື່ອສະຫັບສະຫຼຸນການແລກປຸງຂໍ້ມູນຂ່າວສ່ານທີ່ເຕັມເລີມໃນຂອບເຂດທີ່ວ່ອອີງການຈັດຕິງ;
- ເື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງການບັງຄັບໃຊ້ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ້າໄມ້.

### 3.2.2 ການກໍານົດປັດໄຈນໍ້າຂຶ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ

ຮູບແບບການວ່າງແຜນ ຄວນຈະສະຫຼຸນໃຫ້ເຫັນຊັບພະຍາກອນຫັ້ງນິດ ທີ່ໄດ້ຈັດສັນໃຫ້ຄະນະສະເພາະກິດນໍ້າໃຊ້ຂຶ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາອາຊະຍາກໍ ກ່ຽວກັບ ສັດນໍ້າ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້. ສະນິ້ນ, ຈຶ່ງຄວນຈະລວມເອົາຊັບພະຍາກອນຫັ້ງນິດ, ບໍ່ພຽງແຕ່ຊັບພະຍາກອນທີ່ເປັນເງິນທີ່ກຳນົດ ຫຼື ອາດຈະຊ່ວຍນໍາມາບັນດານັກວ່າງແຜນສະເພາະກິດໃນການກໍານົດຊັບພະຍາກອນປະກອບດ້ວຍ:

- ຊັບພະຍາກອນປະແຜດໃດ ທີ່ໄດ້ລ່ວມໃໝ່ໃໝ່ໃນບັນຊີສໍາລັບການນຳໃຊ້ຂອງຄະນະສະເພາະກິດ? ເປັນຕົ້ນ ບຸກຄະວາກອນ, ອຸປະກອນ, ເຕັກໃນໄວ້ຊີ, ທີ່ຜັກທີ່ເປັນຫ້ອງການ, ທີ່ຜັກໃນວ່ວລະເດີນຫາງ ແລະ ເບຍວ່ຽງ, ກອງທຶນສໍາວັບຜູ້ບອກຂ່າວ, ເຕັອງໃຊ້, ການຂັບສິງ ແລະ ນໍາມັນເຊື່ອໄນ;
- ຊັບພະຍາກອນປະແຜດໃດ ທີ່ຈະນໍາມາໃຊ້ຂຶ້າໃນການສະໜັບສະໜັບກິດຈະກ່າຂອງຄະນະສະເພາະກິດ? ເປັນຕົ້ນ ການປະກອບສ່ວນຫາງອໍອມຂອງບຸກຄະວາກອນ ຫຼື ອຸປະກອນ, ການປິດລໍອມຊີວິກາວ ສໍາວັບຕົວຢ່າງສັດປໍາທີ່ມີຊີວິກ, ວະປົບການສືບຂ່າວ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານລະດັບແຂວງ ແລະ ລະດັບທ່ອງຖິ່ນ; **ໃຊ້**

- ໃຫ້ຝຶຈະນາ ແຕລະກິດຈະກຳທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄະນະສະເພາະກົດ ແລະ ກຳປົດຊັບພະຍາກອນອື່ນ ທີ່ຄະນະສະເພາະກົດ ເຕີຍໄດ້ນໍາໃຊ້ໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳເງື່ອນນິ້ນ.

ຫຼັງຈາກໄດ້ກຳປົດໄດ້ວ່າ: ອັນໃກ້ທີ່ເປັນບັນຊີລາຍຊື່ທີ່ສືບບຸນແບບແລ້ວ, ຄວນຈະກວດຄົນບັນຊີລາຍຊື່ຕັ້ງກ່າວ ເພື່ອຢືນຢັນຄວາມສອດຄ່ອງກັນ ລະຫວ່າງ ກິດຈະກຳຂອງຄະນະສະເພາະກົດ (ເປົ້າທີ່ວ່າຍ່ອຍຕໍ່ໄປ) ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງຄະນະສະເພາະກົດຕົນໃໝ່. ແນ່ນອນ, ໃນວ່າວາງວ່າແນນ ແລະ ປະເປີນຜົນການດໍາເນີນງານ ຈະເປັນເື່ອຖານຂອງການຄົດໄລ່ທາງສ້າຄັດຕາສ່ວນ ລະຫວ່າງໃຊ້ຈ່າຍ - ດີນປະໂຫຍດ ແລະ ຕັ້ງນໍາຮັດການຄົດໄລ່ດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຫົວຫວ່າອີງການກໍຈະບໍ່ສາມາດປະເມີນໄດ້ວ່າ ການເຮັດວຽກຂອງຄະນະສະເພາະກົດ ມີຜົນຄຸ້ມຄ່າ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າບໍ່ຄຸ້ດີເປັດໄຈນໍາເຊົ້າທ່າງງ່າງທີ່ຄະນະສະເພາະກົດ ຈະ ບໍ່ໄຊ້ກໍຈະບໍ່ສາມາດກຳປົດໄດ້ວ່າ ມີຜົນສໍາເລັດ ຫຼື ວິມຫຼວງ ແລະ ຈະບໍ່ສາມາດກຳນົດຢ່າງມີເຫດຜົນໄດ້ວ່າຈະສາມາດປັບປຸງການດໍາເນີນງານຂອງຄະນະສະເພາະກົດ ໄດ້ລືບຜົນໄດ້.

### 3.2.3 ການສ້າງບັນຊີກິດຈະກຳໄຄງ່າການ

ການສ້າງບັນຊີກິດຈະກຳໄຄງ່າການນີ້ຈະສູນໃສ່ການສ້າງບັນຊີລະວຽດວ່າຄະນະສະເພາະກົດ ຈະຮັດຫຍຸ້ງແຕ່ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສາມາດກຳນົດກິດຈະກຳໄດ້ຢ່າງລະວຽດນິ້ນ, ການນໍາໃຊ້ທີ່ວ່າແບບຂອງການວາງແນນທີ່ມີຜົນຕ່ອງກໍເນີນການການຕົ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1) ກຳປົດກິດຈະກຳທີ່ຫຼັງໝົດທີ່ຄະນະສະເພາະກົດ ຈະປະຕິບັດໄດ້ຢ່າງໃຊ້ສາມປະແດກກິດຈະກຳດັ່ງຕໍ່ໄປປີເຊົ້າໃນການຈັດລວງຄໍາຕອບ:

- ກິດຈະກຳການບັງລັບໃຊ້ກົດໝາຍ ອາດຈະປະກອບມີ: ການສືບສວນ-ສອບສວນ ຮ່ວມລະຫວ່າງ ຖຸາຍ ອີງການ, ກິດຈະກຳການປົອງກັນ, ກິດຈະກຳການກວດຄົນ, ກິດຈະກຳການຫັບມ້າງ ແລະ ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັບໄອຍະການ;
- ກິດຈະກຳການສືບຂ່າວ ແລະ ການແລກປັງນີ້ມູນຂ່າວສານ ອາດຈະປະກອບມີ: ການວິເຄາະຂ່າວລັບ, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການແລກປັງນີ້ໃນຖານຂໍ້ມູນຂອງອີງການ ແລະ ການແລກປັງນີ້ມູນລະຫວ່າງ ອີງການ;
- ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສຶກສາ ອາດຈະປະກອບມີ: ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເຈົ້າຫ່າຍທີ່ສະແນະດ້ານ ນາຍໃນອີງການນີ້ ໄດ້ອີງການອື່ນ ແລະ ການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ບຸກຈົດສໍານິກໃຫ້ຮູ້ຊຸມຊົນ.

2) ກຳນົດເນື້ອໃນລະວຽດສໍາລັບແຕ່ເລີກຈິດຈະກຳ: ຕົວຢ່າງ: ການສືບຂ່າວ ແລະ ການແລກປັງນີ້ມູນຂ່າວສານ ໄດ້ເຫັນອີງເຖິງເຖິງການເປັນເຈົ້ານາບຈັດກອງປະຊຸມເພື່ອປົກສາຫາວີ ກ່ຽວກັບບັນຫາອາຊະຍາກໍາ ສັດນໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້ໃນທ່ອງຖິ່ນ, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຢູ່ໃນລະບົບການສືບຂ່າວຂອງອີງການໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ລະດັບແຂວງ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະເມີນຄວາມສົງ ແລະ ໄນເຂັ້ມຂຸລະດັບທ່ອງຖິ່ນ ຫຼື ການສຶກສາຂ່າວລັບ, ການດໍາເນີນການທ່າງງ່າງ ເຂົ້າໃບໃນລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນລວມລຸ່ມຂອງກົມກວດກາປ່າໄມ້ ເພື່ອປົອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ການດໍາເນີນງານ ຫຼື ບໍ່? ຕ້າຫາກິດຈະກຳທີ່ນີ້ ມີຫຼາຍວຽກງານຢ່ອຍ ໄດ້ລະເນະປະຟກຂອງການສືບສວນ-ສອບສວນ ກໍຄວນຝຶຈະນາຈັດແບ່ງວຽກງານດັ່ງກ່າວ ອອກເປັນຫຼາຍກິດຈະກຳເກົ່າຍ່ອຍຕົ່ນ ເຊັ່ນ: ການລັກລວບຄໍາ-ຫາຍ ສັດນໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປໍາໄມ້, ການຂາຍ ສັດປໍາ, ການລັກລວບຄໍາສັດປໍາ. ສໍາລັບເບົາຫາຍໃນການປະຕິບັດນີ້ ເພື່ອສ້າງບັນຊີລາຍຊື່ທີ່ສືບບຸນແບບ, ເຖິງວ່າຈະມີອີງການຈ້ານວົນໃກ້ນີ້ ບໍ່ສາມາເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳກໍາກຳຕາມ, ແຕ່ການກຳນົດເນື້ອໃນຂອງກິດຈະກຳ ຄວບຈະໃຫ້ຈະແຈ້ງວ່າຄະນະສະເພາະກົດນີ້ຮັດຫຍັງແຕ່ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັນລຸເປົາຫາຍຂອງກິດໄດ້.

### 3.2.4 ການກຳນົດໝາກຜົນ

ໃນການກຳນົດໝາກຜົນ ຕ້ອງອະນຸມາຍໃຫ້ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບປະລົມນາຂອງກິດຈະກຳໃນເງື່ອງຕົ່ນ ຫຼື ບັນດາສໍາຖາມເຫຼື່ອນີ້ ອາດຊ່ວຍໃນການກຳນົດໝາກຜົນຂອງແພນໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ເຮົາຈະສາມາດຮັບກິດຈະກຳ ແຕ່ລະອັນໄດ້ສືບແນວໄດ້: 

- ແມ່ນຫຍຸງປັນດີວິວດີດີວ່າ ປົກຈະກຳເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ບໍ? ຕົວຢ່າງ: ຂະສານມາດວັດແທກການແລກປັບປຸງ ຂໍ້ມູນຂ່າວຄານໄດ້ແນວໃດ? ຜານການນັບຈ່ານວນຕັ້ງຂອງການເຂົ້າຫຼືຖານຂໍ້ມູນ ຫຼື ຈ່ານວນຕັ້ງຂອງ ການປະຊຸມແຫ່ງວ່າງໝາຍອີງການ? ການກຳປົດທີມຂາຍຂອງ “ການແລກປັບປຸງຂໍ້ມູນ” ຫຼືໃນໄລຍະ ຜ່ານມາດີຕະວີໃດນີ້ຈະຊ່ວຍເຫັນໃຫ້ເກີດມີຄວາມແຕກຕ່າງ;
- ມາດຕະການນັບຂອນໃຫ້ເຫັນຫຍຸງແດ? ຕົວຢ່າງ: ກົດຈະກຳການນັງຕັບໃຊ້ກົດໝາຍຄວນຈະເຮັດ ໃຫ້ມາດຕະການທີ່ເວົ້າເຖິງປີ ຂະແໜງໃຫ້ເກັນເຖິງປະລິມານ ໄດ້ຜ່ານການວັດແທກຈ່ານວນຂອງການ ສືບຜວນ-ຂອບສວນ ທີ່ມີການເຫັນໄວ້ກວ່າ ຫຼື ຂອນຂດຂອງກົດຈະກຳການນັງຕັບໃຊ້ກົດໝາຍ ໄດ້ ຜ່ານການນັບປະເມດຂອງອາຊະຍາກຳອັດປໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນປ່າໄມ້ ໄດ້ນີ້ໃຫ້ໄດ້ເຊິ່ງເປົ້າ ດນກຍໃຈ?

ໃນຕອນຫ້າຍຂອງການກຳປົດໝາຍຜົນແນບການນີ້, ຄວນກວດກາຄືນເປັນຕົ້ງສຸດຫ້າຍຜົນໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າໄດ້ ມີການກຳປົດໝາຍຜົນໃຫ້ທີ່ໜ້າມາຜົນດໍາກົດຈະກຳແຕ່ວະອັນເປັນຢ່າງໜ້ອຍ.

### 3.2.5 ການກຳປົດ ແລະ ການສ້າງມາດຕະການຜົນໄດ້ຮັບ

ການກຳປົດ ແລະ ການສ້າງມາດຕະການຜົນໄດ້ຮັບນີ້ໃນບໍ່ອ້າງຕົ້ນຄວນຈະສຸມໃສ່ວ່າມັນຈະເກີດຜົນສ້າເລັດ ໃນລັກສະນະໄດ້ ຂຶ້ງອາດຈະໝາຍຄວາມວ່າ ຜົນສ້າເລັດເຫຼົ່ານີ້ຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໄປ ຂຶ້ນຕັບແຕ່ລະອີງການ ບັງຕັບໃຊ້ກົດໝາຍ. ຄໍາຖານຄຸນນີ້ສໍາມາດຊ່ວຍແນບນໍາ ໃນການອະທິບໝາຍທີ່ອາດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ຄື:

1) ຜົນສ້າເລັດສ້າລັບແຕ່ລະກົດຈະກຳແມ່ນຫຍັງ ? ຕົວຢ່າງ: ຈ່ານວນທີ່ເຝັ້ມຂຶ້ນຂອງການຈັບກຸມອາດໄດ້ຮັບການຝຶກຈະນຸ້າວ່າ ເປັນຜົນສ້າເລັດຂອງຜູ້ບັນຊາການອີງການບັງຕັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຫຼື ປັບຜູ້ທີ່ສຸມໃສ່ຕ້ານອາຊະຍາກຳ ສັດປໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນປ່າໄມ້ ໃນລະດັບຕໍ່າ, ແຕ່ບໍ່ແມ່ນເປັນຜົນສ້າເລັດຂອງຄວນຈະແນະກົດ ທີ່ສຸມໃສ່ອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ຄໍາ - ຂາຍ ສັດປໍາ ແລະ ສັດປໍາ ໃນລະດັບສູງກວ່າ ຫຼື ປັບປອນທີ່ດ້ວຍໃຊ້ເວລາຍາວກວ່າ ແລະ ມີຈ່ານວນຄືນທີ່ກົງຈັບກຸມໜ້ອຍກວ່າ.

2) ທ່ານສໍາມາດວັດແທກຄວາມສ້າລັດນີ້ໄດ້ຄືແນວໃດ?: ໃນຕົວຢ່າງຂ້າງເທິງນັ້ນ, ຫັງສອງຄະນະສະ ພາະກົດ ອາດຈະຝ່າໃຈຖ້າວ່າການວັດແທກນີ້ຫຼັກລວມທີ່ງຈ່ານວນທີ່ເຝັ້ມຂຶ້ນຂອງການຈັບກຸມອາຊະຍາກອນ, ຈ່ານວນທີ່ເຝັ້ມຂຶ້ນຂອງການດໍາເນີນຄະດີ ແລະ ຈ່ານວນທີ່ເຝັ້ມຂຶ້ນຂອງອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ການຄໍາ-ຂາຍ ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກເປີດເຜີຍ.

ໃນຕອນຫ້າຍຂອງການກຳປົດ ແລະ ການສ້າງມາດຕະການຜົນໄດ້ຮັບນີ້, ແຕ່ລະກົດຈະກຳທີ່ໄດ້ລະບຸຊື່ ໄວໃນ ຮູບແບບການວາງແຜນນີ້ ຄວນຈະມີການກຳປົດຜົນໄດ້ຮັບໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍຫຼືໜ້ອນ.

### 3.2.6 ການທຶນຫວນກ່ຽວກັບຜົນກະທຶນ

ການທຶນຫວນ ກ່ຽວກັບຜົນກະທຶນນີ້ ຄວນຈະສຸມໃສ່ຜົນກະທຶນໃນໄລຍະຍາວອັນໄດ້ແຕ່? ຕົວຢ່າງ: ແມ່ນຫຍຸ້ງຈະກາຍເປັນຜົນໄດ້ຮັບ ຖ້າຫາກວ່າກົດຈະກຳການບັງຕັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ປະສົບຜົນສ້າເລັດໃນໄລຍະຍາວ? ເປັນຕົ້ນ ການຫຼຸດຜອນອາຊະຍາກຳກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສັດປໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນປ່າໄມ້? ການຫຼຸດປະລິມານຂອງສັດປໍາ ແລະ ສັດປໍາ ຜິດກົດໝາຍທີ່ວ່າງຂາຍຢູ່ໃນຫ້ອະຫາດ? ແລະ ການຫຼຸດຈ່ານວນຂອງການຂັນສິ່ງຂ້າມຊ້າຍແດນ?

1) ກົດຈະກຳຂອງຄະນະສະເພະກົດ ມີຜົນກະທຶນໃນໄລຍະຍາວອັນໄດ້ແຕ່? ຕົວຢ່າງ: ແມ່ນຫຍຸ້ງຈະກາຍເປັນຜົນໄດ້ຮັບ ຖ້າຫາກວ່າກົດຈະກຳການບັງຕັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ປະສົບຜົນສ້າເລັດໃນໄລຍະຍາວ? ເປັນຕົ້ນ ການຫຼຸດຜອນອາຊະຍາກຳກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສັດປໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນປ່າໄມ້? ການຫຼຸດປະລິມານຂອງສັດປໍາ ແລະ ສັດປໍາ ຜິດກົດໝາຍທີ່ວ່າງຂາຍຢູ່ໃນຫ້ອະຫາດ?

2) ມີການຜົນຢ່າງມີເຫດຜົນ ລະຫວ່າງ ຜົນກະທຶນ ແລະ ເປົ້າຫາຍຂອງຄະນະສະເພະກົດ ຫຼື ? ຕົວຢ່າງ: ຖ້າຫາກເປົ້າຫາຍຕົ້ນຕໍ່ຂອງຄະນະສະເພະກົດ ເຊິ່ງໃສ່ເສັ້ນຫາງຂົນສິ່ງທີ່ສ້າກັນສ້າວັບ ສັດປໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ຊັບແຍກອອນປ່າໄມ້ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ຫຼື ຈາກນັ້ນການຫຼຸດປະລິມານຂອງສັດປໍາ ແລະ ສັດປໍາ ທີ່ວ່າງຂາຍໃນຫ້ອັງຕະຫຼາດທີ່ຖື່ນ ກ່າວຈະໄດ້ຖືກຈັດອອກຈາກຮູບແບບການວາງແຜນ; 

3) ມີການມີວິພັນຕ່າງມີເຫດຜົນ ລະຫວ່າງ ຜົນກະທົບ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ຖື່ງ ບໍ່ ? ຕົວຢ່າງ: ຖ້າກີດຈະກ່າຍຕັ້ງ ທີ່ມີຄຸນໃສ່ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດາມີປົກຕົວ ທີ່ຊູ່ໃສ່ການຕໍ່ເປັນຄະດີ ກັບອີງການຈັດຕັ້ງຄົກ-ຂາຍລັດນໍາ, ສັດປໍາ ແລະ ອັນແຍກອອນປໍາໄນ໌ທີ່ມີກົດໝາຍ, ໃນກີລະປົນຈະສ່ວນມາດຄາການໄດ້ວ່າ ຈະເກີດມີຜົນກະທົບທີ່ສໍາຄັນ ຕໍ່ ການມີໄວ້ໃນຄອບຄອງ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ ຢູ່ໃນນາກຝົ້ນ, ແຕ່ປ່ອຈຳເປັນເຕັງມີຜົນກະທົບກັບຕະຫຼາດໄລ່.

#### IV. ສູບແບບການຊື່ນໍາ ແລະ ການປະສານງານ

ສູບແບບການຊື່ນໍາ ແລະ ປະສານງານ ປະກອບດ່ວຍ ຄະນະຊື່ນໍາ, ຄະນະປະສານງານ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະນະສະແພະກົດ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ເຮັດວຽກບໍລິຫານ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະເທິບັດ ວຽກຕົວຈິງ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ສືບສານ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ປຶກບັກຮັກສາ ເງົ່າຍແຍງ ແລະ ບໍາບັດສັດ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບງານວາງສະແດງ, ເຈົ້າຫົ້າທີ່ສືບຄ່າວ ແລະ ເຈົ້າຫົ້າທີ່ເດີດຕໍ່ຜົນກັບນັກຂ່າວ ຊຶ່ງມີຫົ້າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ດັ່ງນີ້:

##### 4.1 ຄະນະຊື່ນໍາ

ລະດັບການວາງແຜນ	ດ້ານແຜນດໍາເນີນງານ
ຫົ້າທີ່	ຊື່ນໍາຄະນະສະແພະກົດ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່	ທ່ານ ວັດຖະມົນຕີກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປໍາໄມ້
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ປະສານງານ ແລະ ເອົ້ອ່ານວຍໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະເທິບັດຂອງທຶນງານ Lao-WEN ແລະ ຄູ່ມີການປະເທິບັກງານຂອງຄະນະປະສານງານເຕືອຂ່າຍການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ ແລະ ສັດປໍາ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປໍາໄມ້;</li> <li>- ໃຫ້ການແນະນໍາ ຮ່ວງກັບນະໄຍບາຍ, ວິທີການ, ຫົ້າທີ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນ ສະແພະກົດ</li> </ul>
ຂອບເຂດການດໍາເນີນງານ	ກົມກວດກາປໍາໄມ້

##### 4.2 ຄະນະປະສານງານ

ລະດັບການວາງແຜນ	ດ້ານແຜນດໍາເນີນງານ
ຫົ້າທີ່	ທຶນງານປະສານງານ LAO-WEN ໃນລະດັບຊາດ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່	ຄະນະຊື່ນໍາ LAO-WEN
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບ	ໃຫ້ການແນະນໍາ ຮ່ວງກັບນະໄຍບາຍ, ວິທີການ, ຫົ້າທີ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງຄະນະສືບສວນ-ສອບສວນ ສະແພະກົດ
ຂອບເຂດການດໍາເນີນງານ	ກົມກວດກາປໍາໄມ້

##### 4.3 ເຈົ້າຫົ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຄະນະສະແພະກົດ

ລະດັບການວາງແຜນ	ດ້ານປະເທິບັກການ
ຫົ້າທີ່	ວາງແຜນ ແລະ ຊື່ນໍາການດໍາເນີນງານຂອງຄະນະສະແພະກົດໃນພາກສະຫນາມ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່	ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ໃນລະດັບຊາດ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບ	ຫ້າງແຜນການ ແລະ ຊື່ນໍາການປະເທິບັກກົດຈະກໍາ ທີ່ເຊື່ອມໄຫຍງອີງປະກອບດ້ານວິທີການ ເຊົ້າໃນການດໍາເນີນການໃດໆນີ້
ຂອບເຂດການດໍາເນີນງານ	ກົມກວດກາປໍາໄມ້

##### 4.4 ເຈົ້າຫົ້າທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ

ລະດັບການວາງແຜນ	ດ້ານວິທີການ
ຫົ້າທີ່	ຄຸ້ມຄອງຫາງດໍາເນີນວິທີການ ຂອງຄະນະສະແພະກົດ

ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດໍາ	ຄະນະສະເພາະກົດ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວ ກັບ	ສ້າງແຜນການ ແລະ ຜູ້ນໍາການປະຕິບັດກີຕະຈະກ່າວ ທີ່ແກ່ໄຂຢັນຫາກ່ຽວກັບຜິດ ຊອບເຂດການດໍາເປັນງານ
ຂອບເຂດການດໍາເປັນງານ	ຝັດຖານທີ່ເກີດເຫດ ຫຼື ສະຖານທີ່ດໍາເປັນການ

#### 4.5 ເຈົ້ານໍາທີ່ເສັດວຽກບໍລິຫານ

ລະດັບການວຽກແຜນ	ດໍານວຍທີ່ການ
ໜ້າທີ່	ສະໜັບສະໜຸນວຽກງານຈັດຫາ ແລະ ບໍລິຫານ ໃຫຼິ້ນເຈົ້ານໍາທີ່ຜູ້ປະຕິບັດ ການໃນຄະນະສະເພາະກົດ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດໍາ	ຄະນະຊື່ນໍາ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວ ກັບ	ຮັບຊັບແຍ້ການທີ່ຈໍາເປັນໃນການສະໜັບສະໜຸນກິດຈະກໍາຂອງ ຄະນະ ສະເພາະກົດຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເກີດເຫດ
ຂອບເຂດການດໍາເປັນງານ	ບຸກົມກວດກາປ່າໄນ

#### 4.6 ເຈົ້ານໍາທີ່ສື່ສານ

ໜ້າທີ່ດິນດໍາ	ສະໜອງການສື່ສານໃຫ້ຕາງ ການດໍາເປັນການຂອງຄະນະສະເພາະກົດ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດໍາ	ການສື່ສານໄດ້ເຈົ້ານໍາທີ່ຜູ້ປະຈໍາການ ເຈົ້ານໍາທີ່ສື່ສານ
ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວ ກັບ	ເຊື້ອອ່ານວຍໃຫ້ແກ່ການສື່ສານ ລະຫວ່າງຕໍ່ແຫ່ງບັນຊາ ແລະ ເຈົ້ານໍາທີ່ກໍາລັງ ປະຕິບັດງານໃນພາກສະຫາມ ໃນເວລາປະຕິບັດການຂອງຄະນະສະເພາະກົດ
ຂອບເຂດການດໍາເປັນງານ	ບຸກົມກວດກາປ່າໄນ

#### 4.7 ເຈົ້ານໍາທີ່ສືບຂ່າວ

ໜ້າທີ່ດິນດໍາ	ຄຸ້ມຄອງຂໍມູນຂ່າວສານ ແລະ ສືບຂ່າວ
ໜ້າທີ່ສໍາຮອງ	ເຂົ້າຮ່ວມຖຸນສືບຂ່າວ ພາຍໃຕ້ຄະນະຊື່ນໍາ LAO-WEN
ຄວາມຮັບຜິດຊອບ	ປະສານງານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຕັບກໍາ, ເຊື່ອມໄຍງ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ຮະຈາຍ ຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວລັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດໍາເປັນການຂອງຕໍ່ຫຼຸດ
ຮັບຜິດຊອບດໍາ	ທຶນງານປະສານງານ LAO-WEN ໃນລະດັບຊາດ
ຕ່ອງໄສ້ການບັນຊາ	ຮອງທີ່ວໜ້ານະແນກສືບສວນ-ສອບສວນ, ກົມກວດກາປ່າໄນ
ຫຼັກຖານອ້າງອີງ	ຂໍ້ຕິກຳລົງຂອງ ວັດທະນີນີ້ ກ່ຽວກັບການລ້າງຕັ້ງ LAO-WEN

#### 4.8 ເຈົ້ານໍາທີ່ໄດ້ຕໍ່ຜົວຜັນກັບນັກຂ່າວ

ໜ້າທີ່ດິນດໍາ	ແນະນໍາຄວາມເໝາະສົມໃຫ້ນັກຂ່າວຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເກີດເຫດ
ໜ້າທີ່ສໍາຮອງ	ກະກຽມການອອກຂ່າວ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບ	ຄຸ້ມຄອງສື່ສານແຜ່ອຊຸກຍຸການປະຕິບັດງານຂອງເຈົ້ານໍາທີ່
ຮັບຜິດຊອບດໍາ	ທຶນງານປະສານງານ LAO-WEN ໃນລະດັບຊາດ
ຕ່ອງໄສ້ການບັນຊາ	ຮອງທີ່ວໜ້ານະແນກສືບສວນ-ສອບສວນ, ກົມກວດກາປ່າໄນ
ຫຼັກຖານອ້າງອີງ	ຂໍ້ຕິກຳລົງ ຂອງວັດທະນີນີ້ ກ່ຽວກັບ ການລ້າງຕັ້ງ LAO-WEN

໩



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ກົມໃຫຍ່ຕໍ່ຕົກລົງ

ເລກທີ 0081 ຖະນາ - 2

19 MAR 2021

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ,

**ຂໍ້ຕົກລົງ**

ວ່າດ້ວຍ ການແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ຊື້ນໍາ, ຄະນະປະສານງານ ແລະ ຈຸດປະສານງານ

ເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ (LAO-WEN)

ປະຈຳກົມຕໍ່ຕົກລົງ

- ອີງຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງຂອງທ່ານລັດຖະມົນຕີກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ສະບັບເລກທີ 264/ປກຂ, ລົງວັນທີ 03 ເມສາ 2008 ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄືອນໃຫຍ່ຂອງກົມໃຫຍ່ຕໍ່ຕົກລົງ;
- ອີງຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງ ສະບັບເລກທີ 2239/ກປ, ລົງວັນທີ 20 ພະຈິກ 2020 ວ່າດ້ວຍການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະປະສານງານ ເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ (LAO-WEN);
- ອີງຕາມ ຫັນສີສະເໜີຂອງກົມຕໍ່ຕົກລົງ

**ກົມໃຫຍ່ຕໍ່ຕົກລົງແຕ່ງຕັ້ງ:**

ມາດຕາ I: ໜ້ານດີ ແຕ່ງຕັ້ງຂະຫາຍ ທີ່ມີລາຍຊື່ອຸ່ນນີ້ ເປັນຜູ້ຊື້ນໍາວຽກງານເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ (LAO-WEN) ປະຈຳກົມຕໍ່ຕົກລົງ

1. ຂະຫາຍ ພັກ ແກ້ວອຸດອນ ແກ້ວມະນີວອນ ຮອງທີ່ວໜ້າກົມ ຊຶ່ນຈົມ

**ມີຫ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບດັ່ງນີ້:**

- ສ້າງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເນີນງານສະກັດກົ່ນ ແລະ ຕ້ານອາຊະບາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ ພ້ອມທັງ ດໍາເນີນການເຊີຍແຜ່ເຊື່ອມສຸມແຜນດໍາເນີນງານຕັ້ງກ່າວ;
- ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງບັນດານີ້ທີ່ກໍາ ກ່ຽວກັບ (ເຄືອຂ່າຍການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂຶ້ນຊຸມກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ);
- ຊຸກເຊື່ອງເສີມການຮ່ວມມື, ການປະສານງານ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນຄະນະປະສານງານຂັ້ນຂອງຕົນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເມື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂງກາງຕ້ານ ແລະ ສະກັດກົ່ນອາຊະບາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມພາລະບິດບາດຂອງແຕ່ລະຂະແໜງງານ;

- ການຮ່ວມມືກັບພາກເັນ ແລະ ສາທິນເຢືອແລກປ່ຽນຂໍມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ອງກາງານການຕ້ານ, ການປ້ອງກັນ, ການຫັບມ້າງ ແລະ ດ້າເນີນຄະດີ ອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນ ບໍາໄມ້ ຂ້າມຊຸດ;
- ຄົນດອວຍ, ພິຈາລະນາ ແລະ ລາຍງານຂໍຂັດແຍ່ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອງກາງານຂອງເຕືອເຂົາຍ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ບໍາໄມ້ ຫັງສູນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ;
- ເປັນປະຫານກາງປະຊຸມ ກ່ຽວກັບ ອົງກາງານຂອງເຕືອເຂົາຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ບໍາໄມ້ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ເຂົ້າຮ່ວມກາງປະຊຸມ ແລະ ແລກປ່ຽນປົດຮູງ ກ່ຽວກັບ ອົງກາງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາ ກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນບໍາໄມ້ ຫັງພາບໃນ ແລະ ດ້າງປະເທດ;
- ລາຍງານຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອງກາງານຂອງເຕືອເຂົາຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ບໍາໄມ້ ໃຫ້ຂຶ້ນຫົງພິຈາລະນາ ແລະ ມີທິດຊື້ນໍາ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ປະຕິບັດຫົ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂຶ້ນຫົງ.

**ມາດຕາ II:** ໜັ້ນດີ ແຕ່ງຕັ້ງບັນດາສະຫັບທີ່ມີລາຍຊື່ລຸ່ມນີ້ ເປັນຄະນະປະສານງານ ເຕືອເຂົາຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍບໍາໄມ້ (LEO-WEN) ປະຈຳກົມຕໍາຫຼວດສິ່ງແວດລ້ອມ.

- |                                   |             |            |
|-----------------------------------|-------------|------------|
| 1. ສະຫາບ ພັກ ມະນີຄຸດ ທ່າມເວົ້າ    | ທົວທັກພະແນກ | ເປັນທົວທ່າ |
| 2. ສະຫາບ ພັກ ດ້າຫຼຸຍ ມູນມະນີເວົ້າ | ທົວທັກພະແນກ | ເປັນຮອງ    |

ມີຫົ້າທີ່ເລັບເລີດຊອບຕັ້ງນີ້:

- ສ້າງແຜນດໍາເນີນງານສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນບໍາໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ;
- ທີບຫວນ, ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງບັນດານິຕິກໍາ ກ່ຽວກັບ ເຕືອເຂົາຍການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ບໍາໄມ້ ຂຶ້ນສູນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ;
- ອ່ອມມີ, ປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍມູນຂ່າວສານໃນຄະນະປະສານງານຂັ້ນຂອງຕົກ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອງກາງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນບໍາໄມ້ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງກາມພະຍາຍາດຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ;
- ຊ່ວຍອົງກະນະຊື່ນໍາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເນີນງານສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕ້ານອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນບໍາໄມ້ໃນ ສປປ ລາວ;
- ເຜີຍແຜ່ຊ່ອມຊົມແຜນດໍາເນີນງານ, ຂໍ້ຕິກລົງ, ຄຸ້ມີການປະຕິບັດງານ ແລະ ນິຕິກໍາເອີ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ແກ່ຄະນະປະສານງານຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂຶ້ນເມືອງ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງໂກນ;
- ເຂົ້າຮ່ວມການກວດກາ ແລະ ສືບສວນ-ສອບສວນ ໃນກໍລະນີມີເຫດການອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນບໍາໄມ້ ທີ່ຮ້າຍແຮງ;

- ປຶກອາຫາວີແກ້ໄຂບັນຫາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດີວ່າຈຶ່ງ ຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້ ຫ້າງສູນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ ກໍລະນີແກ້ໄຂບໍ່ສໍາເລັດ ລະເພີ້ມໃຫ້ຄະນະຊຸ່ນໍາມີທິດຊຸ່ນໍາ;
- ປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ງນໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຕາມພາລະບົດນາດຂອງແຕ່ລະຂະແໜງງານ;
- ປະສານງານກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫ້າງພາຍໃນ ແລະ ດ້າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ງນໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບ ວຽກງານການຕ້ານ, ການປ້ອງກັນ, ການຫັບມ້າງ ແລະ ດຳເນີນຄະດີ ອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຂ້າມຊຸດ;
- ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ສ້າມະນາ, ຜິກອົບຄົມ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ກອງປະຊຸມອື່ນງໍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫ້າງພາຍໃນ ແລະ ດ້າງປະເທດ;
- ລາຍງານຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ຄະນະຊຸ່ນໍາໃນແຕ່ລະໄລບະ;
- ສົມທິບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ ແລະ ບຸກຈິດຂ້າມີກໃຫ້ສັງຄົມ ກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໃຫ້ເບີນວິງ;
- ກໍລະນີ ຜູ້ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃນມາດຕາ 2 ບໍ່ສາມາດຂ້າຮ່ວມ ຕ້ອງມອບໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມແທນ;
- ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ.

**ມາດຕາ III:** ເຫັນດີ ແຕ່ງຕັ້ງບັນດາສະຫາຍ ທີ່ມີລາຍຊື່ລຸ່ມນີ້ ເປັນຈຸດປະສານງານ ເຄືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍຈ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ (LAO-WEN) ປະຈຳກົມຕໍາຫຼວດສິ່ງແວດລ້ອມ.

1. ສະຫາບ ຮ່າ ເພີດມະນີ ເຄັມມະນາ	ວິຊາການ	ເປັນຫົວໜ້າ
2. ສະຫາບ ຮ່າ ພູວິງ ສີມະໃນວິງ	ວິຊາການ	ເປັນຮອງ

#### ມີຫຼາທີ່ຮັບເດີດຊອບດັ່ງນີ້:

- ລັງລວມບົດລາຍງານ ຈາກບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ຄະນະປະສານງານ LAO-WEN ເພື່ອລາຍງານຄະນະຊຸ່ນໍາ;
- ສິ່ງບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ກົດໝາຍຈ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງລິນທີສັນຍາສາກົນ ກ່ຽວກັບ ການຄ້າຂາຍຊະນິດພັນສັດປ່າ ແລະ ພິດປ່າ ໃນກຸ່າວຸນພັນລະຫວ່າງຊຸດ (CITES) ປະຈຳກົມປ່າໄມ້ ກ່ອນວັນທີ 20 ຕຸລາ ຂອງຫຼາກປີ;
- ເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ແລກປ່ງນໍ້ມູນ ລະຫວ່າງ ຈຸດປະສານງານ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກໍາສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້;

- ច້າງແຜນເຕື່ອນໄຫວ ກ່ຽວກັບ ວົງກາງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັນອາຊະຍາກ້າສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ່າໄມ້;
- ກະກຽມຈັດກອງປະຊຸມ ທີບທວນຄົນຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວົງກາງານ LAO-WEN ປະຈຳໄທມາດ ແລະ ປະຈຳປີ;
- ຂ້າງລວມບົດລາຍງານ ເຕັບກໍາເຂົ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວົງກາງານ LAO-WEN ເພື່ອສຶ່ງໃຫ້ຈຸດປະສານງານກົມກວດກາປ່າໄມ້ ແລະ ຮ່າງເປັນບົດລາຍງານ LAO-WEN ເພື່ອລາຍງານຂັ້ນເທິງ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ເຂົ້າຮ່ວມກາອງປະຊຸມ, ສ້າມະນາ ແລະ ເນີກອິບຮືມ ທັງໝາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບໝາຍ;
- ປະສານງານ, ຮ່ວມມືກັບ ອົງການຈັດສາກົນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັນອາຊະຍາກ້າສັດນໍາ-ສັດປ່າ ແລະ ຊຸບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຂ້າມຊາຫາ;
- ປະສານງານກັບເຕືອຂ່າຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບ ສັດນໍາ, ສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກເຊວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ປະຕິບັດຫຼາຍທີ່ອື່ນງາມການການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ.

- ມາດຕາ IV: ມອບໃຫ້ບັນດາຮະຫາບທີ່ຖືກແຕ່ງຕົ້ງ ຈົງຮັບຮູ້ ແລະ ພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ເປັນຮູບປະທໍາ.
- ມາດຕາ V: ໃຫ້ເພາະເລ່ວວ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈົງຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ທານຮ່ວມມືກໍພະນັກງານກົມກ່າຍຫຼຸດລື່ງໝວດລ້ອມທີ່ຖືກແຕ່ງຕົ້ງໃນຄັ້ງນີ້.
- ມາດຕາ VI: ຂໍຕິກລົງສະບັບນີ້ມີຜົນສັກລິດນັບຕັ້ງແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ, ຂໍຕິກລົງສະບັບໄດ້ທີ່ຂັດກັບຂໍຕິກລົງສະບັບນີ້ຖື່ນເປັນລົບວ່າງ.

ທີ່ວ່ານໍາກົມໃຫຍ່ຕໍ່ກຫຼວດ



ໜົງວ ຄໍາທ້າງ ດູລຫຼັກມະນິວິງ



**ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ**  
**ສັນຕິພາບ ໂອດຍາວ ພະຊາດທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວິທະຍານຫຼາຍາວ**

ຮູ້ການໄຂວະການແຂກເກີດ:

ມະນຸຍາ/ສ.ຂ.ສ.ລ.ມ.ນ.ຂ.  
 ບະກຸນຄູອງວຽກຈຳນຸ້ມ, ສັນຕິພາບ 2021

**ຂໍ້ຕົກລົງ**

ວາດົວທານໄດ້ມີງານນິກງານຂຶ້ນຂອງເກືອຕົ້ນ ແລະ ຂົນຮອງກີລົດໜະນຳ  
 ມະກອບເຫຼົ່າໃນທະນະຊື່ນ ແລະ ນອງຕະກຳ CITES ຂັບ ອາວ ເພື່ອນອື່ນດູອອົງກຽນ  
 ສິນຄ້າສົນອາຫາດີ CITES ແລະ ແຜນການດົນປັບງານງາງເຖິງເຖົາດ ນອກ

- ທີ່ງານ ນິກົມຍົດວັນທີການໄລຍະການແຂກເກີດ 21/ສະກ. ມິຖຸນີ້ 10 ຂົວເວລາ  
 2017.
- ທີ່ງານ ມາດີກອງປະຊຸມກົງນິຕົມມະນີກ ຮອງກະນະກາງເຫຼົ່າ ຊຸດທີ 1X ລັດລົມການເຄືອຂຶ້ນ ທີ່ນ  
 ທົບເອົາການໄລຍະການແຂກເກີດ ຂົນຕະກຳ 10/ສະກ. ມິຖຸນີ້ 22 ມີນາ 2021.
- ທີ່ງານ ຄົງລືມຕະກຳ ດອກນິມາຕົ້ນ ກາວລົງການທີ່ກ ແລະ ບໍລິສັດ ເວລີ່ມ ພັດທິ 4538/ກມ, ມິຖຸນີ້ 16  
 ມິຖຸນີ້ 2021.
- ທີ່ງານ ການກົດລົງ ແລະ ການເປົາເກີດຕົວຢັ້ງກີມ/ຕົວເຖິງ-ນິມຖາວ ໄກສັນທິ 08 ຖັນ 2021.

**ທີ່ວັດທີ່ການໄລຍະການປະຊາຊົນສູງຊູດ ຕົກລົງ:**

ມາດຕາ 1 ເພີ້ນຕີແຕງທີ່ນີ້ມີການ ຂົນຮອງກີລົດໜະນຳ ແລະ ຂົນຮອງກີລົດໜະນຳ ບະກາວນເຊີ້ງໃນທະນະຊື່  
 ນີ້ ແລະ ກອງມະກຳ CITES ຂັບ ລາວ ເພື່ອຕົບມືດອຽບລວງງານເນີນທີ່ດັບມາຫາດີ CITES ແລະ  
 ມະການດົນປັບງານງາງເຖິງເຖົາດ ນອກ

1. ທ່ານ ຄົງລືມ ແນຍາວິນ ມະນີການໄລຍະການປະຊົນ ຂຶ້ນ I, ຂອງທີ່ວັດທີ່ມີຕົວຕະມ  
 ຮວດຕາຫົວໄນ ອ້າງການໄລຍະການປະຊາຊົນສູງຊູດ.
2. ທ່ານ ນາງ ບາງວະຫາວ ຊົມເອົງ ມະນີການໄລຍະການປະຊາຊົນ ຂຶ້ນ III, ຂອງທີ່ວັດທີ່ມະນີການ  
 ຮັດຕາກວດຕະການມະນີຕົວຕະມຫົວໄນ.

ມາດຕາ 2 ທ້ອງການ ປັບດາກົມ ທີ່ເຂັ້ມກັບອີການໄລຍະການປະຊາຊົນສູງຊູດ. ບັນດາການທີ່ຖືກແຕງໂທ, ທຸກ  
 ພາກສ່ວນທີ່ຖືກວັດທີ່ອ່າງຟ້າລົ້ນ ແລະ ຊັດຖິກນະທິບໍດີກົງລົງຂະບົບມີກາມຫົວທີ່ຂອງໄລ່ວາວຍ່າງໝັ້ນຍົງວັດ.

ມາດຕາ 3 ອີກລົງຂະບົບມີ ເມື່ອສັກເກີດໄຟ ດີ່ງແຕ່ວັນທີໄດ້ງວາງແລ້ວເມີນດີ່ນໄປ.

**ທີ່ວັດທີ່ການໄລຍະການປະຊາຊົນສູງຊູດ**



ໄຊຊ່ານນ ໄກຕະພຸພອນ

## Annex 6 – Training activities – photos

The image consists of two vertically stacked screenshots from a video conference and a presentation slide.

**Screenshot 1: Video Conference (Top)**

A grid-based video conference interface showing 16 participants. The participants are arranged in a 4x4 grid. Most participants have their names displayed below their video feeds. The names visible include:

- 1. Link 10000
- 2. SIA - Phuc Manh
- 3. UNODC CITES
- 4. CITES Thailand
- 5. UNODC UNWTO
- 6. Valeria Pachano
- 7. Hadiqah
- 8. Aminah
- 9. CITES Thailand
- 10. CITES Thailand
- 11. CITES Thailand
- 12. CITES Thailand
- 13. CITES Thailand
- 14. CITES Thailand
- 15. CITES Thailand
- 16. CITES Thailand

**Screenshot 2: Presentation (Bottom)**

A screenshot of a presentation slide titled "UNODC ANTHONIUS HUTEMA PRESENTATION". The slide content includes:

- Use of other species name:**
- Seizure HCM/Vietnam 10-01-2020**  
50 containers = 1,800 m<sup>3</sup>
- Declared species:** *Atteiss xylocarpa* NON CITES
- Found species:** West African Sandalwood, *Pterocarpus erinaceus* CITES II
- Links:** <https://drive.google.com/file/d/14zv44VtLJyfXmDwvYUuRjQHgkZG449h/view>
- Image:** Two small images showing wood samples.
- Speaker:** A video feed of a man speaking.
- Event Participants:** A sidebar listing participant names and times:
  - SINGAPORE WEE POONG AMB 3:37 PM  
<https://docs.google.com/document/d/14zv44VtLJyfXmDwvYUuRjQHgkZG449h/edit>
  - CITES MARTIN DTC HIT200H 3:37 PM  
CITESwoodD
  - SINGAPORE WEE POONG AMB 3:37 PM  
<https://docs.google.com/document/d/14zv44VtLJyfXmDwvYUuRjQHgkZG449h/edit>
  - CITES-BAREMO JANSE VAN RENSBURG 3:38 PM  
Thi, I encourage participants who do not use this yet do copy these links and keep them somewhere for future use.

















## ANNEX 8 – Photos

Consultation Meeting on Prosecuting Transnational Wildlife Crime in Laos” in Savannakhet Province – December 2020



Consultation Meeting on Prosecuting Transnational Wildlife Crime in Laos" in Oudomxay Province – December 2020



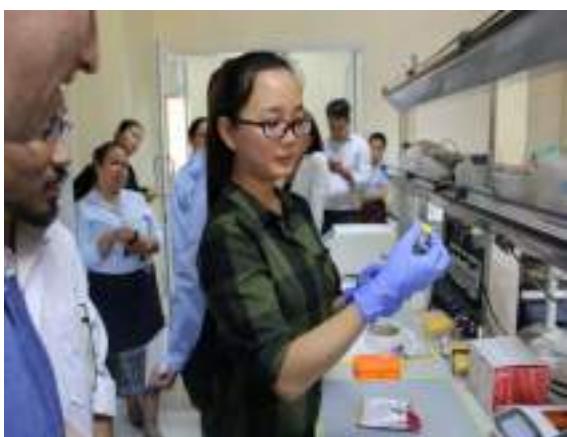
Cooperation and consultation training workshop on wildlife crime – August 2021



## Annex 9 – CITES SA activities







## Annex 10 – Outreach activities – photos

### Billboards



Road Setthathilath, Vientiane, Chantabur City,  
Lao PDR PPB 078



Phaxay Village, Sisattanak District, Lao  
PDRPPB 079



**Dongdok Village, Xaythany District, Lao  
PDRPPB 026**

### **Engagement with the Lao Journalists' Association**

August 2020





Friday August 7, 2020 | Home 8997 | 3

## **Lao media learning lessons on wildlife conservation, crime prevention**

Times-Reporter

Journalists are currently gaining a better understanding of how to report on illegal wildlife poaching, the challenges in battling the crime, as well as the media's role in wildlife conservation.



Sir Lao said to develop to enable investors to gain an understanding of the way operations are run and the quality of reporting on available protection.<sup>1</sup>

Law journalists would be able to use this new information in reports to alert their audience about the obstacles facing wildlife conservation and efforts to reduce the illegal wildlife trade, he added.

**Lao Journalists' Association and the Forest Resources Department, Ministry of Agriculture and Forestry have planned to organize the Journalist Workshop on Wildlife Crime Prevention in Thailand from August 6-7.**

It aims to build the capacity of journalists to report on wildlife conservation and raise awareness on Lees and build networks between journalism and conservation officials from several

The workshop is one of several activities to mark National Aquatic Animal and Wetland Conservation Day (July 13) and the 70th Mass. Media and Publishing Day on August 13.

is being supported by the Wildlife Conservation Society (WCS) and GIZ.

The workshop with experts from environmental and media experts for television, radio and newspaper journalism is being chaired by Thomas

"Participants will get information from three working groups relating to their better understanding of wildlife conservation and crime prevention," Mr Samkhoune said.



Reporters for environmental and media experts at the Journalism Workshop on Energy Crisis Prevention on Tuesday



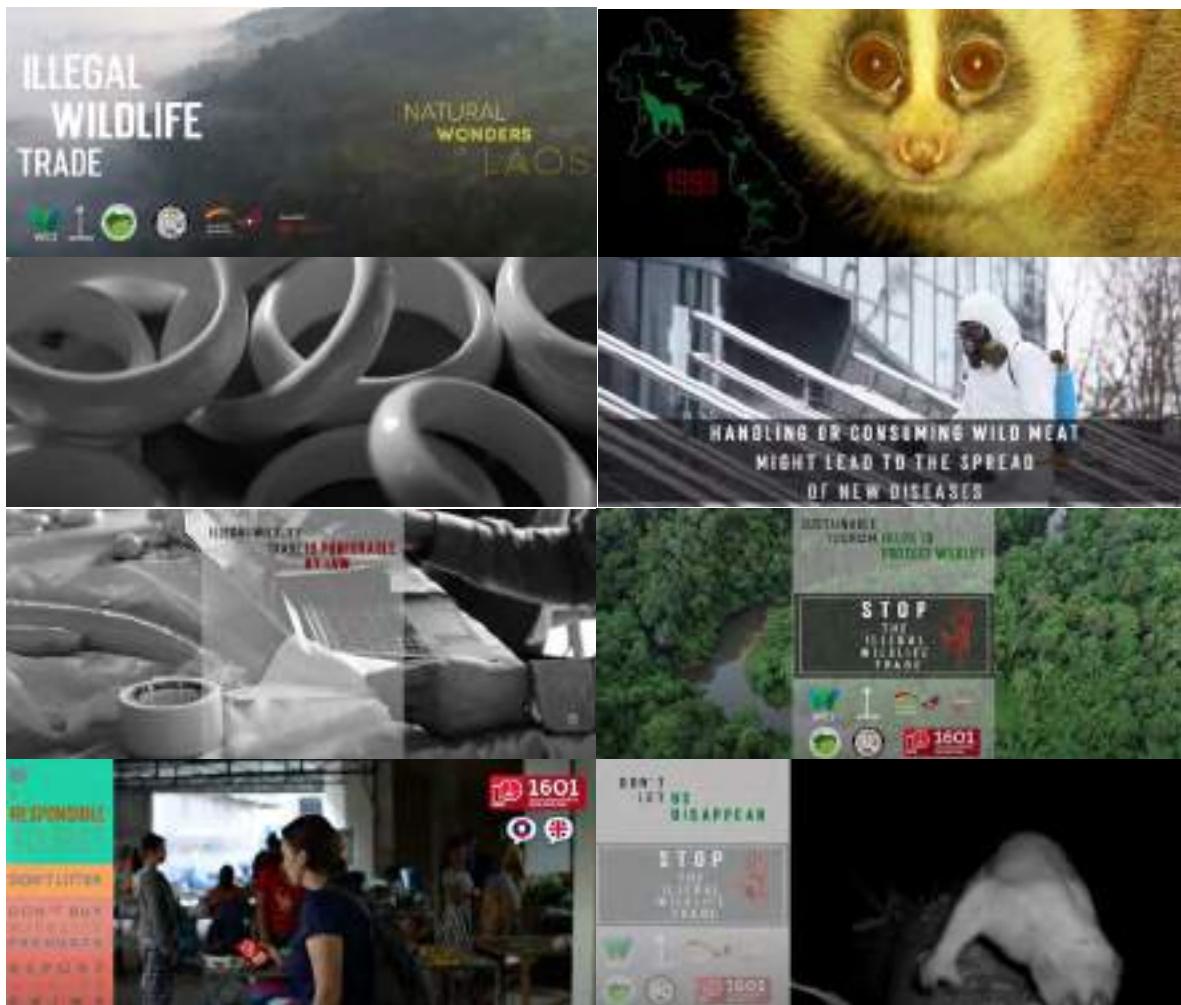


**Specialized Workshop for Chinese Investors and Tour Guides in Lao PDR on Green Investment and Responsible Tourism to Refuse Illegal Wildlife products in Luang Prabang – December 2020**





Screenshots of IWT Videos (in development and to be finalized)





ບົດລາຍງານ  
ການສໍາຫຼວດ ຊ້າງປ່າ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດບູຊ້າງແຫ່ງ  
ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ



ໂດຍ: ບຸນທະວີ ມະນີວິງ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ  
ສິງຫາ 2021



ທຶນາມ:	ທ່ານ ບຸນທະວີ ມະນິວົງ (ຫົວໜ້າກິມ) ທ່ານ ສູພິນ ຈິດປະສົດ (ຊ່ວຍພາກສະໜາມ) ທ່ານ ກັນຫາ ຫວນທີ່ງສາ (ຊ່ວຍພາກສະໜາມ) ທ່ານ ບຸດສະລີ ຈຸນລະມະນີ (ຊ່ວຍພາກສະໜາມ) ທ່ານ ຫວັງໃຈ ກາສີສົມເດດ (ຊ່ວຍພາກສະໜາມ) ທ່ານ ຜອນສັກ ແກ້ວວົງສັກ (ຊ່ວຍພາກສະໜາມ)
ລາຍງານໃຫ້:	ໂຄງການ ອຸ່ມຄອງຫົ່ວໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແບບຍືນຍຶງ ຢູ່ໃນລະບົບມິວດ ປ່າ ໂຄກ ພາກໃຕ້ຂອງ ສປປ ລາວ
ໄລຍະເວລາ:	ເດືອນ ມິນາ ຫາ ມິຖຸນາ 2021
ການອ້າງອີງ:	ບຸນທະວີ ມະນິວົງ (2021). ບົດລາຍງານ ການສໍາຫຼວດຊ້າງປ່າ ໃນເຂດ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ຜູຊ້າງແຫ່ງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

## ສາລະບານ

ຫນ້າ

ສາລະບານ.....	i
ສັງລວມ .....	ii
I. ຄວາມເປັນມາ .....	1
II. ຈຸດປະສົງ .....	3
III. ຜົ້ນທີ່ສຶກສາ.....	3
IV. ວິທີການສຶກສາ.....	4
4.1 ການສໍາພາດ.....	4
4.1.1 ຄັດເລືອກກຸມເປົ້າໝາຍ.....	4
4.1.2 ວິທີການສໍາພາດ.....	4
4.2 ການສໍາຫຼວດ.....	6
4.3 ການວິຄາະຂໍ້ມູນ .....	7
4.3.1 ວິຄາະຂໍ້ມູນການກະຈາຍ ແລະ ປະຊາກອນ ຂອງຊ້າງປ່າ.....	7
4.3.2 ການວິຄາະຂໍ້ມູນ ໄຟຂຶ່ນຂູ້ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ແລະ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ ...	7
V. ຜົນການສຶກສາ.....	8
5.1 ການກະຈາຍ ແລະ ປະຊາກອນ.....	8
5.2 ໄຟຂຶ່ນຂູ້ .....	9
5.3 ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ .....	14
VI. ສະຫຼຸບ ແລະ ສະໜີແນະ.....	16
6.1 ສະຫຼຸບ.....	16
6.2 ສະໜີແນະ .....	17
ເອກະສານອ້າງອີງ.....	18
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.....	19
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຕາຕະລາງ ສັງລວມ ຜົນການສໍາຫຼວດ .....	19
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ຕາຕະລາງ ສັງລວມ ຜົນການສໍາພາດ .....	21
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ຮູບພາບ .....	23
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນ .....	39

## ສັງລວມ

ຊ້າງອາຊີ ເປັນສັດປໍາ ທີ່ໄກຈະສູນຜັນ ແລະ ເປັນສັດປໍາທີ່ຖືກຄັດເລືອກ ໃນຈຳນວນ 05 ຊຸມນິດ ເພື່ອປະເມີນ ປະຊາກອນຂອງພວກມັນ ຂອງໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ບໍາໄມ້ແບບຍືນຍົງ ຢູ່ໃນລະບົບນີ້ເວດ ບໍາໂຄກ ພາກ ໄຕຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງການສໍາຫຼວດຊ້າງປໍາໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ: ຄາດຄະນະຈຳນວນ ປະຊາກອນ ແລະ ການກະຈາຍຂອງຊ້າງປໍາ ລວມທັງ ປະເມີນ ໄຟຂໍ່ມີຂຸ່ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປໍາ ແລະ ບັນຫາຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນ ກັບຊ້າງປໍາ. ການສຶກສາ ແມ່ນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 02 ຊົ່ວງ ຕີ ຊ່ວງໄລຍະທຳອິດ ແມ່ນລົງສໍາພາດປະຊາຊົນ ແລະ ຊາວບ້ານ ໃນວັນ 21 ມິນາ ຫາ 10 ເມສາ 2021 ແລະ ສໍາຫຼວດ ໃນວັນທີ 31 ຜິດສະພາ 10 ມິຖຸນາ 2021. ວິທີ ການສຶກສາແມ່ນອີງໃສ່ການສໍາພາດ ແລະ ການສໍາຫຼວດໃນສະໜາມ ເຊິ່ງໃນເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນ ໄດ້ລົງສໍາພາດ ໂດຍ ກຳນົດກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ແມ່ນເອົາຜະນັກງານຂັ້ນແຂວງ 05 ທ່ານ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ 15 ທ່ານ ເພື່ອເປັນຕົວແທນ, ສໍາລັບ ປະຊາຊົນ ແມ່ນໄດ້ຄັດເລືອກເອົາກຸ່ມຄືນທີ່ຄື່ນິຟົບເຫັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປໍາ, ນາຍພານ, ທີມງານກວດກາ ລາດຕະວັນປະຈຳບ້ານ, ທີມງານປໍາໄມ້ບ້ານ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກຊ້າງປໍາມາທຳລາຍຜົນລະບຸກ ຈຳ ນວນກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນກຳນົດ 50 ທ່ານ ເພື່ອເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດໄພຢູ່ໃນ ບ້ານ ຈຳນວນຜູ້ທີ່ຖືກສໍາພາດ ມີທັງໝົດ 70 ທ່ານ. ການສຶກສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ນອອກແບບ ໂດຍສ້າງແຜນທີ່ ເຮັດເປັນບ່ອກ  $5 \times 5$  ກິໂລແມັດ ຈຳນວນ 121 ບ່ອກ ໃຫ້ກວມເອົາເຂດຝຶ່ນທີ່ປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ການ ທີ່ກຳນົດເອົາບ່ອກ  $5 \times 5$  ກິໂລແມັດ ແມ່ນອີງໃສ່ການຫາກິນຂອງຊ້າງໃນມື້ນີ້ຊ້າງຍ່າງຫາກິນ ສະລ່ຍ 5 ຫາ 6 ກິໂລແມັດ (ກົມອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ສັດປໍາ ແລະ ຜັນຝຶດ, 2557).

ຜົນຂອງການສຶກສາ ຊ້າງປໍາຢູ່ໃນເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ແມ່ນເຫັນວ່າ ມີຢູ່ 02 ກຸ່ມ ຕີ ກຸ່ມທີ 01 ແມ່ນອາໄສຢູ່ເຂດຝຶ່ນທີ່ລຽບຕາມຂອບເຂດແດນຝຶ່ນທີ່ປໍາສະຫງວນ ລຽບຕາມສາຍຫັວຍອາໄລມ ແລະ ເຕືອນໄຫວ ກວມເອົາເມືອງ ຜົນ, ພະລານໄຊ, ວິລະບຸລີ ແລະ ເມືອງ ແຊໂປນ. ກຸ່ມທີ 02 ແມ່ນອາໄສຝຶ່ນທີ່ຊາຍແດນຂອງປໍາ ສະຫງວນ ເຊື່ອມຕໍ່ໃສ່ເຂດຝຶ່ນທີ່ເຂດສໍາປະການ ບໍ່ຄໍາເຊີໂປນ ເມືອງ ວິລະບຸລີ. ປະຊາກອນຊ້າງປໍາ ທັງ 02 ກຸ່ມນີ້ ແມ່ນມີປະມານ ກຸ່ມລະ 15 ຫາ 20 ໂຕ ຄາດຄະນະ ທັງໝົດ ທີ່ມີຢູ່ໃນປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ແມ່ນມີ ປະມານ 35 ຫາ 40 ໂຕ.

ໄຟຂໍ່ມີຂຸ່ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປໍາຢູ່ໃນ ປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ແມ່ນສາເຫດເກີດຈາກ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປໍາ ເຊິ່ງກວມເອົາ 72 ເປົ້າເຊັນ, ການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາ ກວມເອົາ 21 ເປົ້າເຊັນ ແລະ ການລັກລອບຂ້າຊ້າງ ກວມເອົາ 07 ເປົ້າເຊັນ. ສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ມີການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາ ແມ່ນເກີດຈາກ (1) ການລັກລອບຕັດໄມ້ທຳລາຍປໍາ ກວມເອົາ 33 ເປົ້າເຊັນ; (2) ການຂະຫຍາຍ ຜົ່ນທີ່ທຳການຜະລິດ ກວມ 20 ເປົ້າເຊັນ; (3) ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮກ ກວມເອົາ 20 ເປົ້າເຊັນ; (4) ການ ຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງ ກວມເອົາ 07 ເປົ້າເຊັນ. ການລັກລອບຂ້າຊ້າງ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຈາກຂໍ້ມູນ ປີ 2007 ຫາ ປະຈຸ ບັນ ເຫັນວ່າ ຊ້າງປໍາ ທີ່ຖືກຂ້າຕາຍ ທັງໝົດ ມີຈຳນວນ 11 ໂຕ. ໃນນັ້ນ ຈຳນວນ 10 ໂຕ ແມ່ນຖືກຂ້າເພື່ອການຄ້າ ໂດຍນຳເອົາ ກາ, ກວງ, ຫັ້ງ ແລະ ອື່ນງ ທີ່ເປັນຊັ້ນສ່ວນຂອງຊ້າງປໍາໄປຂາຍ ກວມເອົາ 91 ເປົ້າເຊັນ ແລະ ຈຳນວນ 01

ໂຕ ແມ່ນຖືກຂ້າ ທີ່ເກີດຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ຊ້າງໄປທໍາລາຍຜົນລະປຸກ, ຊັບສິນ ແລະ ທຳຮ້າຍຮ້າງກາຍ ຂອງປະຊາຊົນ ກວມເອົາ 09 ເປີເຊັນ.

ສາເຫດທີ່ຝາໃຫ້ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບຊ້າງປ່າ ແມ່ນເກີດຈາກ (1) ການບຸກເບີກ ຫຼື ຂະຫຍາຍ ຜົ້ນທີ່ດິນບູກຟັງ ໃກກັບຖື່ນຢ່ອາໃສຂອງຊ້າງປ່າ ກວມເອົາ 56 ເປີເຊັນມີ; (2) ການໄປຊອກຢູ່ຫາກົນໃນປ່າ ກວມເອົາ 28 ເປີເຊັນ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງຊ້າງ ກວມເອົາ 16 ເປີເຊັນ. ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງຄົນກັບຊ້າງປ່າ ແມ່ນ (1) ຊ້າງທໍາລາຍ ຜົນລະປຸກ ກວມເອົາ 60 ເປີເຊັນ; (2) ຊ້າງທໍາລາຍ ຊັບສິນ ກວມເອົາ 30 ເປີເຊັນ; (3) ຊ້າງ ຖຶກທໍາຮ້າຍ ກວມເອົາ 06 ເປີເຊັນ ແລະ (4) ຊ້າງທໍາຮ້າຍຄົນ ກວມເອົາ 04 ເປີເຊັນ. ບ້ານທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບຊ້າງປ່າ ໃນເຂດຜົ້ນທີ່ຊ້າງປ່າອາໃສຢູ່ ເຫັນວ່າ ມີທັງໝົດ 23 ບ້ານ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ໃນນັ້ນມີ (1) ເມືອງ ຜະລານໄຊ ມີທັງໝົດ 01 ບ້ານ; (2) ເມືອງ ຜົນ ມີທັງໝົດ 08 ບ້ານ; (3) ເມືອງ ວິລະບຸລີ ມີ ທັງໝົດ 12 ບ້ານ ແລະ (4) ເມືອງ ເຊໂປນ ມີທັງໝົດ 02 ບ້ານ.

## I. ຄວາມເປັນມາ

ຊ້າງອາຊີ ມີຊື່ພາສາອັງກິດ: Asian Elephant, ຊື່ວິທະຍາສາດ: *Elephas Maximus* ເປັນຊະນິດຜັນ *Elephas Maximus* Linnaeus, 1758. ເປັນສັດລົງລູກດ້ວຍນ້ຳນິມຢູ່ເທິງບົກທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ສາມາດອາໄສຢູ່ໄດ້ໃນຝຶ່ນທີ່ປາຫຼາຍປະເພດ ຕັ້ງແຕ່ທີ່ງຫຍໍ້ໄປຈົນເຖິງປ່າທີ່ຕືບໜາ ຂະໜາດຂອງຝຶ່ນທີ່ທີ່ໃຊ້ ແລະ ປະເພດຂອງອາຫານທີ່ຊ້າງກິນຂຶ້ນຢູ່ກັບເຟ, ອາຍຸ, ສະພາບຝຶ່ນທີ່ ແລະ ລະດຸການ ນອກຈາກນັ້ນ ຊ້າງຍັງມີບົດບາດສໍາຄັນ ຕໍ່ລະບົບນິເວດທຳມະຊາດ ຊ້າງເປັນສັດຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ຕ້ອງການຖື່ນອາໄສທີ່ຄຸນສົມບູນ ແລະ ຜຶ່ນທີ່ກວ້າງຂວາງ ເຝື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຝຶ່ນຖານໃນກາໃຊ້ຊີວິດຂອງຊ້າງ (ກົມອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ສັດປໍາ ແລະ ພັນຝິດ, 2557).

ຊ້າງອາຊີ ແມ່ນສັດປໍາປະເພດຫວົງຫ້າມ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັດນຳ ແລະ ສັດປໍາ ເປັນສັດໃນບັນຊີ I ຂອງສັດປໍາປະເພດທີ່ຫາຍາກ, ໄກຈະສູນຝັນ, ມີຄຸນຄ່າສູງ ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນເປັນຝີເສດ ຕໍ່ການຝັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການສຶກສາ ຄົ້ນຄວ້າຫາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ຕ້ອງໄດ້ຄຸນຄອງ, ກວດກາ, ອະນຸຮັກ, ບົກປັກຮັກສາ (ສະພາແຫ່ງຊາດ, 2007). ຊ້າງແມ່ນສັດປໍາປະເພດຫວົງຫ້າມ ບັນຊີ I ຂອງບັນຊີປະເພດສັດນຳ ແລະ ສັດປໍາ ຂອງ ສປປ ລາວ (ສໍານັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, 2008) ແລະ ນອກຈາກນັ້ນແລ້ວໃນລະບັບສາກົນ ຊ້າງໃນລາວຍັງໄດ້ຈັດເຂົ້າຢູ່ໃນບັນຊີ I ຂອງສິນທີສັນຍາວ່າດ້ວຍການຄ້າຂາຍຊະນິດຜັນຝິດ ແລະ ຊະນິດຜັນສັດປໍາ ທີ່ໄກຈະສູນຝັນ (CITES, 2013) ທີ່ລາວເຮົາເຂົ້າເປັນຝາກໃນ ວັນທີ 30 ຜຶດສະພາ 2004 (ສະພາແຫ່ງຊາດ, 2007) ແລະ ເປັນຊະນິດຜັນໃກ້ຈະສູນຝັນ ໃນບັນຊີແຕງ (endangered species Red list) ຂອງອົງການອະນຸຮັກທຳມະຊາດສາກົນ (IUCN, 2008) ທີ່ຖືກຂໍ້ມູນຂ່າຍຈາກນຳລັງລົງທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສ.

ປະຈຸບັນ ຊ້າງອາຊີ ແມ່ນກະຈາຍ ຢູ່ໃນ 13 ປະເທດ ຄື: ປະເທດ ອິນເດຍ, ບັງກະລາເທດ, ບຸຖານ, ເນປານ, ສිලັງຈາ, ສປ ຈິນ, ມຽນມາ, ໄທ, ສປປ ລາວ, ສສ ຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ, ມາເລເຊຍ (ແຫຼມມາເລເຊຍ ແລະ ຊາບັດ) ແລະ ປະເທດ ອິນໂດເນເຊຍ (ກາລິມາຕາ ແລະ ສຸມາຕາ) (AERSM, 2017). ເຊິ່ງຝຶ່ນທີ່ການກະຈາຍ ປະມານ 620,618 ກິໂລຕາແມັດ (Fernando & Leimgruber, 2011). ການປະເມີນຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປໍາອາຊີ ແມ່ນມີປະມານ 45,671 ຫາ 49,028 ໂຕ (AERSM, 2017). ຂີ່ເຂົ້າເຂົ້າໃຈທີ່ສັດປໍາ ຍັງມີຊ້າງລົງ ປະມານ 14,930 ຫາ 15,130 ໂຕ (AERSM, 2017; Sukumar, 2003).

ສໍາລັບຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ຊ້າງປໍາ ໄດ້ກະຈາຍຢູ່ 14 ແຂວງ ມີທັງໝົດ 24 ເຂດ, ຄາດຄະນະຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປໍາ ແມ່ນມີປະມານ 300 ຫາ 400 ໂຕ (ມະນີວົງ, 2021). ການອະນຸຮັກຊ້າງປໍາ ແມ່ນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍຢູ່ໃນສປປ ລາວ ເນື່ອງຈາກວ່າການກະຈາຍຂອງສັດຊະນິດນີ້ເປັນລັກສະນະກະແຈກກະຈາຍ, ຄວບຄຸມເປັນອານາເຂດກວ້າງໃຫຍ່, ມີແນວໂນມສູງໃນການທຳລາຍຜົນລະບຸກຂອງປະຊາຊົນ ເຊິ່ງຝາໃຫ້ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບຊ້າງປໍາ, ນອກຈາກນີ້ຊ້າງປໍາຍັງມີຄຸນຄ່າສູງ ອັນເກີດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງໃນການຖືກລ່າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມການອະນຸຮັກພວກມັນແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນເພາະວ່າຊ້າງປໍາແມ່ນມີອິດທິພົນໂດຍກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຕໍ່ໂຄງສ້າງຂອງຊັບຜະຍາກອນປໍາໄມ້, ການຝຶ່ນຝູປໍາ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ (Khounboline, 2011). ສ່ວນໃຫຍ່ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາ ທີ່ໄດ້ສູນເສຍໄປນັ້ນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ປະຈຸບັນ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ປະຊາກອນ ຂອງຊ້າງປໍາ ແມ່ນໄດ້ຮັບ

ຜົນກະທິບ ທີ່ເກີດມາຈາກ ການຫັນປ່ຽນປະເພດດິນປໍາໄມ້ ໄປເປັນດິນປະເພດອື່ນ, ການຝັດທະນາຝຶ່ນຖານໂຄງລ່າງ , ການຂະຫຍາຍຝຶ່ນທີ່ ທຳການແຜລິດຂອງປະຊາຊົນ, ການລ່າຍົງຊ້າງແບບຜິດກິດໝາຍ ຫັງໝົດນີ້ເປັນສາເຫດຮັດ ໃຫ້ຈຳນວນປະຊາກອນ ແລະ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາມີການປ່ຽນແປງ ເຮັດໃຫ້ເກີດການສູນເສຍຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຂອງຊ້າງປໍາ, ເຮັດໃຫ້ຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປໍາຫຼຸດລົງ, ເຮັດໃຫ້ມີການຕັດແຍກຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາ, ເຮັດ ໃຫ້ຊ້າງປໍາ ຢູ່ເປັນກຸ່ມນ້ອຍ ຢູ່ແບບກະເຈກກະຈາຍ, ເຮັດໃຫ້ເກີດມີບັນຫາໄຟຂຶ່ມຊຸ່ ແລະ ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງຄົມກັບຊ້າງປໍາ (Santiaapillai & Jackson, 2000).

ຜ່ານມາລັດຖະບານລາວ ໄດ້ຜະຍາມໃນການຄຸ້ມຄອງຊ້າງປໍາ ແລະ ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກອີງການຈັດຕັ້ງ ສາກົນ ແຕ່ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນສະແພາະບາງເຂດທີ່ນັ້ນ ແລະ ປະຈຸບັນ ຂໍ້ມູນຫາງດ້ານ ສະຖານະຝາບ ແລະ ການ ກະຈາຍຂອງຊ້າງປໍາ ລວມທັງຂໍ້ມູນຫາງດ້ານສະຖິຕິຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປໍາ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຍັງເປັນຂໍ້ມູນທີ່ເກົ່າ, ຍັງບໍ່ທັນຊັດເຈນ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີການອັບເດດ ໂດຍສະແພາະແມ່ນ ການເຝື່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ ຂອງປະຊາກອນຊ້າງປໍາ, ບັນຫາທີ່ຝາໃຫ້ເກີດໄຟຂຶ່ມຊຸ່ ແລະ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລວມທັງການກຳມີດເຂດຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພວກມັນໃນ (Duckworth & Hedges, 1988).

ດັ່ງນັ້ນ, ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈະໄດ້ລົງເລີກ ສຶກສາການກະຈາຍຊ້າງປໍາໃນປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ແລະ ສະຖານະຝາບຂອງຊ້າງປໍາໃນປະຈຸບັນ ໂດຍການສໍາຫຼວດ ແລະ ສໍາພາດກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຜະນັກງານຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຊາວບ້ານທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ແລະ ນອກ ປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ຜົນຂອງການສຶກສາຈະຊ່ວຍໃນການປະມິນ ສະຖານະຝາບ ແລະ ການກະຈາຍຂອງຊ້າງປໍາ ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍສະແພາະແມ່ນການຄາດຄະນະ ຈຳນວນປະຊາກອນ ຊ້າງປໍາ ໃນເຂດປໍາສະຫງວນ, ຮໍານີດເຂັດຝຶ່ນທີ່ການກະຈາຍຂອງຊ້າງປໍາ, ບັນຫາໄຟຂຶ່ມຊຸ່ ແລະ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງຄົມກັບຊ້າງໃນແຕ່ລະບີ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທັງໝົດຈະເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານເວົ້າລວມ ເວົ້າສະແພາະກໍ່ຕື່ ໂຄງການ ເຝື່ອສ້າງແຜນດຳເນີນງານຄຸ້ມຄອງຊ້າງປໍາ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາກລັດ ແລະ ສາກົນ ເຝື່ອວາງແຜນ ຄຸ້ມຄອງຊ້າງປໍາ ຢູ່ໃນເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.

## II. ຈຸດປະສົງ

ຈຸດປະສົງໃນການສຶກສາຄ້ົງນີ້ ແມ່ນເຜື່ອສຶກສາສະຖານະພາບ ແລະ ການກະຈາຍຂອງ ຊ້າງປໍ່າ ໃນເຂດປໍ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ຜູຊ້າງເທິ່ງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຈຸດປະສົງສະແພະຂອງການສຶກສາແມ່ນ:

1. ເຜືອຄາດຄະນະ ຈຳນວນ ປະຊາກອນ ແລະ ການກະຈາຍຂອງຊ້າງປ່າ;
  2. ເຜືອປະເມີນ ໄຟຂໍ້ມູນຊໍຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ແລະ ບັນຫາຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ.

### III. ຜົນທະສິກສາ

ປໍາສະຫງວນເທິ່ງຊາດ ຜູຊ້າງແຫ່ງ ມີເນື້ອທີ່ 109.900 ເຮັກຕາ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1993 (ດຳລັດ ເລກທີ 164/ນຍ) ຕັ້ງຢູ່ໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ກວມເອົາ 5 ເມືອງ (ເມືອງອາຄະສະພອນ, ເມືອງຜະລານໄຊ, ເມືອງຜິນ, ເມືອງເຊໂປນ ແລະ ເມືອງວິລະບຸລີ). ປໍາສະຫງວນເທິ່ງຊາດ ຜູຊ້າງແຫ່ງ ມີລັກສະນະທີ່ເປັນເອກະລັກເປັນເຂດທີ່ພຽງລະຫວ່າງສອງໜ່ວຍຜູ້ທີ່ມີປໍາເຖິງໃບ ແລະ ຜູ້ທີ່ວິໄສ ເປັນໂງ່ນຫົນຊາຍ ແລະ ເປັນປໍາເຖິງໃບ, ປໍາປະສົມ ແລະ ປໍາໂຄກ.



## ຮບທີ 1: ແຜນທີ່ ສະຖານທີ່ຂອງການສຶກສາ

## IV. ວິທີການສຶກສາ

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 02 ວິທີ ຄື: ການສຳພາດ ແລະ ສໍາຫຼວດ ລາຍລະຽດມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

### 4.1 ການສຳພາດ

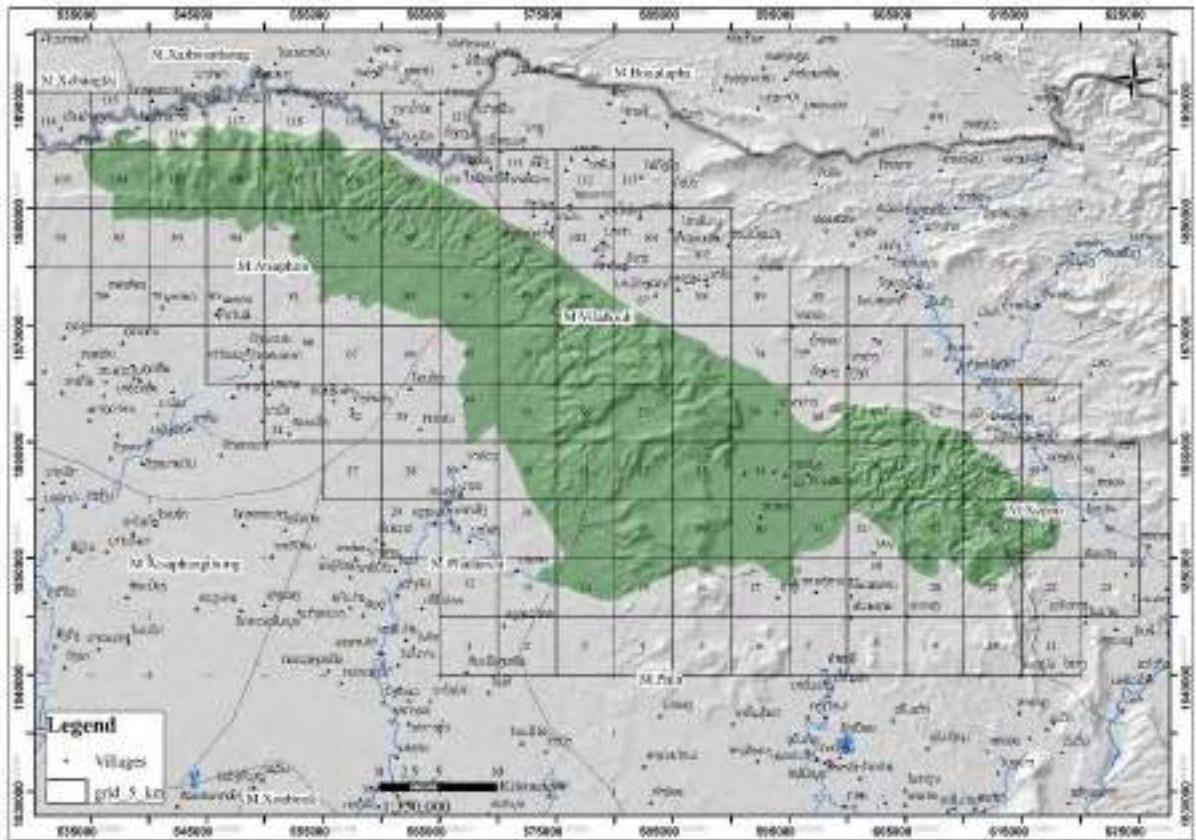
#### 4.1.1 ຄັດເລືອກກຸ່ມເປົ້າໝາຍ

ສໍາລັບຜະນັງານ ແມ່ນໄດ້ຄັດເລືອກເອົາ ບຸກຄົນທີ່ເຄີຍຜ່ານສໍາຫຼວດສັດປໍາມາກ່ອນ, ເຄີຍຮັດວຽກກ່ຽວກັບການ ອະນຸຮັກສັດປໍາ ໃນແຕ່ລະເຂດຝຶ່ງທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ, ຜະນັກງານປ້າໄມ້ ແລະ ຜະນັກງານກວດກາ ລາດຕະວອນປະຈຳບໍາສະຫງວນ ທີ່ຮັດໜ້າຄຸ້ມຄອງໃນຝຶ່ງທີ່ເຂດທີ່ອະນຸຮັກ. ຈຳນວນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ແມ່ນກຳນົດເອົາ ຜະນັກງານຂັ້ນແຂວງ 05 ທ່ານ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ 15 ທ່ານ ເຝື່ອເປັນຕົວແທນ. ສໍາລັບ ປະຊາຊົນ ແມ່ນໄດ້ຄັດເລືອກ ເອົາກຸ່ມຄົນທີ່ເຄີຍຜິບເຫັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປໍາ, ນາຍພານ, ທີມງານກວດກາລາດຕະວອນປະຈຳບໍານານ, ທີມງານ ປໍາໄມ້ບໍານານ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜິນກະທົບຈາກຊ້າງປໍາມາທຳລາຍຜົນລະບູກ. ຈຳນວນກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂັ້ນບໍານານ ແມ່ນກຳນົດ 50 ທ່ານ ເຝື່ອເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດພາຍໃນບໍານານ. ຈຳນວນຜູ້ທີ່ຖືກສຳພາດ ມີທັງໝົດ 70 ທ່ານ. ຜູ້ທີ່ຖືກສຳພາດ ຜະນັກງານ ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຊາວບ້ານນັ້ນ ແມ່ນອີງຕາມຜູ້ທີ່ຮູ້ເຖິງ ກະຈາຍຂອງຊ້າງປໍາໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນເປັນຫຼັກ ໂດຍໃຊ້ແບບຝອມສຳພາດທີ່ປະກອບ ດ້ວຍຄໍາຖາມ ຕ່າງໆ ເຝື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຝຶ່ງທີ່ຕົວຈິງ, ການສຳພາດແມ່ນເປັນແບບການໂອລິມສິນທະນາ ສ່ວນ ເຄື່ອງມືນໍາໃຊ້ປະກອບມີແບບຝອມ ແລະ ແຜນທີ່ ທີ່ກະກຽມໄວ້.

#### 4.1.2 ວິທີການສຳພາດ

##### ການກະຈາຍ ແລະ ປະຊາກອນ ຊ້າງປໍາ

ການສຶກສາການກະຈາຍຂອງຊ້າງປໍາໃນເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຟູຊ້າງແຫ່ງ ແມ່ນໄດ້ມີການອອກແບບ ໂດຍສ້າງ ແຜນທີ່ເຮັດເປັນບ່ອກ  $5 \times 5$  ກີໂລແມັດ ຈຳນວນ 121 ບ່ອກ ໃຫ້ກວມເອົາເຂດຝຶ່ງທີ່ປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຟູຊ້າງ ແຫ່ງ ການທີ່ກຳນົດເອົາບ່ອກ  $5 \times 5$  ກີໂລແມັດ ແມ່ນອີງໃສ່ການຫາກິນຂອງຊ້າງໃນມື້ນີ້ຊ້າງຢ່າງຫາກິນ ສະເລ່ຍ 5 ຫາ 6 ກີໂລແມັດ (ກິມຊຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ສັດປໍາ ແລະ ພັນືດ, 2557) ຫຼັງຈາກນັ້ນໄດ້ນຳໃຊ້ ແຜນທີ່ດັ່ງກ່າວ ເປັນ ເຄື່ອງມີ ໂດຍໃຫ້ກຸ່ມຜູ້ທີ່ຖືກສຳພາດບອກຈຸດຕໍ່ແໜ່ງລົງໃສ່ບ່ອກໃນແຜນທີ່ ທີ່ຜິບເຫັນຊ້າງປໍາ ແລະ ຮ່ອງຮອຍ ຂອງຊ້າງປໍາ ໂດຍໃຊ້ແຜນທີ່ ທີ່ກະກຽມໄວ້ ຫຼັງຈາກນັ້ນແມ່ນບັນທຶກໃສໃນແບບຝອມ ໂດຍສະແພະແມ່ນ ຈຸດຕໍ່ແໜ່ງ ເຂດຝຶ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາຢູ່ປະບັນ, ເຂດທີ່ເຄີຍຜິບເຫັນຊ້າງປໍາ ຫຼື ເຂດທີ່ມີການລາຍງານມາກ່ອນ, ເຂດ ສິງໄສວ່າມີຊ້າງປໍາ. ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຂໍ້ມູນການສຳພາດແລ້ວ ແມ່ນໄດ້ວາງແຜນລົງສໍາຫຼວດຝຶ່ງທີ່ຕົວຈິງ ຕາມຈຸດທີ່ ບັນທຶກໄວ້ໃນແຜນທີ່ນັ້ນ.



ຮູບທີ 2:ແຜນທີ່ ບ້ອກ 5x5 ກົດໄລແມັດ

ການປະເມີນຈຳນວນປະຊາກອນຂອງຊ້າງປໍາ ແມ່ນຈະເປັນການການຄາດຄະເນ ໂດຍເອົາຄ່າຕໍ່າສຸດ ແລະ ຄ່າສູງສຸດ ຈາກຂໍ້ມູນການລາຍງານ ແລະ ການຝຶບເຫັນຊ້າງປໍາໃນໄລຍະຜ່ານມາ ໂດຍສະແພາແມ່ນ ການນັບຈຳນວນໂຕ ທີ່ປະຊາຊົນ ແລະ ພະນັກງານ ບໍ່ໄມ້ ປະຈຳແຕ່ລະເຂດ ຜົບເຫັນຊ້າງປໍາໃນແຕ່ລະຄັ້ງ, ຂໍ້ມູນຮູບພາບ ຈາກກ້ອງດັກຖ່າຍສັດປໍາ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ, ຂໍ້ມູນຮູບພາບ ແລະ ວິດີໂອ ຈາກການບັນທຶກ ທີ່ຊ້າງອອກມາຫາກິນຕາມຜົ່ນທີ່ກຳການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ, ຂໍ້ມູນການລາຍງານຂອງແຕ່ລະເຂວງ ແລະ ສົມທຽບໃສ່ຮ່ອງຮອຍທີ່ຝຶບເຫັນຊ້າງປໍາຈາກຂໍ້ມູນຜົນການສໍາຫຼວດຜາກສະໜາມ.

## ໄຟຂຶ້ນຂູ້

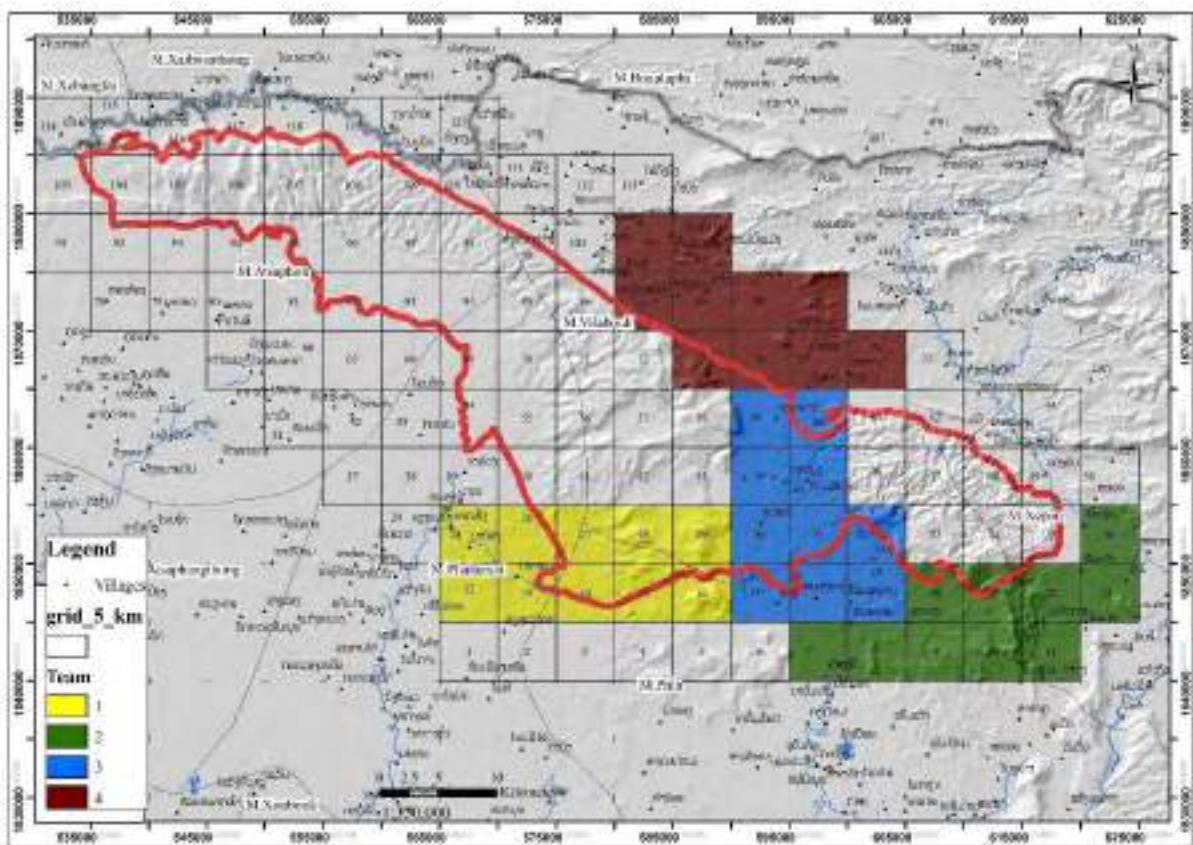
ແມ່ນໄດ້ສໍາພາດກຸ່ມເບົ້າໝາຍ ທີ່ສອບຖາມກ່ຽວກັບ ໄຟຂຶ້ນຂູ້ທີ່ມີຕໍ່ກັບປະຊາກອນຊ້າງປໍາ ເປັນ ຕົ້ນແມ່ນ (1) ການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກຖືນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປໍາ (ສາເຫດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປໍາ, ການຖາງປໍາ ເຮັດໄຮ, ການຂະຫຍາຍຜົ່ນທີ່ກະສິກຳ, ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຫ່ງ, ການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຕິກ, ການສ້າງເສັ້ນທາງ..); (2) ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບປໍາ (ສາເຫດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຍາດແຍ່ງຜົ່ນທີ່ແຫ່ງອາຫານ, ຊ້າງທຳລາຍຜົນລະ ປຸກ ແລະ ຊັບສິນ, ຄົນທຳຮ້າຍຊ້າງ...); (3) ການລັກລອບຂ້າຊ້າງ (ສາເຫດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການລັກລອບຂ້າເຝື້ອຄ້າຂາຍ ແລະ ຂ້າຊ້າງເກີດຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງ).

## ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບຊ້າງປ່າ

ແມ່ນໄດ້ສັງລວມຂໍ້ມູນ ຊ້າງປ່າທຳລາຍຜົນລະປຸກຂອງປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະປີ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ຖືກສໍາພາດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນຫາທີ່ເກີດມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ (ເຊັ່ນ: (1) ຊ້າງທຳລາຍຜົນລະປຸກ, (2) ທຳລາຍຊັບສິນ, (3) ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ ແລະ ການທຳຮ້າຍຊ້າງເກີດຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງ), ສາຫະດທີ່ຝາໃຫ້ເກີດມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ກຳນົດເຂດຜົ່ນທີ່ ທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງ ເຊິ່ງໄດ້ສັງລວມຂໍ້ມູນ ຈຳນວນບ້ານທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄົນກັບຊ້າງປ່າໃນແຕ່ລະປີ ຂອງແຕ່ລະເມືອງ.

### 4.2 ການສໍາຫຼວດ

ການສໍາຫຼວດ ແມ່ນອີງໃສຜົນການສໍາພາດຜະນັກງານ ແລະ ຊາວບ້ານ ທີ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນການຝຶບເຫັນຊ້າງປ່າ ໃນໄລຍະ ຜ່ານມາ ແລະ ຜຶບເຫັນໃນປະຈຸບັນ. ໂດຍມີ 40 ບ່ອກ ຈາກທັງໝົດ 121 ບ່ອກ ຈາກນັ້ນ ໄດ້ມີການແບ່ງທີມເຜື່ອສໍາຫຼວດ ໂດຍແບ່ງອອກເປັນ 04 ທີມ ກຳນົດທີມລະ 10 ບ່ອກ ການສໍາຫຼວດນັ້ນໃນແຕ່ລະທີມແມ່ນຈະອອກເດີນສໍາຫຼວດຜ້ອມກັນ ໃນວັນດຽວກັນ ຄື: ທີມທີ່ 01 ເລີ່ມເດີນຢ່າງສໍາຫຼວດແຕ່ບ່ອກທີ່ 12-16 ແລະ 25-29; ທີມທີ່ 02 ເລີ່ມເດີນຢ່າງສໍາຫຼວດແຕ່ບ່ອກທີ່ 07-11,20-23 ແລະ 36; ທີມທີ່ 03 ເລີ່ມເດີນຢ່າງສໍາຫຼວດແຕ່ບ່ອກທີ່ 15-19,30-32,44-45 ແລະ 59-60; ທີມທີ່ 04 ເລີ່ມເດີນຢ່າງສໍາຫຼວດແຕ່ບ່ອກທີ່ 73-76,82-90 ແລະ 101-102. ລາຍລະອຽດໃນແຜນທີ່ລຸ່ມນີ້:



ຮູບທີ 3: ແຜນທີ່ ຂອບເຂດການສໍາຫຼວດ ຂອງແຕ່ລະທີມ

ໃນຈຳນວນ 04 ທີມ ແຕ່ລະທຶນປະກອບມີ: ພະນັກງານສູນກາງ, ກອງປ້າສະຫງວນ, ວິຊາການ ປະຈຳເຂດປ່າສະຫງວນ, ພະນັກງານເມືອງ ແລະ ຊາວບ້ານ ແມ່ນໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບ ອິນເຕັກນິກວິທຶການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການນຳໃຊ້ແຜນທີ່, ການນຳໃຊ້ GPS ແລະ ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ການຝຶກອົມຮົມແມ່ນໃຊ້ເວລາ 02 ວັນ.

ການສໍາຫຼວດແຕ່ລະທຶນແມ່ນຈະໄດ້ສໍາຫຼວດຜ່ານ ບ່ອກ  $5 \times 5$  ກິໂລແມັດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ແຕ່ລະທຶນ ຜ້ອມທັງສັງເກດ ແລະ ບັນທຶກ ປະເພດຂອງເຫດການ ແລະ ຂ່ວງອາຍຸຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງ ໂດຍນຳໃຊ້ແຜນທີ່, ເຄື່ອງ GPS ແລະ ແບບຟອມ ເປັນເຕື່ອງມີ. ສໍາລັບການກຳນົດຊ່ວງອາຍຸຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງ ແມ່ນແປ່ງອອກເປັນ 03 ລະດັບ ຄື: (1) ຮ່ອງຮອຍໃໝ່  $>1$  ມື້ (ລວມທັງເຫັນໂຕ), (2) ຮ່ອງຮອຍ ຢູ່ລະຫວ່າງ 2-10 ມື້ ແລະ (3) ຮ່ອງຮອຍເຕົ່າຫຼາຍກວ່າ  $>10$  ມື້ ປະເພດຂອງຮ່ອງຮອຍແມ່ນ ຮອຍຕືນຂອງຊ້າງ, ຫ້າງເດີນຂອງຊ້າງ, ມູນຊ້າງ, ຮ່ອງຮອຍການຫຼັ້ນ, ການຮຸກຖຸຕົນໄມ້ ແລະ ອື່ນງໍ ທີ່ເປັນຮ່ອງຮອຍບໍ່ບອກວ່າແມ່ນຊ້າງ.

### 4.3 ການວິຄະຂໍ້ມູນ

#### 4.3.1 ວິຄະຂໍ້ມູນການກະຈາຍ ແລະ ປະຊາກອນ ຂອງຊ້າງປ່າ

ການສະແດງຜົນຂອງການກະຈາຍ ແລະ ການກຳນົດກຸ່ມຂອງຊ້າງປ່າ ແມ່ນເອົາຄ່າຈຸດຝຶກັດ ທີ່ຝຶບເຫັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປ່າ ເຊົ້າໃນ ໂປແກມ GIS ເຊື່ອກຳນົດຄ່າໃສ່ໃນບ່ອກ  $5 \times 5$  ກິໂລແມັດ ເຊື່ອສະແດງຈຸດຕ່າງໆແຫ່ງລົງໃນແຜນທີ່ ແລະ ຈັດລຽງຊ່ວງເວລາການຝຶບເຫັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປ່າໃສ່ບ່ອກ  $5 \times 5$  ກິໂລແມັດ ໃນແຕ່ລະບ່ອກແມ່ນໃສສີທີ່ ແຕກຕ່າງກັນຕາມຊ່ວງໄລຍະວິວາການຝຶບເຫັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປ່າ ຄື ບ່ອກທີ່ບໍ່ຝຶບຮ່ອງຮອຍຊ້າງປ່າ, ປ່ອກທີ່ຝຶບຮ່ອງຮອຍໃໝ່  $>1$  ມື້, ບ່ອກທີ່ຝຶບຮ່ອງຮອຍ 2-10 ມື້ ແລະ ບ່ອກທີ່ຝຶບຮ່ອງຮອຍເຕົ່າ  $>10$  ມື້ ເຊື່ອບໍ່ບອກເຂດຝຶນທີ່ທີ່ມີຊ້າງການກະຈາຍຢູ່ ແລະ ເຂດທີ່ບໍ່ມີຊ້າງ ຜ້ອມທັງກຳນົດກຸ່ມຂອງຊ້າງປ່າໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ. ການຄາດຄະນະຈຳນວນປະຊາກອນຂອງຊ້າງປ່ານັ້ນ ແມ່ນເອົາຂໍ້ມູນຈາກການປະເມີນການຝຶບເຫັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປ່າ, ຜົນຂອງການສໍາພາດປະຊາຊົນ ແລະ ຫຼັກຖານຈາກ ກ້ອງດັກຖ່າຍສັດປ່າ, ຈາກການບັນທຶກພາບ ແລະ ວິດີໂອ ໃນການຝຶບເຫັນແຕ່ລະຄັ້ງ ໂດຍເອົາຄ່າຫຼັ້ມອຍສຸດ ແລະ ຄ່າຫຼາຍສຸດ ເຊື່ອເປັນການຄາດຄະນະຈຳນວນປະຊາກອນໃນເຂດຝຶນທີ່ດັ່ງກ່າວ.

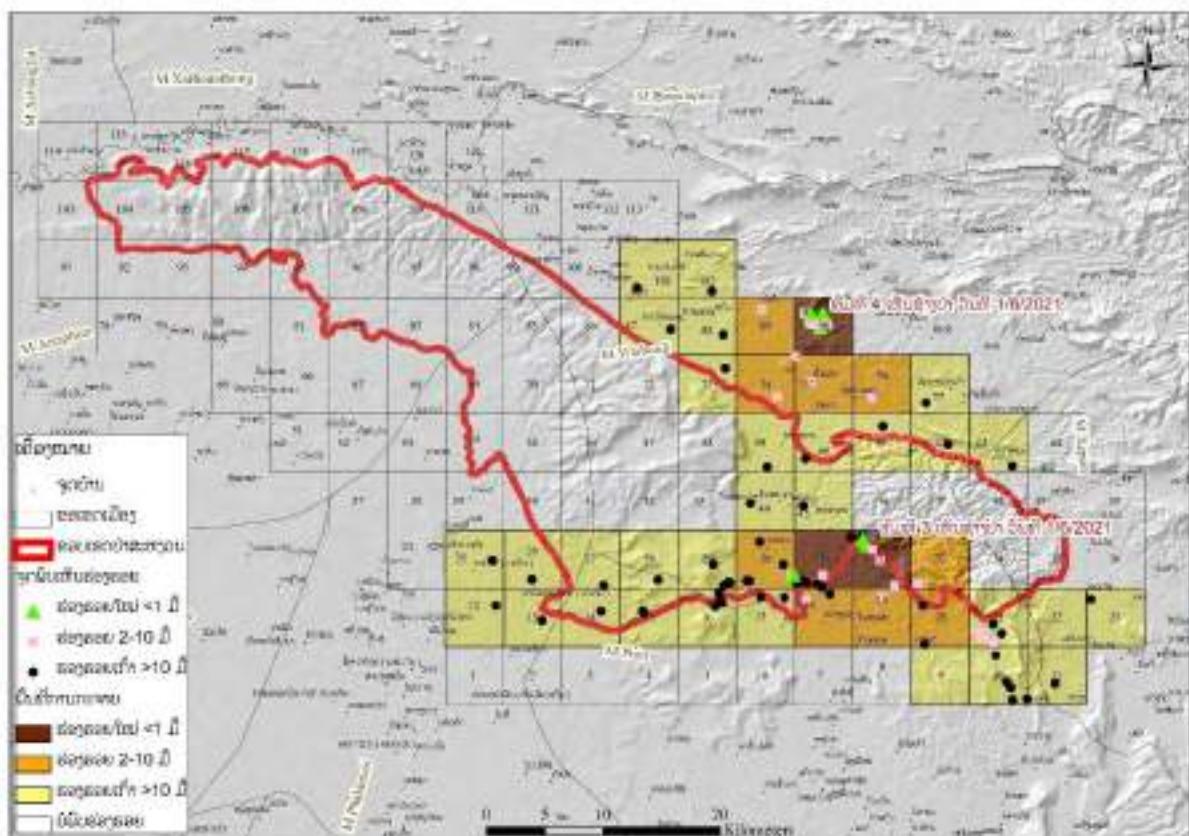
#### 4.3.2 ການວິຄະຂໍ້ມູນ ໄຟຂໍ່ມຊຸ່ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ແລະ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບຊ້າງປ່າ

ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການສໍາພາດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂໍ້ມູນ ຫ້າງດ້ານໄຟຂໍ່ມຊຸ່ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ແລະ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແມ່ນຈະໄດ້ນຳມາລວບລວມ ແລ້ວວິຄະ ໂດຍໃຊ້ຮູບແບບສະຖິຕິອະທິບາຍ, ຄ່າສະຖິຕິທີ່ນຳມາ ໃຊ້ຄິດໄລ່ປະກອບມີ: ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍກ່ຽວກັບປະເພດໄຟຂໍ່ມຊຸ່ທີ່ມີຕໍ່ກັບຊ້າງປ່າ, ສາເຫັດທີ່ຝາໃຫ້ເກີດມີໄຟຂໍ່ມຊຸ່ ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄົນກັບຊ້າງປ່າໃນແຕ່ລະເຂດ, ສາເຫັດທີ່ຝາໃຫ້ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຈຳນວນບ້ານທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ການຕາຍຂອງຊ້າງໃນແຕ່ລະປີ ຈາກນັ້ນນຳຂໍ້ມູນທັງໝົດມາອະທິບາຍຜົນຂອງການສຶກ.

## V. ຜົນການສຶກສາ

### 5.1 ການກະຈາຍ ແລະ ປະຊາກອນ

ຈາກຜົນການສຶກສາ ການກະຈາຍຂອງຊ້າງປ່າ ໂດຍນໍາໃຊ້ວິທີສຳຫຼວດຕາມບ່ອກ ເຊິ່ງມີທັງໝົດ 121 ບ່ອກ ທີ່ກວມເອົາຝື້ນທີ່ບໍາສະໜາງວນແຫ່ງຊາດຸຊ້າງແຫ່ງ ເຫັນວ່າ ມີ 42 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປ່າ (ເບິ່ງໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1) ໃນນັ້ນ ມີ 03 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍໃໝ່  $>1$  ມື້ (ເຫັນໂຕ), ມີ 09 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍຢູ່ໃນຊ່ວງ  $2-10$  ມື້, ມີ 30 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍເກົ່າຫຼາຍກວ່າ  $>10$  ມື້ (ເບິ່ງໃນຮູບພາບທີ 4).



ຮູບທີ 4: ແຜນທີ່ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຜົນຂອງການສຶກສາ

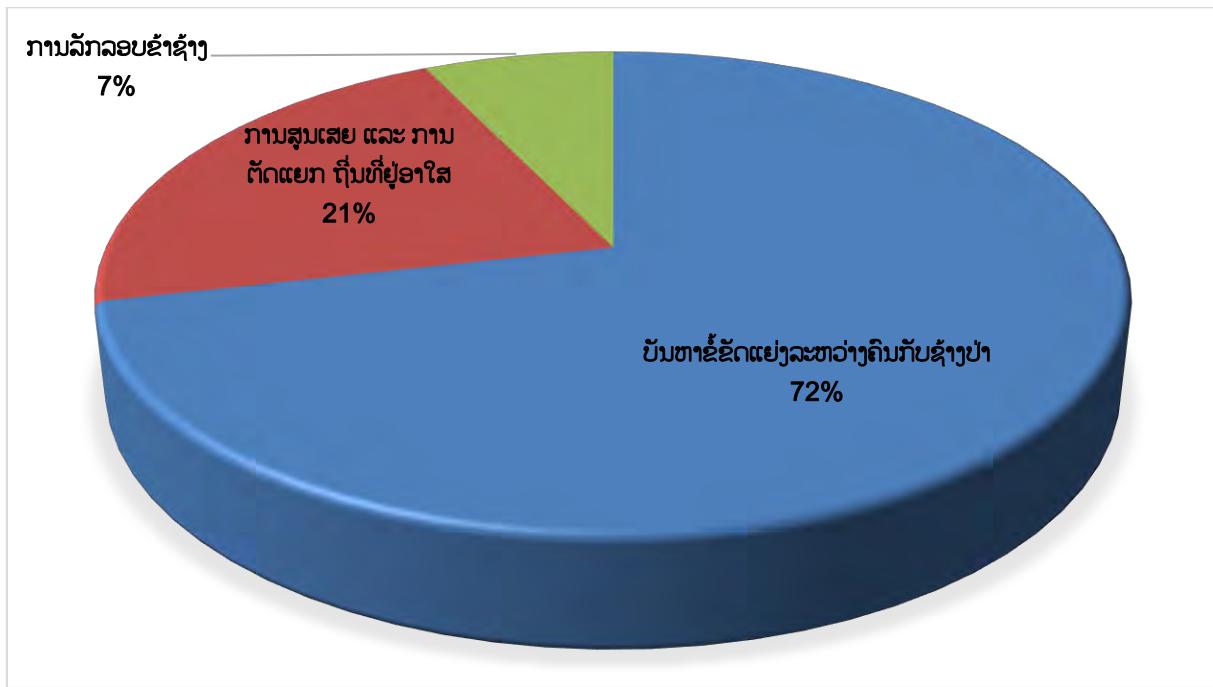
ຈາກຂໍ້ມູນຜົນການສຳຫຼວດ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນເຂດທີ່ຝົບເຫັນຊ້າງປ່ານັ້ນ ແມ່ນມີ 02 ທີມ ທີ່ຝົບເຫັນຮ່ອງຮອຍໃໝ່  $>1$  ມື້ ແລະ ພົບເຫັນໂຕ ຄື ທີມທີ 03 ພົບເຫັນຢູ່ໃນບ່ອກທີ 31-32 ແລະ ທີມທີ 04 ພົບເຫັນໃນບ່ອກທີ 90 ເຂດທີ່ຝົບເຫັນຊ້າງປ່າຢ່າຂອງທັງສອງທີມແມ່ນເຫັນໃນມັດງວກັນ ໃນວັນທີ 1/6/2021 ເຊິ່ງໄລຍະຫ່າງ 02 ເຂດນີ້ ແມ່ນປະມານ 15 ກວ່າກີໂລແມັດ ແລະ ອີງຕາມ ການສຳພາດປະຊາຊົນເຂດຝື້ນທີ່ທີ່ຝົບເຫັນຊ້າງປ່ານັ້ນ ແມ່ນເປັນເຂດທີ່ຊ້າງປ່າຢູ່ປະຈຳ ແລະ ພົບເຫັນຕະຫຼອດ ສໍາລັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງຊ້າງ ກຸ່ມເຂດທີ 01 ແມ່ນອາໄສຢູ່ເຂດຝື້ນທີ່ລຽບຕາມຂອບເຂດແດນຝື້ນທີ່ບໍາສະໜາງວນ ລຽບຕາມສາຍຫ້ວຍອາໄລມ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ກວມເອົາເມືອງ ຜົນ, ພະລານໄຊ, ວິລະບຸລີ ແລະ ເມືອງ ເຊໂປນ. ກຸ່ມເຂດທີ 02 ແມ່ນອາໄສຝື້ນທີ່ຊ້າຍແດນຂອງປໍາສະໜາງວນ ເຊື່ອມຕໍ່



ទុបទិ 5: ទុបុបាបន្ទូរបាន រូមទិ 2 ខេត្តពោញប៉ែនសេយ មីនុវត្តន៍បុលិ ហើយនឹង 2020 នៃ រូមទិ 1 ខេត្តមីនុវត្តន៍ ពី 2021

## 5.2 ផែនក្រោមខ្លួន

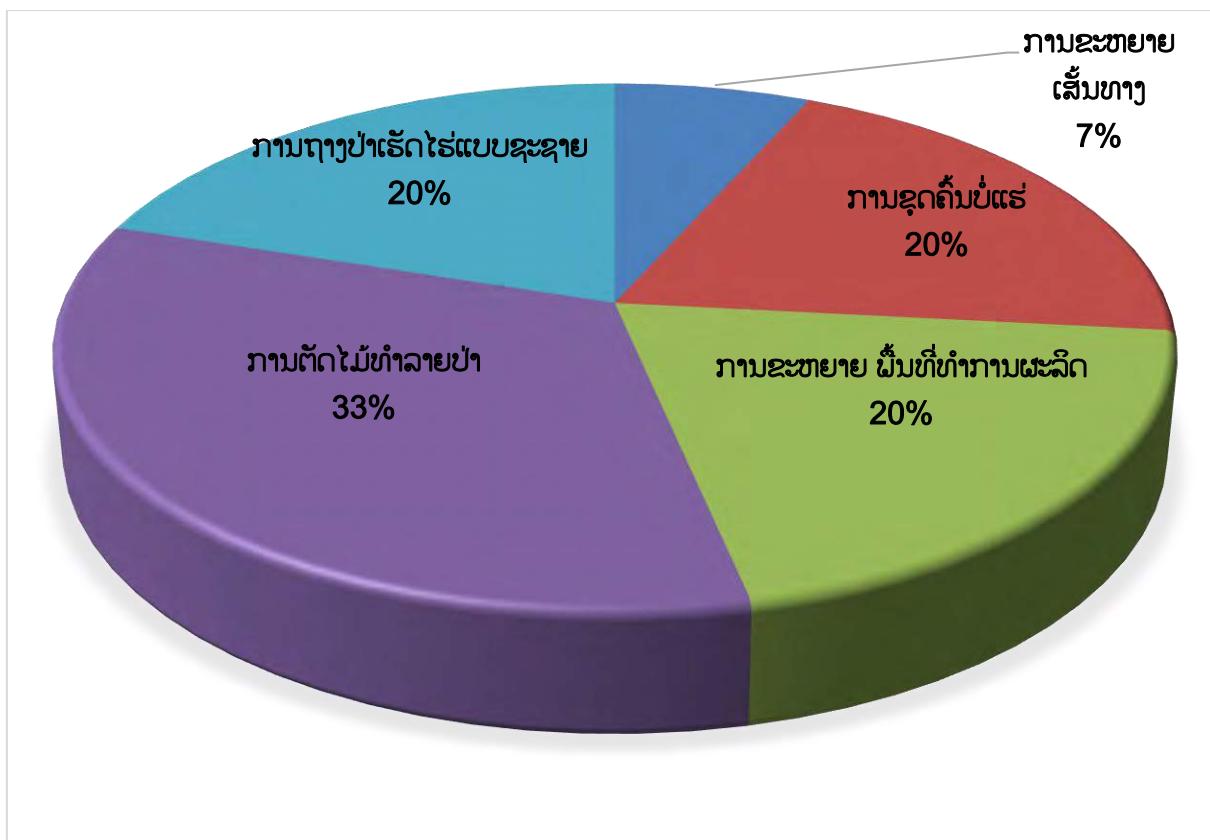
ຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ ສາເຫດແມ່ນ ການຂະໜາຍຜົນທີ່ທຳການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະ ການບຸກເປີກຜົນທີ່ປ່າໄມ້ໄປເປັນຜົນທີ່ກະສິກຳ, ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ເຫັນ ແລະ ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ; ມີຈຳນວນ 05 ຄົນ ກວມເອົາ 07 ເປີເຊັນ ຂອງຜູ້ຖືກສໍາພາດທັງໝົດ ທີ່ຕອບວ່າ ໄຟຂຶ່ນຂູ້ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ເກີດຈາກການລັກລອບ ຂ້າຊ້າງ ສາເຫດແມ່ນ ການລັກລອບລ່າຊ້າງເຝື່ອການຄ້າ ໂດຍການນຳເອົາຊັ້ນສ່ວນຂອງຊ້າງປ່າໄປຂາຍ ແລະ ການ ລັກລອບຂ້າຊ້າງທີ່ເກີດຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງ. ຈາກຜົນການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໄຟຂຶ່ນຂູ້ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າໃນ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ອັນດັບໜີ້ ແມ່ນເກີດຈາກ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ; ອັນ ດັບສອງ ແມ່ນເກີດຈາກ ການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ ແລະ ອັນດັບສາມ ແມ່ນເກີດ ຈາກ ການລັກລອບຂ້າຊ້າງ (ເປົ່າໃນຮູບທີ 6).



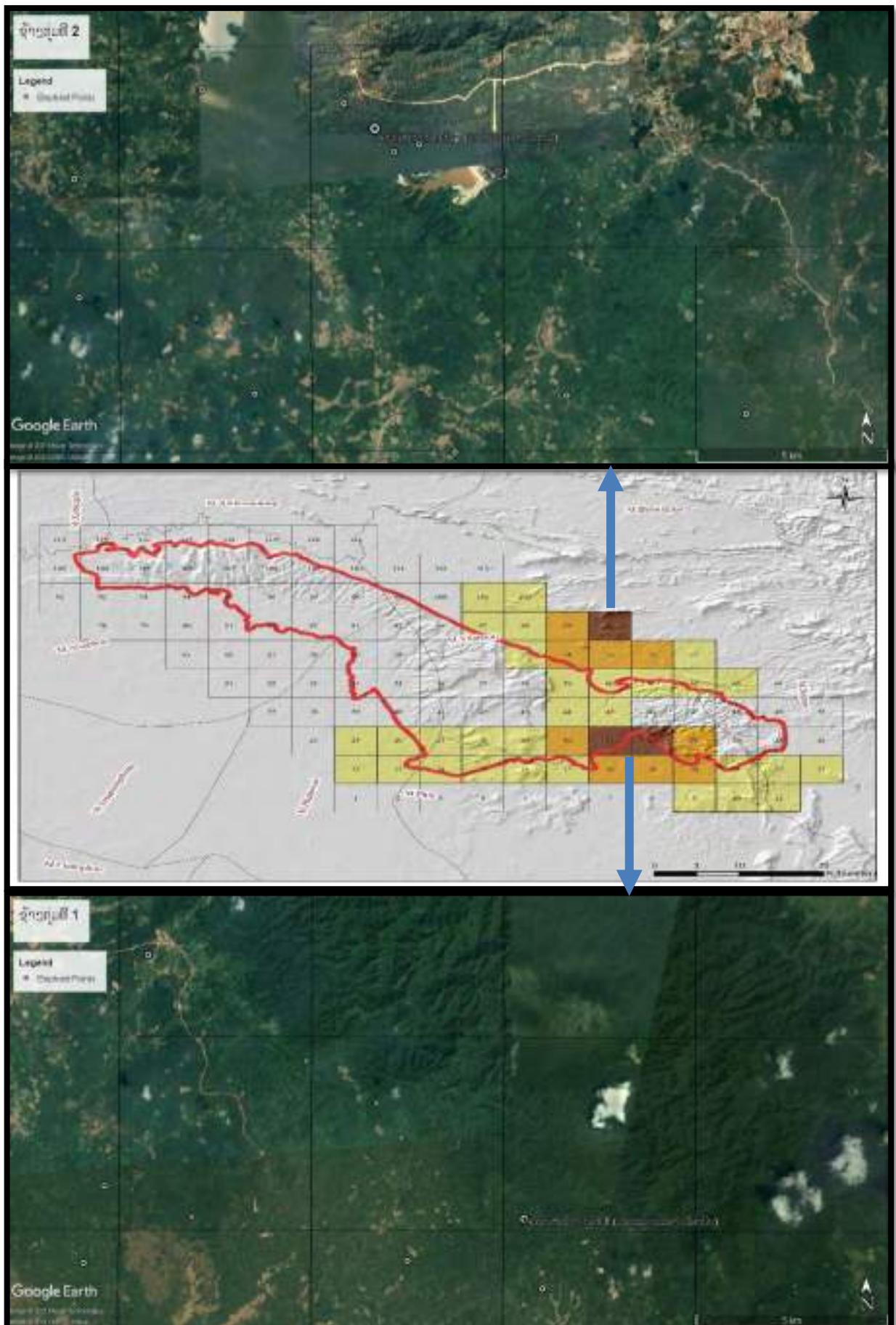
ຮູບທີ 6: ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ລະກັບ ໄຟຂຶ່ນ ຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ

### ການສູນເສຍ ແລະ ຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ

ສາເຫດທີ່ຮັດໃຫ້ມີການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກ ພົມທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ ແມ່ນເກີດຈາກ (1) ການລັກລອບ ຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ ກວມເອົາ 33 ເປີເຊັນ; (2) ການຂະໜາຍ ຜົນທີ່ທຳການຜະລິດ ກວມ 20 ເປີເຊັນ; (3) ການຊຸດ ຄົ້ນບໍ່ເຫັນ ກວມເອົາ 20 ເປີເຊັນ; (4) ການຂະໜາຍເສັ້ນທາງ ກວມເອົາ 07 ເປີເຊັນ. ຈາກຂຶ້ນສູນເສຍ ສາເຫດເຮັດໃຫ້ ເກີດ ການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກ ພົມທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວແມ່ນເກີດຈາກ ການຕັດໄມ້ທຳ ລາຍປ່າ; ການຂະໜາຍ ຜົນທີ່ທຳການຜະລິດ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ເຫັນ (ເປົ່າໃນຮູບທີ 7 ແລະ ຮູບພາບທີ 8).



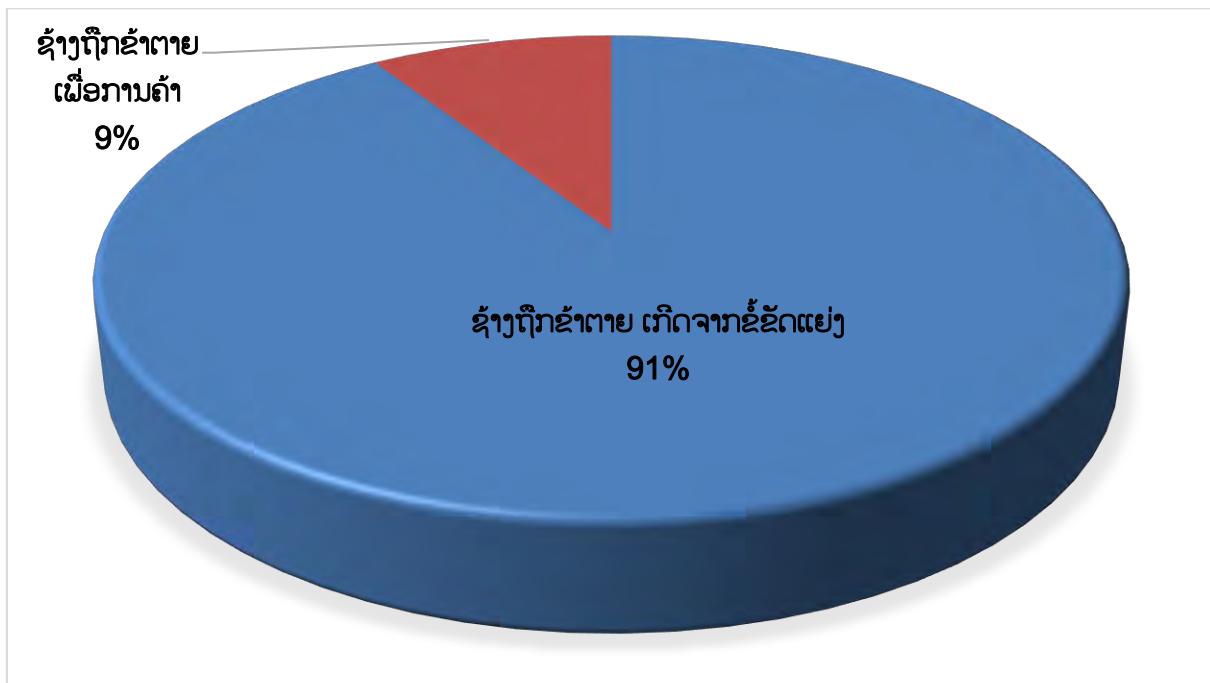
ຮູບທີ 7: ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ສາເຫຼັດທີ່ເຮັດໃຫ້ ມີການສູນເສຍ ແລະ ການເຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ.



ຮັບທີ 8: ຮົບພາບເຖິງສຸດ ແລະ ລ່ມສຸດ ແມ່ນພາບຖ່າຍສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງໄວຝຂີ່ມຊູ້ຕໍ່ຖືນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ້າທັງສອງກຸ່ມ

## ການລັກລອບຂໍ້ຊັ້ງ

ການລັກລອບຂ້າຊ້າງ ໃນໄລຍະເຜົ່ານມາ ຈາກຂໍ້ມູນ ປີ 2007 ຫາ ປະຈຸບັນ ເຫັນວ່າ ຊ້າງປ່າ ທີ່ຖືກຂ້າຕາຍ ບັງໜົດ ມີຈຳນວນ 11 ໂຕ. ໃນນັ້ນ ຈຳນວນ 10 ໂຕ ແມ່ນຖືກຂ້າເຝື່ອການຄ້າ ໂດຍນຳເອົາ ກາ, ກວງ, ຫັງ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ ເປັນຊັ້ນສ່ວນຂອງຊ້າງປ່າປະຍ ກວມເອົາ 91 ເປົ້າ ແລະ ຈຳນວນ 01 ໂຕ ແມ່ນຖືກຂ້າ ທີ່ເກີດຈາກຂ້ັຂດແຍ່ງ ທີ່ຊ້າງໄປທຳລາຍເຜີນລະບຸກ, ຊັບສິນ ແລະ ທຳຮ້າຍຮ້າງກາຍ ຂອງປະຊາຊົນ ກວມເອົາ 09 ເປົ້າ. ຈາກຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຊ້າງປ່າທີ່ຖືກຂ້າຕາຍແມ່ນເກີດຈາກ ການລັກລອບຂ້າຊ້າງເຝື່ອການຄ້າ (ບຶ້ງໃນຮູບທີ 9).



ຮູບທີ 9: ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ສາເຫຼົດ ທີ່ຊັ້ງຖືກຂ້າຕາຍ

ຜົ່ນທີ່ ທີ່ຊ້າງປໍາທີ່ຖືກຂ້າຕາຍ ໃນເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ດຸຊ້າງແຫ່ງ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແມ່ນຢູ່ເຂດ ເມືອງ ພິນຊ້າງຖືກຂ້າຕາຍມີຈຳນວນ 07 ໂຕ; ເມືອງ ວິລະບູລີ ຊ້າງຖືກຂ້າຕາຍມີຈຳນວນ 03 ໂຕ ແລະ ເມືອງ ຜະລານໄຊ ຊ້າງຖືກຂ້າຕາຍມີຈຳນວນ 01 ໂຕ. ຈາກຂໍ້ມູນຊ້າງປໍາຖືກຂ້າຕາຍ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຂດທີ່ຊ້າງປໍາຖືກຂ້າຕາຍຫຼາຍກວ່າຫຼຸ່ມແມ່ນ ເຂດເມືອງ ພິນ ແລະ ວິລະບູລີ ຕາມລຳດັບ (ເບິ່ງໃນຕາຕະລາງທີ 58).

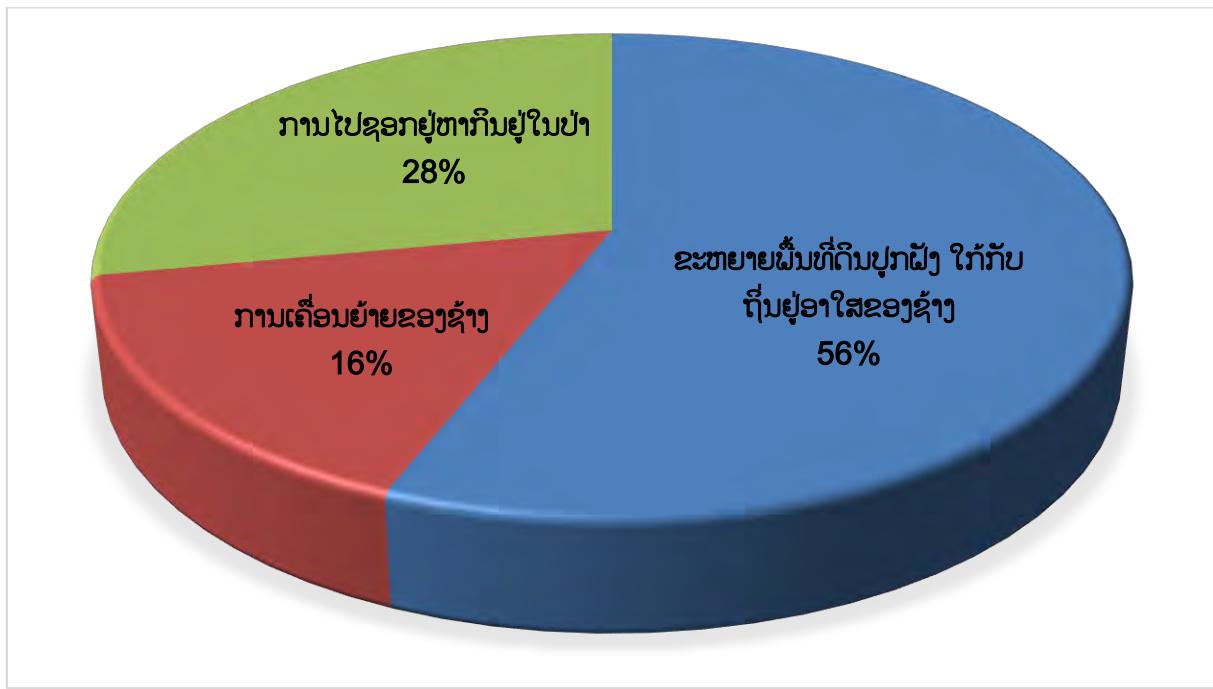
ຕາຕະລາງ 1: ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຈຳນວນຊັ້ງປ່າຖິກຂ້າຕາຍໃນແຕ່ລະບີ ແລະ ຢູ່ໃນແຕ່ລະຂອດ ພ້ອມເກົ່າຍສາເຫດ

ລ/ດ	ປີ	ເມືອງ	ຈຳນວນ ຊ້າງປາກົກຂ້າຕາຍ	ສາເຫດ
1	2007	ວິລະບູລີ	1	ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ
2	2008	ຜົນ	4	ການຄ້າ
3	2011	ຜົນ	2	ການຄ້າ
4	2012	ວິລະບູລີ	1	ການຄ້າ

5	2013	ແລກນໄຊ	1	ການຄ້າ
6	2019	ວິລະບຸລີ	1	ການຄ້າ
7	2021	ຜົນ	1	ການຄ້າ
		ລວມ	11	

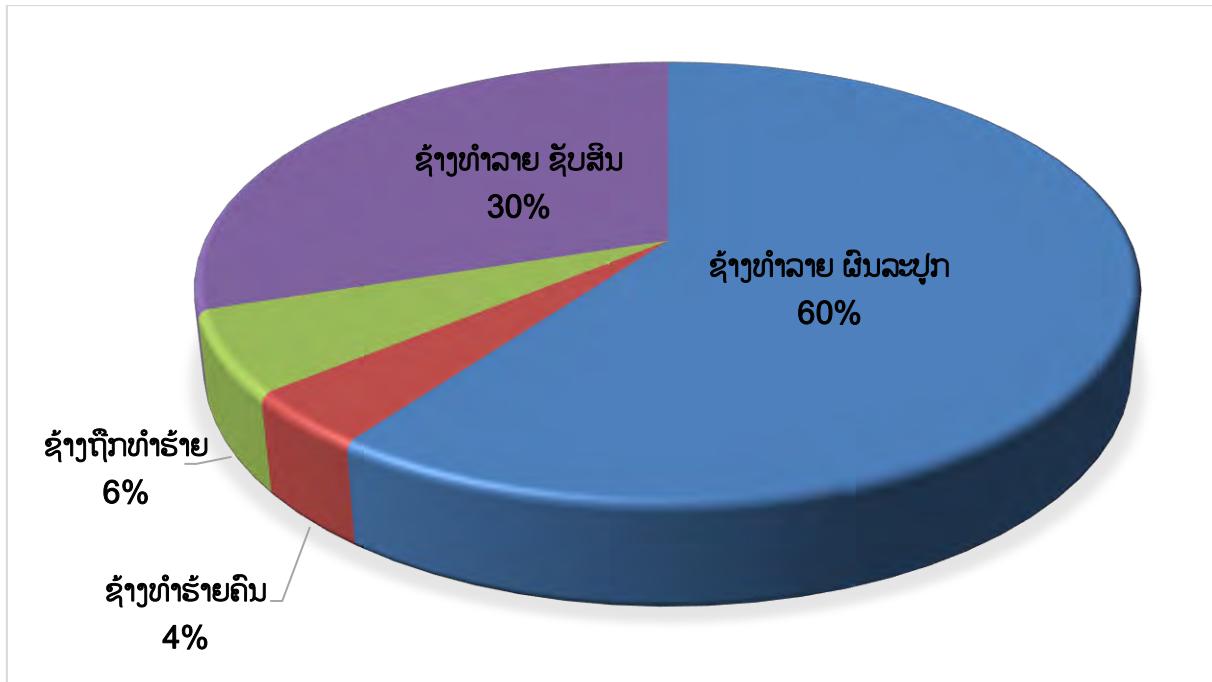
### 5.3 ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ

ຈາກຂໍ້ມູນການລຳພາດກຸມເປົ້າໝາຍ ທັງໝົດ 70 ຄົນ ( $n=70$ ) ທີ່ສໍາພາດ ກ່ຽວກັບ ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເກີດມີບັນຫາ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ເຫັນວ່າ ສາເຫດແມ່ນເກີດຈາກ (1) ການບຸກເບີກ ຫຼື ຂະຫຍາຍັ້ນທີ່ດິນບຸກຟັງ ໃກ້ກັບຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ ກວມເອົາ 56 ເປີເຊັນມີ; (2) ການໄປຊອກຫຼຸ່າກິນ ໃນປ່າ ກວມເອົາ 28 ເປີເຊັນ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງຊ້າງ ກວມເອົາ 16 ເປີເຊັນ. ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ສາເຫດ ຫຼັກທີ່ພາໃຫ້ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ ແມ່ນ ເກີດຈາກ ການບຸກເບີກ ຫຼື ຂະຫຍາຍັ້ນທີ່ດິນ ບຸກຟັງ ໃກ້ກັບຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງຊ້າງປ່າ (ເບິ່ງໃນຮູບທີ 10 ).



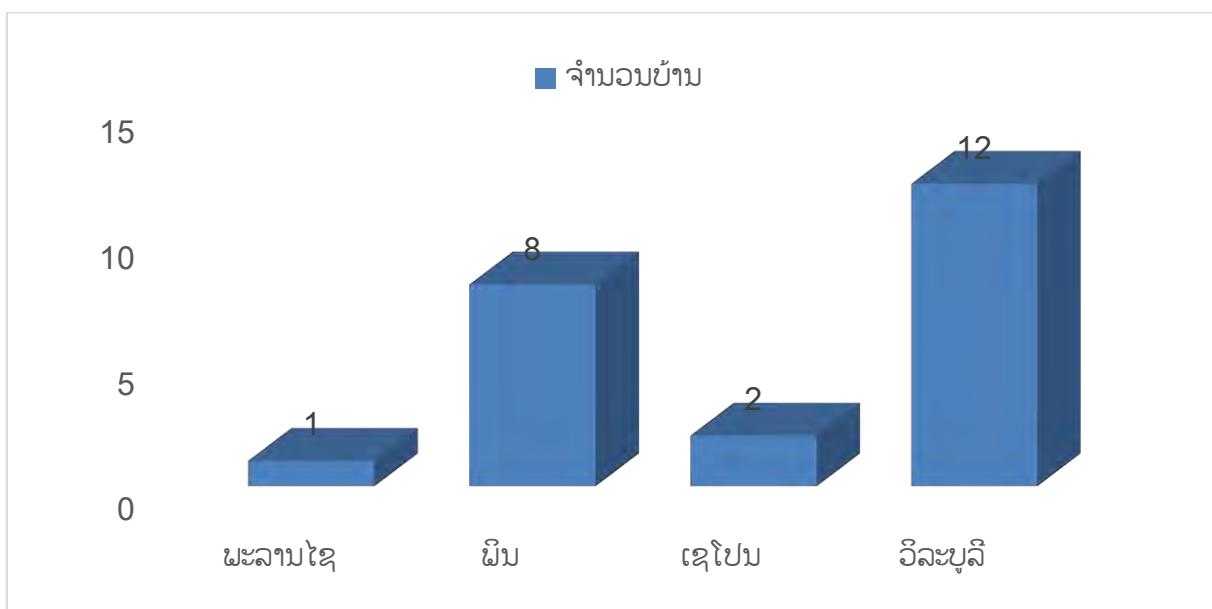
ຮູບທີ 10: ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ.

ສໍາລັບ ບັນຫາທີ່ພາໃຫ້ເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງຄືນກັບຊ້າງປ່າ ແມ່ນເກີດຈາກ (1) ຊ້າງທຳລາຍ ຜົນລະບຸກ ກວມເອົາ 60 ເປີເຊັນ; (2) ຊ້າງທຳລາຍ ຊັບສິນ ກວມເອົາ 30 ເປີເຊັນ; (3) ຊ້າງຖືກທຳຮ້າຍ ກວມເອົາ 06 ເປີເຊັນ ແລະ (4) ຊ້າງທຳຮ້າຍຄົນ ກວມເອົາ 04 ເປີເຊັນ. ຈາກຜົນໄດ້ຮັບສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ເກີດຈາກ ຊ້າງປ່າທຳລາຍຜົນລະບຸກ ແລະ ຂັບສິນ ຂອງປະຊາຊົນ (ເບິ່ງໃນຮູບທີ 11).



ຮູບທີ 11: ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ລະກັບ ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄືນກັບຊ້າງປ່າ

ຈາກການສັງລວມຂໍ້ມູນ ບ້ານທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ ໃນເຂດຜົ່ນທີ່ຊ້າງປ່າອາໄສຢູ່ ເຫັນວ່າ ມີທັງໝົດ 23 ບ້ານ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ໃນນັ້ນມີ (1) ເມືອງ ພະລານໄຊ ມີທັງໝົດ 01 ບ້ານ; (2) ເມືອງ ຜົນ ມີທັງໝົດ 08 ບ້ານ; (3) ເມືອງ ວິລະບຸລີ ມີທັງໝົດ 12 ບ້ານ ແລະ (4) ເມືອງ ແຊໂປນ ມີທັງໝົດ 02 ບ້ານ. ຈາກຂໍ້ມູນທັງໝົດ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຈຳນວນບ້ານທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄືນກັບຊ້າງປ່າ ຫຼາຍກວ່າໜີ່ ແມ່ນ ເມືອງ ວິລະບຸລີ ແລະ ເມືອງ ຜົນ (ເບິ່ງໃນຮູບທີ 12).



ຮູບທີ 12: ຂໍ້ມູນເຂດຜົ່ນທີ່ ຈຳນວນບ້ານ ທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄືນກັບຊ້າງປ່າ

## VI. ສະຫຼຸບ ແລະ ສະຫຼີມແນະ

### 6.1 ສະຫຼຸບ

ການສຶກສາຄ້ົງນີ້ ແມ່ນເປັນວິທີທຳອິດທີ່ໃຊ້ການສໍາຫຼວດແບບສ້າງເປັນບ່ອກ ເພື່ອສຶກສາການກະຈາຍຂອງຊ້າງປ່າ ແລະ ຈຳເນັກກຸ່ມຂອງປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ຜູຊ້າງແຫ່ງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ທີ່ ປະຕິບັດໂດຍຂອງໂຄງການ ຄຸມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ບໍາໄມ້ແບບຍືນຍົງ ຢູ່ໃນລະບົບນິເວດ ບໍາໂຄກ ພາກໃຕ້ຂອງ ສປປ ລາວ ການສຶກສາຄ້ົງນີ້ ໂດຍແມ່ນຜະນັກງານລັດເອງທີ່ດຳເນີນການສຶກສາ ຜູ້ທີ່ເຊົ້າຮ່ວມແມ່ນຜະນັກງານຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ເຕັກນິກວິທີການສໍາຫຼວດເປັນຢ່າງດີ.

ການສຶກສາ ແມ່ນໄດ້ ສ້າງເປັນບ່ອກ ມີທັງໝົດ 121 ບ່ອກ ທີ່ກວມເອົາຝັ້ນທີ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຜູຊ້າງ ສໍາລັບບ່ອກທີ່ຝົບຮ່ອງຮອຍຂອງຊ້າງປ່າມີ ທັງໝົດ 42 ບ່ອກ ໃນນັ້ນ ມີ 03 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍໃໝ່  $>1$  ມື້ (ເຫັນໂຕ); ມີ 09 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍຢູ່ໃນຊ່ວງ 2-10 ມື້; ມີ 30 ບ່ອກ ທີ່ຝົບເຫັນເປັນຮ່ອງຮອຍເກົ່າຫຼາຍກວ່າ  $>10$  ມື້ ຈາກຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ໂດຍຜ່ານການວິເຄາະເລື່ອ ເຫັນວ່າ ຊ້າງປ່າຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ຜູຊ້າງແຫ່ງ ກະຈາຍຢູ່ເຂດຝັ້ນທີ່ທ່າງທິດຕາເວັນຕິກຂອງປ່າສະຫງວນ ເຊິ່ງກວມເອົາ ເມືອງ ຜະລານໄຊ, ຜົນ, ວິລະບຸລີ ແລະ ເຊື້ອປະເຈດຊາຍແດນຝັ້ນທີ່ປ່າສະຫງວນ ລຽບຕາມສາຍນ້ອາໂລມ ກວມເອົາເມືອງ ຜົນ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວໄປ ເມືອງ ຜະລານໄຊ, ວິລະບຸລີ ແລະ ເມືອງ ເຊື້ອປະເຈດຊາຍແດນຝັ້ນທີ່ເຂດສໍາປະຫານ ບໍ່ຄໍາເຊື້ອປະເຈດ ເມືອງ ວິລະບຸລີ. ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ທັງ 02 ກຸ່ມທີ່ 01 ແມ່ນອາໃສຢູ່ເຂດຝັ້ນທີ່ຂອບເຂດຊາຍແດນຝັ້ນທີ່ປ່າສະຫງວນ ລຽບຕາມສາຍນ້ອາໂລມ ກວມເອົາເມືອງ ຜົນ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວໄປ ເມືອງ ຜະລານໄຊ, ວິລະບຸລີ ແລະ ເມືອງ ເຊື້ອປະເຈດຊາຍແດນຝັ້ນທີ່ເຂດສໍາປະຫານ ບໍ່ຄໍາເຊື້ອປະເຈດ ເມືອງ ວິລະບຸລີ. ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ທັງ 02 ກຸ່ມນີ້ ແມ່ນມີປະມານ ກຸ່ມລະ 15 ຫາ 20 ໂຕ ແລະ ຄາດຄະນະ ຈຳນວນປະຊາກອນມີທັງໝົດ ຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ຜູຊ້າງແຫ່ງ ແມ່ນມີປະມານ 35 ຫາ 40 ໂຕ.

ໄຟຂຶ່ມຊູ້ ທີ່ມີຕໍ່ປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ແມ່ນເກີດຈາກ (1) ບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ; (2) ການສູນເສຍ ແລະ ການຕັດແຍກ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໃສຂອງຊ້າງ ສາເຫດ ແມ່ນເກີດມາຈາກ ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ, ການຖາງປ່າ ເຮັດໄຮແບບຊະຊາຍ, ການຂະຫຍາຍ ຝັ້ນທີ່ທຳການແລລືດ, ການຊຸດຄົ້ນປໍ່ແຫ່ງ ແລະ ການຂະຫຍາຍເສັ້ນຫາງ; (3) ການລັກລອບຂ້າຊ້າງປ່າ ສາເຫດ ເກີດມາຈາກການລັກລອບຂ້າຊ້າງແຜ່ອການຄ້າ ແລະ ການລັກລອບຂ້າຊ້າງປ່າ ຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ໃນໄລຍະຜ່ານມີ ມີຊ້າງປ່າຖືກຂ້າຕາຍ ທັງໝົດ 11 ໂຕ. ສໍາລັບ ບັນຫາທີ່ໃຫ້ ເກີດມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ ແມ່ນເກີດຈາກຊ້າງທຳລາຍຜົນລະບຸກ, ຊ້າງປ່າທຳລາຍຊັບສິນ, ຊ້າງປ່າທຳຮ້າຍຮ້າງກາຍປະຊາຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນທຳຮ້າຍຊ້າງປ່າ ສາເຫດ ເກີດມາຈາກ ຂະຫຍາຍຝັ້ນທີ່ດິນປຸກຝັ້ງ ໃກກັບຖື່ນ ຢູ່ອາໃສຂອງຊ້າງ, ການໄປຊອກຢູ່ຫາກິນຢູ່ໃນປ່າ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງຊ້າງ. ເຊິ່ງມີ 23 ບ້ານ ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງ ຄືນກັບຊ້າງປ່າ ຫຼາຍກວ່າໜຸ່ມໍແມ່ນ ເຂດເມືອງວິລະບຸລີ ມີ 12 ບ້ານ ແລະ ເມືອງ ຜົນ ມີ 08 ບ້ານ.

## 6.2 ສະຫນີແນະ

- 1). ຊ້າງປ່າ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູຊ້າງແຫ່ງ ແມ່ນຢູ່ແບບກະແຈກກະຈາຍ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ທີ່ໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນ ແລະ ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄົນກັບຊ້າງປ່າ ໃນທຸກໆປີ ເຊິ່ງບັນຫາດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຖື່ນຢ່ອາໃສຂອງຊ້າງປ່າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງຕໍ່ເນື້ອງ ລວມເຖິງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳເຖິງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດດັ່ງກ່າວ. ສະນັ້ນ, ຄວນມີແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານທີ່ດີ ເຝື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນຊ້າງ ມີຈຳນວນເຝື່ນຂຶ້ນ, ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ, ອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ຜ້ອມທັງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຊ້າງປ່າສູນຜົນ ແນໃສຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຄົນກັບຊ້າງປ່າ, ຜ້ອມທັງກໍານົດການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຜື້ນຝູຖື່ນທີ່ຢ່ອາໃສຂອງຊ້າງປ່າ.
- 2). ຊ້າງປ່າ ເປັນສັດທີ່ໃຊ້ຜົນທີ່ຫາກິນກວ່າງຂວາງ ແລະ ກິນຫຼາຍໃນແຕ່ລະມື້ ເຊິ່ງເຂດຜົນທີ່ທີ່ຊ້າງອາໄສຢູ່ນັ້ນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ເຂດຜົນທີ່ທຳການແຜລິດຂອງປະຊາຊົນ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນປະຈຸບັນນີ້ ສະນັ້ນ ວິທີທາງແກ້ໄຂ ຕ້ອງກໍານົດເຂດຖື່ນທີ່ຢ່ອາໃສຂອງຊ້າງສະເພາະ ແລະ ຜື້ນຝູຖື່ນທີ່ຢ່ອາໃສຂອງພວກມັນໃຫ້ມີແງ່ງ່ອາຫານທີ່ຟຽງຝໍ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການສ້າງອ່າງເກັບນໍ້າ, ສ້າງປຸງທຽມ ແລະ ປຸກເມີດທີ່ເປັນອາຫານໃຫ້ແກ່ຊ້າງ ເປັນຕົ້ນ.
- 3). ຄວນມີການກຳນົດ ເຂດຜົນທີ່ດິນກະສິກຳ ໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດຜົນທີ່ປ່າສະຫງວນ ເຝື່ອຫຼືກລ່ຽງການບຸກລຸກປ່າໄມ້ ແລະ ຂະຫຍາຍຜົນທີ່ທຳການແຜລິດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກົບທົບເຮັດໃຫ້ແຫ່ງອາຫານຂອງຊ້າງໜຸດລົງ;
- 4). ການສຶກສາ ຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ແມ່ນເປັນການຄາດຄະນີ ດັ່ງນັ້ນ ຕົວເລກຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ອາດຈະບໍ່ຂັດເຈນເຫັ້ນທີ່ຄວນ. ສະນັ້ນ, ຄວນສືບຕໍ່ສຶກສາ ວິທີການ ສໍາຫຼວດປະຊາກອນຊ້າງປ່າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການນັບໂດຍກີງ ຫຼື ການປະເມີນປະຊາກອນໂດຍເກັບອາໄຈມຂອງຊ້າງເຝື່ອວິໄຈຊອກຫາ DNA ເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ ຖ້າຮັ້ຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງປ່າທີ່ແມ່ນອນ ຈະເປັນການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ໄດ້ກິກວ່າເກົ່າ.

## ເອກະສານອ້າງອີງ

- ກົມຄຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ສັດປໍາ ແລະ ພັນືດ. (2557). ບຶ້ມຄຸມີ ຄວາມຮູ້ເລື່ອງຊ້າງ ແລະ ຂໍ້ຄວນປະກີບັດຕິນເຜື່ອຟິບຊ້າງ. ປະເທດໄທ.
- ສະພາແຫ່ງຊາດ. (2007). ກົກໝາຍ ວິເຄວຍສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.
- ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ. (2008). ບັນຊີປະເມດສັດນໍ້າ ແລະ ສັດປໍາ ຂອງ ສປປ ລາວ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.
- ມະນີວົງ, ບ. (2021). ສະຖານະຂາບ ແລະ ການກະຈາຍ ຂອງຊ້າງປໍາ ໃນ ສປປ ລາວ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ: ຄະນະວິທະຍາສາດປໍາໄມ້, ມຊ.
- AERSM. (2017). Asian elephant range states meeting final report 2017. *Ministry of Environment and Forestry*. Government of Indonesia.
- CITES. (2013). *Asian Elephant*. Retrieved 2019, from Convention on International Trade of Endangered Species of wild fauna and flora: <https://www.cites.org/eng/gallery/species/mammal/asianelephant.html>
- Duckworth, J., & Hedges, S. (1988). *Tracking Tigers: A review of the Status of Tiger, Asian Elephant, Gaur, and Banteng in Vietnam, Lao, Cambodia, and Yunnan (China), with*. Hanoi, Vietnam: WWF Indochina Programme.
- Fernando, P., & Leimgruber, P. (2011). Asian Elephant and Seasonally Dry Forests. In T. E. Asia.
- IUCN. (2008). *Asian Elephant*. Retrieved 2019, from IUCN RED LIST: <https://www.iucnredlist.org/species/7140/12828813#conservation-actions>
- Khounboline, K. (2011). Current Status of Asian Elephants in Lao PDR. *Gajah* 35:62-66.
- Santiaapillai @ Jackson. (2000). *The Asian Elephant: An Action Plan for it's Conservation*. IUCN/SSC Asian Elephant Specialist Group, Gland.
- Sukumar, R. (2003). *The living elephants: evolutionary ecology, behavior, and conservation*. New York: Oxford University Press.

## ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

### ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຕາຕະລາງ ສັງລວມ ຜິນການສຳຫຼວດ

ລ/ດ	ລ/ຫ ທີມ	ລ/ຫ ບໍ່ອກ	ຊ່ວງເວລາຂອງຮ່ອງຮອຍ			ປະເພດຮ່ອງຮອຍ	ວ/ດ/ປ ປິບ ຮ່ອງຮອຍ
			>1 ມື້	2-10 ມື້	>10 ມື້		
1	1	25			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
2	1	28			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
3	1	29			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
4	2	20		1		ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
5	2	21			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
6	3	31	1			ເຫັນໂຕ, ຍິນສຽງ, ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
7	3	32	1			ເຫັນໂຕ, ຍິນສຽງ, ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
8	3	19		1		ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
9	3	33		1		ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
10	4	90	1			ເຫັນໂຕ, ຍິນສຽງ, ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
11	4	89		1		ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	1/6/2021
12	1	26			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	2/6/2021
13	1	27			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	2/6/2021
14	2	22			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	2/6/2021
15	3	45			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	2/6/2021
16	4	101			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	2/6/2021
17	4	102			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	2/6/2021
18	1	12			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
19	2	11			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
20	2	23			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
21	3	59			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
22	3	60			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
23	4	77			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
24	4	87			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
25	4	88			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	3/6/2021
26	1	13			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	4/6/2021
27	1	14			1	ຂໍ້, ຂອຍຕິນ	4/6/2021

28	2	9		1	ខ្លួន, នរោតិន	4/6/2021
29	2	10		1	ខ្លួន, នរោតិន	4/6/2021
30	3	30	1		ខ្លួន, នរោតិន	4/6/2021
31	3	44		1	ខ្លួន, នរោតិន	4/6/2021
32	4	73		1	ខ្លួន, នរោតិន	4/6/2021
33	4	74	1		ខ្លួន, នរោតិន	4/6/2021
34	1	15		1	ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
35	1	16		1	ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
36	3	18	1		ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
37	3	17		1	ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
38	4	75	1		ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
39	4	76	1		ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
40	4	61		1	ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
41	4	62		1	ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
42	4	63		1	ខ្លួន, នរោតិន	5/6/2021
<b>ចាំនាមប៊ែក</b>		<b>42</b>	<b>3</b>	<b>10</b>	<b>29</b>	

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ຕາຕະລາງ ສັງລວມ ຜົນການສຳພາດ

ຕາຕະລາງ ສັງລວມ ຜົນການສຳພາດ

**ຕາຕະລາງ ສັງລວມ ຈຳນວນບ້ານທີ່ມີບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄົນກັບຊ້າງປ່າ**

ລ/ດ	ບ້ານ	ເມືອງ	ຈຳນວນບ້ານ
1	ນາລາຍ	ຜະລານໄຊ ພິມ	1
2	ນາຖຸ		
3	ໜອງຫຼວງ		
4	ສີມສະອາດ		
5	ຜະລາງ		
6	ຜະລູ		
7	ຫົວຍຊາຍ		
8	ນາຄະນິງ		
9	ຂະໜົນ		
10	ກະແຕບ	ວິລະບູລີ	
11	ໂນນສໍລານ		
12	ນາກະຟຸງ		
13	ສີມສະໜຸກ		
14	ໂພນສະຫວ່າງ		
15	ນາມາລູ		
16	ໂນນສີມບູນ		12
17	ນ້ຳແລບ		
18	ນາຜາດ່າງ		
19	ດົງຍາງ		
20	ບຸງບໍ່-ນາຂາງ		
21	ນ້ຳຄືນ		
22	ນາບໍ	ເຊື້ອປັນ	
23	ໂພນໄຊ		2
ລວມ		4	23

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ຮູບພາບ

ຮູບພາບທີ 1: ສຳພາດແນ້ນກາງຈານ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ



ຮັບຜາບທີ 2: ສໍາຜາດ ຊາວບ້ານ







ຮັບພາບທີ 3: ເປົ້າອົບຮົມ ທີມງານສໍາຫຼວດ ທີ່ຫ້ອງການພາກສະໜາມ ນາຄະນິງ





ຮັບພາບທີ 4: ທຶນຈາງນ ສໍາຫຼວດ





រូបរាប់ទី 5: កំណត់តួលខ្សោយបា







រូបរាប់ទី 6: ផ្លូវ

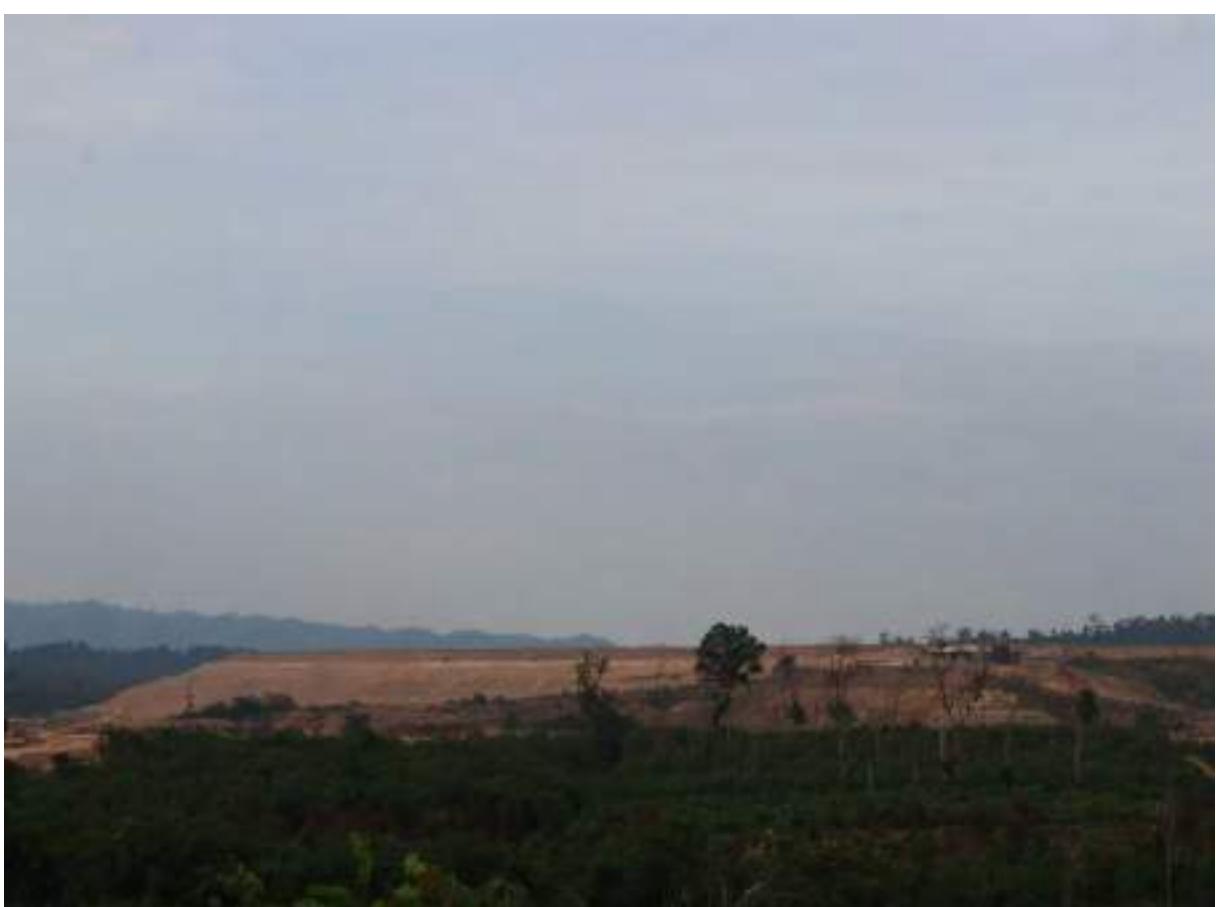


រូបរាប់ទី 7: ផែនក្រោមដែលបានសេរី









### ເອກະສານຊ່ອນທ້າຍ 3: ແບບຝອມເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ພະນັກງານຕະຫຼາດຖາວອນ ພົມປະເທດລາວ

卷之三

ପାତ୍ରବିନ୍ଦୁ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ

卷之二

卷之三

ແພນ່ມອນເບີນທີ່ການປ່າຍຫວາງຈາກລອອຽຊາປ່າຍ ແຕ່ປ່າຍຫວາງວຸນຕ່າງໆຂັງຊາດ

ວິວດີເມື່ອ..... 02

ນີ້ແມ່ນເຄີຍຫວາງ ອີ່ວິວດີເມື່ອ.....

ວິວດີ, 01, 06, 2021

ລະຫັດ ຮັບ	ລະຫັດ GPS	ເຖິງ UTM-E	ເຖິງ UTM-N	ເວລາ	ຫຍວຍ	ຫຍວຍເຫັນ ໃຈ, ດີ, ດັກ	ຈາກເປັນ ໄສ								
20 001	606337	1845389	657				<1	1-2	3-5	6-10	>10				
20 002	607312	1845528	9:23												
20 003	607801	1846086	9:46												
20 004	607345	1847926	11:51												
20 005	610254	1846907	11:59												
20 006	610783	1846238	12:28												
20 007	611080	1849566	13:06												
ລາຍລະອຽດທີ່ການປ່າຍຫວາງ															
ວິວດີ, ຖັນ, ສົມບັນ, ສົມບັນ, ພົມບັນ, ພົມບັນ															

ବ୍ୟାପକ ପରିମାଣରେ ଉପରେ ଏହାର ଅନୁଭବ କରିବା ପରିଷକ୍ରମ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାର ଅନୁଭବ କରିବାର ପରିଷକ୍ରମ କରିବାର ପାଇଁ

ডাক্টর পি. ও. বৰুৱা

ଶ୍ରୀ ପଦମାନାବା ପିଲାଗାସିମା, ଅକ୍ଷୟମାନା  
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ୧୦୬୧୫୩୫

ລາຍລະອຽດ	ລະບົບ ໃຫຍ່	ລະບົບ GPS	ຄຳ GPS	ເວລາ	ພາກສາ	ສັງເກດ ທີ່ມີສະແດງ	ຈຳນວຍ ທີ່ມີສະແດງ	ສັງເກດ ທີ່ມີສະແດງ	ຈຳນວຍ ທີ່ມີສະແດງ	ສັງເກດ ທີ່ມີສະແດງ	ຈຳນວຍ ທີ່ມີສະແດງ	ສັງເກດ ທີ່ມີສະແດງ	ລະບົບ ໃຫຍ່	
	UTM-E	UTM-N						<1.0	1-2.0	3-5.0	6-10.0	>10.0		
32.004	06035801850241	9:30	00-7	4502550	25022	✓								ຕົກມູນ ຕົກມູນ
32.005	06025631852961	7:40	01-8	4503580	25022	✓								ຕົກມູນ ຕົກມູນ
32.006	06016511852221	8:30	01-7	4501580	25022	✓								ມູນຕົກ ມູນຕົກ
32.007	06011101853263	9:13	01-9	4500580	25022	✓								ມູນຕົກ ມູນຕົກ

卷之三

Triglycerides

พ.ศ. ๒๕๖๐

Sud. 1. 10699!

四庫全書

— 17 —

— After which you must repeat this twice, W. sq.